

**HAMMERFEST
KOMMUNE**

Kommuneplanens handlingsdel 2017-2020

Økonomiplan 2017-2020 - Budsjett 2017

Hammerfest kommune

Sammen for Hammerfest!

Visjonen **Sammen for Hammerfest** er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Visjonen er samlende for innbyggerne, næringsaktører, frivillige lag, organisasjoner og alle i kommuneorganisasjonen.

Fire utvalgte verdier skal bidra til at vi har god adferd på vei mot felles mål i kommunesamfunnet. Felles verdier motiverer og forplikter oss i møte med hverandre.

Lagånd innebærer samhold og medansvar for felles oppgaver. Vi skal stå sammen og være lojal overfor hverandre og det vi arbeider for. Vi stiller opp for hverandre og har fokus på samarbeid i hverdagen.

Vi er **stolt** av i Hammerfest, og vi ønsker å være stolt av hverandre både som arbeidskollegaer, naboer, samarbeidspartnere og innbyggere i samme kommune. Vi fremhever det vi er gode på, og fremhever hverandre og kommunen vi bor i.

Vi er **åpen** og inkluderende i møtet med hverandre, nye innbyggere og gjester. Kommunens innbyggere fremstår som rause og tolerante, og vi er opptatt av å ha gode relasjoner med aktører utenfor kommunens grenser. Vi er nysgjerrige og deler av vår kunnskap både i arbeidssammenheng og på fritiden.

Å **ha trua** på fremtiden er viktig, og gjennom langsiktige planlegging og innsats legger vi det beste grunnlaget for kommende generasjoner. Vi har grunn til optimisme, ser muligheter og viser pågangsmot. I Hammerfest har vi trua på oss selv, hverandre og at vi sammen skaper forandring og forbedringer til beste for alle.

RÅDMANNENS INNLEDNING OG PRIORITERINGER	3
FORMANNSKAPETS ENDRINGER	5
STATUS OG UTFORDRINGER.....	7
ØKONOMISKE PRIORITERINGER	7
NØKKELTALL FINANSIERING	8
EIENDOMSFORVALTNING	9
SENTRALADMINISTRASJON	11
NAV	13
BARN OG UNGE	15
HELSE OG OMSORG	19
KULTUR OG SAMFUNN.....	22
MÅLEINDIKATORER	25
RISIKO OG SÅRBARHETSANALYSE.....	30
SATSNINGSOMRÅDER MED MÅL, STRATEGIER OG FORSLAG TIL TILTAK.....	31
LIVSKVALITET OG FOLKEHELSE	32
KUNNSKAP OG KOMPETANSE	41
VERDISKAPNING OG NÆRINGSUTVIKLING.....	44
KLIMA, ENERGI OG MILJØ.....	47
TJENESTER OG DEMOKRATI.....	49
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK INVESTERING	55
SAMLET OVERSIKT OVER TILTAK DRIFT.....	56
ØKONOMI	58
SENTRALADMINISTRASJON	60
NAV	61
BARN OG UNGE	62
HELSE OG OMSORG	63
KULTUR OG SAMFUNN.....	64
FINANSANALYSE	68

Rådmannens innledning og prioriteringer

Samfunnsplanen og økonomi

Visjonen «Sammen for Hammerfest» er vår felles drivkraft til å skape et godt samfunn for alle i kommunen. Hammerfest har tradisjon i å utvikle seg ved egen kraft. Vi inkluderer kunnskap om verden omkring oss og griper fatt i muligheter til ny utvikling. Med ambisjoner om å bli et stadig bedre kommunesamfunn, vil vi også gjøre dette i fremtiden. Hammerfest har mange muligheter og ønsker en retning hvor det er fokus på kvalitet like mye som vekst.

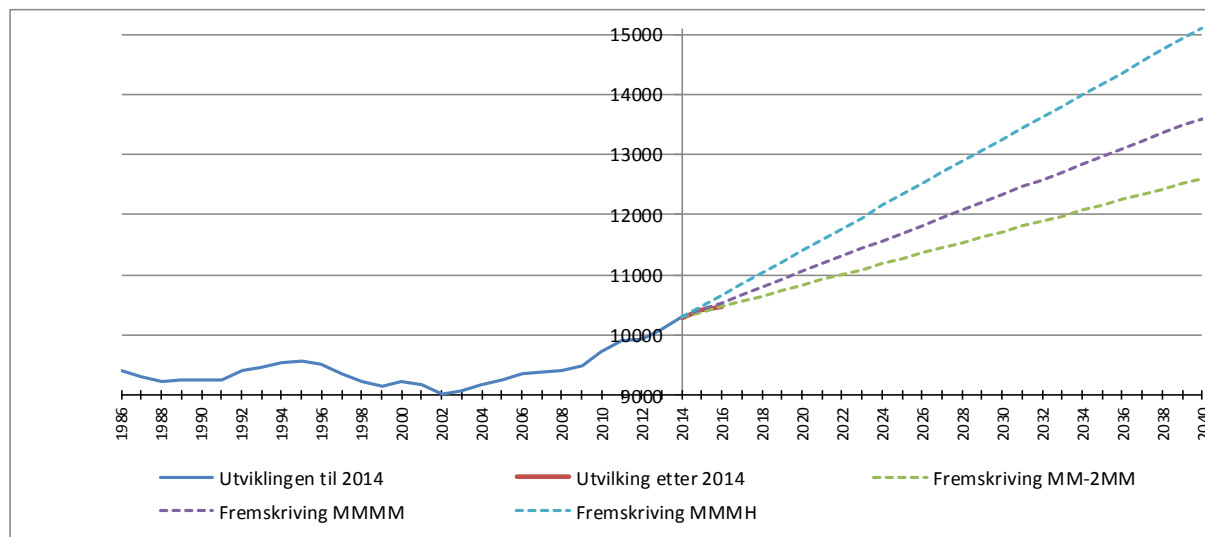
Kommuneplanens samfunnsdel er Hammerfest kommunes overordnede styringsdokument for perioden 2015-2027. Kommuneplanen skal gi mål og strategier for en bærekraftig og langsiktig utvikling av Hammerfest kommune de kommende årene. Samfunnsdelen har to hovedfokus: kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Etter plan- og bygningsloven skal kommuneplanens samfunnsdel legge føringer for all kommunal aktivitet og skal derigjennom være et viktig beslutningsgrunnlag for virksomheten.

Økonomidokumentet i Hammerfest kommune er videreutviklet og er knyttet opp mot «Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 – mål og strategier». Foreslåtte tiltak er knyttet opp mot og bygger på de fem satsingsområdene livskvalitet og folkehelse, kunnskap og kompetanse, verdiskapning og næringsutvikling, klima, energi og miljø og tjenester og demokrati.

Befolkningsvekst

I forbindelse med økonomiplanarbeidet er det sentralt å vurdere befolkningsprognosen. For Hammerfest kommune vurderes befolkningen til omlag 12.200 innbyggere i 2027, det vil si en økning på nærmere 1900 i samfunnsplanperioden (MMM-vurdering). Sentralt spørsmål i denne sammenheng er om vi har planlagt for denne utviklingen. Rådmannen mener at kommunen på kjerneområdene har nødvendige planer.

Befolkningsframskrivningen (Norut Alta, rapport 2014:9) for Hammerfest viser at alle framskrivingsalternativene gir vekst, men veksttakten er ulik i de tre alternativene.

Folketallsutvikling i Hammerfest til 2014, befolkning framskrivning 2014-2040 i 3 framskrivingsalternativer.

Med større innenlandsk utflytting enn innflytting (MM-2MM), som i dag, og betydelig lavere innvandringsnivå, vil folketallet stige med 1300 i perioden frem til 2027. I alternativet med flyttebalanse innenlands (MMM) vil veksten bli 1900 mennesker, og i alternativer med flyttebalanse innenlands og høy innvandring (MMMH) vil folketallet øke med 2400.

Befolkningsutvikling	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-69 år	70-79 år	80-89 år	90 + år
Januar 2014	807	1 189	505	6 857	582	296	51
Januar 2016	787	1 262	500	6 917	653	287	52
Januar 2027	865	1 358	579	7 987	937	410	61
Endring 2014 - 2027	58	169	74	1 130	355	114	10

Det er verdt å merke seg økningen i antall grunnskoleelever de to siste år med 73. I gruppen 70-79 år er økningen på 71 stykker, noe som indikerer at «eldrebølgen» kommer.

Økonomi

Økonomisk har vi fortsatt utfordringer. Vi har store investeringer som skal forsvares økonomisk både når det gjelder investeringer og drift. Gjeldsbelastningen er for høy. Rådmannen ser for seg følgende føringer i økonomiplanen for 2016-2019; det skal i planperioden budsjetteres med et netto årlig driftsresultat på minimum kr. 50 000 000. Dette er oppnådd i framlagte dokument. Disse midlene er overført investeringer. Det er et viktig prinsipp.

Det er fortsatt uavklart om staten vil endre på kommunens mulighet til å skattlegge verk og bruk. Forslaget som finansdepartementet har sendt ut vil bety reduserte inntekter på om lag kr 180 mill. Kommunene Kvalsund og Hammerfest har vedtatt å slå seg sammen. Fylkesmannen har innstilt på det samme. Kommunene vil være sammenslått det siste året i denne perioden. Det er ikke tatt høyde for økonomiske konsekvenser i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Driftsendringer. Det er budsjettert med følgende større endringer i 2017 (se side 51 for komplette endringer):

• Forsterket enhet Rypefjord sykehjem 5,4 mill kr • Bemannet avd Kirkeparken 6,4 mill • Rus og psykiatri 1,9 mill • Styrket barnevern og helsestasjon 1,6 mill • NAV 2 mill kr	• Renhold/moppevaskeri utgiftsreduksjon 1,5 mill kr • Oppdrettsfond inntektsøkning 8 mill • Tilskudd ressursbrukere økt inntekt 18 mill
--	---

Investeringer.

Blant annet følgende investeringer/låneopptak er foreslått av administrasjonen i budsjettperioden. Det vises forøvrig til oversikt på side 50 i dokumentet:

- Hovedplan vann og avløp 156 mill kr.
- Startlån 200 mill kr
- Hovedplan vei 11 mill kr.
- Barnehage i Baksalen 41 mill kr
- Baksalen skole, slutt finansiering
- Mellomvannet omsorgsboliger for brukere innen tjenesten for funksjonshemmede 52 mill kr.
- Ren Havn prosjektet. 20 mill kr. Oppstart i 2018.
- Utvidelse av Fjordadalen gravlund 20 mill kr
- Rådhusplassen og Sjøgata 23 mill kr
- IKT i skolen 4,5 mill kr.
- Trafikksikkerhet 5,8 mill
- Magasin museet 8 mill kr

Det vises forøvrig til oversikt på side 50 i dokumentet. Det foreslåtte investeringsbudsjettet betyr en reduksjon av lånegjelda på 75 mill kr fra 1.1.2017 (2380 mill) til 31.12.20 (2305 mill).

Avgiftsregulativet og kommunale avgifter er i hovedsak justert med 2,7 %. Renovasjonsavgiften til husholdningene er ikke oppjustert.

Formannskapets endringer

INVESTERINGSBUDSJETT

02.D.01 Ny heis i Alpinbakken

Det er et sterkt behov for investering i ny heis i Alpinbakken til Hammerfest Alpinklubb. Nåværende heis er nedslitt og det er ikke lenger mulighet til å få tak i deler. Den er ofte ute av drift og de er heldige dersom de greier å ha den i drift kommende sesong.

Det settes av et kommunalt tilskudd på 4,6 mill. kr på budsjettet. Resterende beløp finansieres med tippemidler, dugnad, egne midler i klubben og innsamlinger m.v.

02.D.04 Rulleskianlegg på Prærien/Øvredalen

Hammerfest Skiklubb har over lengre tid arbeidet med å bedre skitraseen og nå er turen kommet til investering i en rulleskitrase i eksisterende anlegg. De har allerede fått kr 400.000,- i såkalte programsatsingsmidler. De vil også ha krav på tippemidler til anlegget og de vil ha et behov for kr 1.505 000 for å fullfinansiere rulleskitraseen. Dette er et kommunalt anlegg og skiklubben har i samarbeid med kommunen lagt ned mye ressurser gjennom dugnad og også egne midler for å få traseen best mulig. Det settes av et beløp på kr 1.505 000,- i 2017 for å få fullfinansiert anlegget. Lysløypa og skitraseen er et kommunalt anlegg. En asfaltering av en del av bredden av skitraseen vil også være et bidrag til andre å komme seg på tur enten det er rullestolbrukere eller andre som er dårlig til beins.

02.A.12 Handicaptalett Hammerfest Kirke

Det settes av et beløp på kr 500.000 i 2017 for bygging av handicaptalett i tilknytning til hovedinngangen i Hammerfest kirke.

Arbeiderpartiets forslag til finansiering/inndekning av nye investeringstiltak:

25.600009 Bruk av disposisjonsfond/utbytte fra Hammerfest Energi AS kr 6.605 000.

DRIFTSBUDSJETT

12.H.01 Tilskudd Skaidi Xtreme for bygging av lager/garasje

Skaidi Xtreme er blitt et flott arrangement med stor internasjonal og nasjonal deltakelse. I tillegg til barnesykkelløp for ulike aldersgrupper og arrangement for mosjonister.

Deltakerne kommer tidlig inn til Hammerfest og har en rekke arrangement og utflukter også i Hammerfest. De bruker spise- overnattingsstedene i Hammerfest. Dette gir inntekter til lokalt Næringsliv og reiselivsbransjen. Dette arrangementet gjør både Hammerfest og Kvalsund kjent også utenfor landegrensene.

Ledelsen og frivillige i tilknytning til arrangementet legger ned en enorm innsats for at dette skal bli så vellykket som det er i dag. De har etter hvert skaffet seg mye utstyr som nå er lagret rundt om i kjellere og garasjer. De ønsker å kunne ha en felles garasje/lager i tilknytning til startstedet på Skaidi og ønsker en kostnadsdeling med 1/3 av kostnadene til materialkjøp på klubben selv, Kvalsund kommune og Hammerfest kommune. Øvrig arbeid gjøres på dugnad. Kommunestyret yter et tilskudd til dette med et beløp på kr 150.000 i 2017.

04.C.01 Reindgjerde

Det er lagt inn kr 400.000 til vedlikehold av reingjerdet i 2017. Når tidligere tilskudd fra Innovasjon Norge er falt bort er dette for lite. Reingjerdet har fungert i 10 år og det er nå behov for vedlikehold der blant annet netting god del steder bør skiftes ut. Beløpet som er avsatt på kr 400.000 i 2017 økes med kr 200.000 slik at det til sammen blir kr 600.000 per år og beløpet videreføres i hele økonomiplanperioden.

Det foregår drøftinger med reindriftsadministrasjonen og reinbeitedistriktet der det også er ønske om endring av gjerdetraseen enkelte steder fordi noe av gjerdet ligger i snørike områder som ødelegger gjerdet. Videre ønsker reindrifta traseen omlagt enkelte plasser slik at det blir passasje for reinen der gjerdet er forankret mot høye fjellklipper.

21.E.01 Prosjekt sommerjobb

Dette prosjektet har vært vurdert i administrasjonen, men det er ikke funnet plass til dette driftstiltaket i rådmannens budsjettforslag. Kommunestyret vedtar at prosjektet legges inn i sin helhet fra 2017 og i hele økonomiplanperioden til og med 2020 med kr 150.000 per år.

21.E.03 Utprøving med ordning med ungdom til informatør turister

Det settes av kr 50.000 til forsøk der språkkyndig ungdom kan få sommerjobb som vegviser/byguide i den mest hektiske turist sesongen (juli og deler av august). Ordningen administreres av Hammerfest Turist AS og det gjøres en liten evaluering av nytten når sommersesongen er over.

02.C.02 Et årsverk øremerket Tili:Ut

Dette er et prosjekt som opprinnelig var for fire år som senere er blitt forlenget med et år. Hammerfest kommunestyret vedtar nå at dette årsverket legges inn som en fast stilling. Det legges ut fra dette inn et beløp på kr 600.000 per år i hele økonomiplanperioden.

Kommunestyret har i tidligere vedtak (sak 116/16) om en gjennomgang av hvordan tiltaket er administrert og lokalisert til rustjenesten. Herunder at det vurderes hvorvidt ungdomstjenesten med lokaler i Bootleg eller Helsesøstertjenesten er bedre egnet som lokaliseringssted.

02.A.03 Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage

Det settes av et beløp på kr 350 000 per år i årene 2018 – 2020 som en start på en søskenmoderasjonsordning mellom SFO og barnehage. Ved rullering av budsjettet og økonomiplanen 2018 – 2021 kommer kommunestyret nærmere tilbake med utformingen av ordningen.

02.B.02 Opprettholdelse av lærerstillinger Breilia

Regjeringen fjerner nå ordningen med ekstra øremerkede midler til skoler som ligger under landsgjennomsnittet. I Finnmark var det en skole som kom med i dette prosjektet og det var Breilia skole. De fikk tre årsverk som nå opphører dersom stillingene ikke videreføres i kommunal regi. Kommunestyret går inn for å videreføre ordningen med at det settes av kr 2.100 000 per år i budsjettet fra 2017 og resten av økonomiplanperioden. Stillingene kan være med å øke voksentettheten og også være et positivt bidrag både til elever som trenger ekstra oppfølging eller ekstra utfordringer.

04.A.07 Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i distriktet

Det er økende pågang for å etablere seg i distriktet i kommunen, spesielt i Hønebyområdet på Seiland og Akkarfjord på Sørøya der det tidligere er regulert inn et nytt område for boligbygging. Oppdrettsgiganten SalMar har bestemt seg for å etablere landbase i Akkarfjord der de så langt som mulig vil ha ansatte som helst bor lokalt i bygda.

I Høneby er det kommet henvendelser fra 8 familier, heriblant 10 barn i skolepliktig alder, som ønsker å bosette seg i Høneby. Utfordringen er at det er bolig- eller leilighetsmangel. Det er store problemer med finansiering ved bygging i distriktet og ikke minst vil verdien ved salg være liten. Det er behov for bistand fra kommunen utover det tilskuddet som i dag ytes for å bygge i distriktet.

Det bør sees på en form for kommunale leilighet/boliger for å prøvebo for å se om de trives før de investerer i bolig i bygda. Det er antydning at en kan benytte moduler som i dag er i annen bruk i Hammerfest som avhendes i forbindelse med at virksomheter skal over i annet bygg.

Det settes av et tilskuddsbeløp på kr 150 000 i 2017 og kr 200 000 per år de neste følgende årene for å kunne yte et ekstra tilskudd til de som ønsker å bygge eller renovere fraflyttede hus eller fritidsboliger som kan omgjøres til boligformål. Administrasjonen bes utarbeide forslag til retningslinjer for slike tilskudd. Saken sluttbehandles i kommunestyret i løpet av 1.kvartal 2017.

Arbeiderpartiets forslag til inndekning av nye driftstiltak:

	2017	2018	2019	2020
1450.10100 Res.lønn	2 500 000	3 000 000	3000 000	3 000 000
1450.10900 Res.pensjon	400 000	500 000	500 000	500 000
9000.15000 Renter	500 000	550 000	550 000	550 000

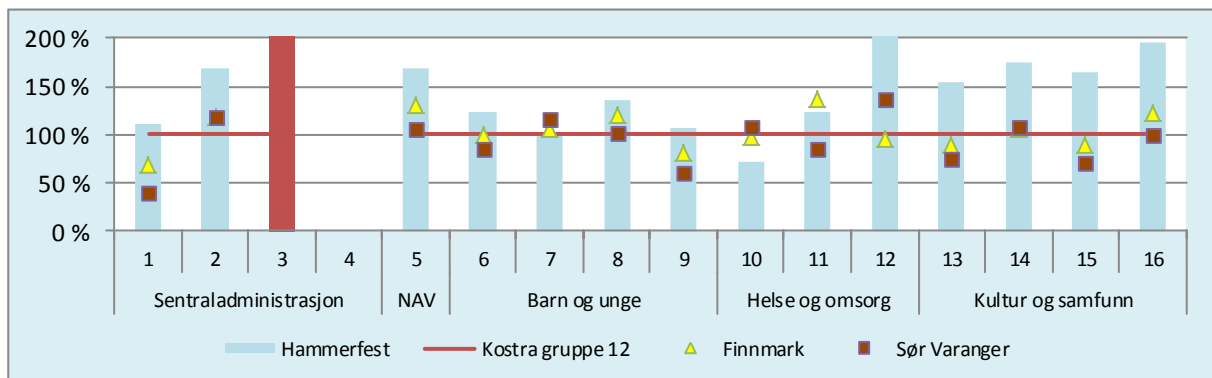
Status og utfordringer

Tabellen viser hvordan Hammerfest kommune kommer ut på en del sentrale områder sammenlignet med andre kommuner i KOSTRA gruppe 12. I tabellen er det også tatt med gjennomsnittstall for kommunene i Finnmark og Sør Varanger kommune. De enkelte tallene kommenteres for øvrig nærmere under hver enkelt sektor. Som det framgår av tabellen er kostnadene stort sett høyere i Hammerfest kommune enn sammenligningskommunene, med unntak av netto driftsutgifter pr. innbygger innen pleie og omsorg.

Tallene her kommenteres nærmere under de enkelte tjenesteområder.

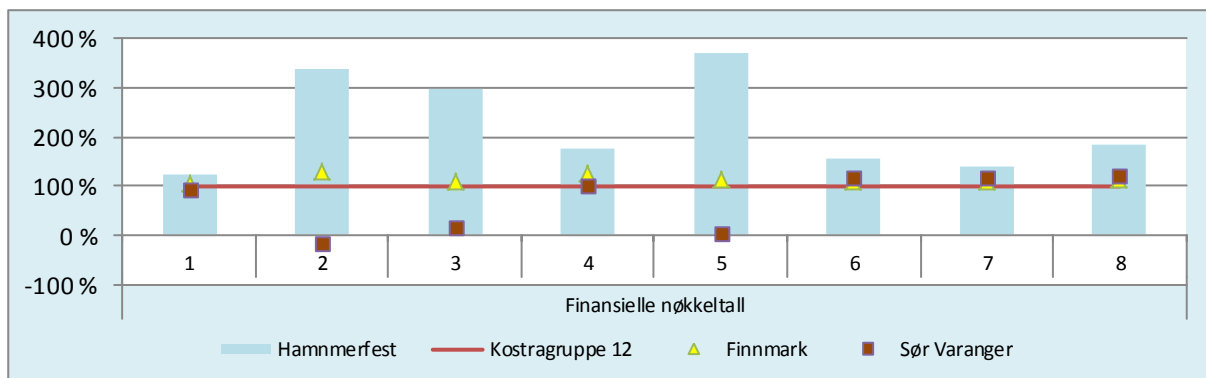
Søyle 3 under er markert i en annen **farge**, da det prosentvise avviket er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

Økonomiske prioriteringer

Prioritering		Hammerfest			S-Var. K.gr.12 Finnmark		
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Sentraladministrasjon							
1	Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innb.	376	298	297	105	269	183
2	Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per. innb.	8531	9482	9434	6563	5598	6559
3	Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger	190	246	526	-161	18	90
4	Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand til næringslivet per innbygg	365	326	237	-364	-57	372
NAV							
5	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	2180	2957	3519	2240	2099	2756
Barn og unge							
6	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele tusen)	135	147	162	113	132	131
7	Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (hele tusen)	97	99	101	113	98	103
8	Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	9099	9047	13556	10036	9942	12022
9	Netto driftsutg til forebygging, helsestj- og skolehelsetj. per. innb 0-20 år	1945	2185	2365	1322	2205	1804
Helse og omsorg							
10	Netto driftsutgifter per. innbygger i kr., pleie- og omsorg.	13645	14049	14233	20985	19579	19082
11	Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering per. innbygger	2625	2934	2857	1961	2307	3149
12	Netto driftsutg. til tilbud til personer m/rusprobl. per innbygger 20-66 år	680	587	1001	517	378	358
Kultur og samfunn							
13	Netto driftsutgifter til fysisk planl., kulturm., natur og nærmiljø per innbygg	1369	1369	1196	583	776	690
14	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4052	4954	4939	3026	2818	2992
15	Netto driftsutgifter i kr per. innbygger, komm. veier og gater	1220	1496	2515	1079	1532	1370
16	Brann - Netto driftsutgifter per. innbygger i kr.	1952	2034	2028	1026	1034	1268

Nøkkeltall finansiering

Finansiering		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Finansielle nøkkeltall							
1	Brutto inntekt per innbygger (hele tusen)	106	111	116	89	95	100
2	Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	10,5 %	10,0 %	9,1 %	-0,4 %	2,7 %	3,5 %
3	Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	6,5 %	5,6 %	8,6 %	0,5 %	2,9 %	3,2 %
4	Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	10,5 %	10,6 %	7,2 %	4,2 %	4,1 %	5,2 %
5	Overføring fra driftsregnskapet i % av brutto investeringsutgifter	22,0 %	19,7 %	13,4 %	0,2 %	3,6 %	4,1 %
6	Tilskudd, refusjoner, salgsinntekter m.v. i % av brutto investeringskostnader	0,4 %	20,5 %	47,0 %	35,2 %	30,4 %	33,7 %
7	Langsiktig gjeld i prosent av brutto inntekter	292,4	324,2	321	268	229	255
8	Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	146,8	159,3	161	120	87	100

Merinntekt i forhold til kostragruppe 12	219 555 000
--	-------------

Som det framgår av tabellen ovenfor har Hammerfest kommune samlede merinntekter på ca. kr. 188 millioner mer enn sammenlignbare kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Den viktigste årsaken til dette er inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk generelt, og prosessanlegget til Statoil på Melkøya spesielt. I og med et slikt gunstig utgangspunkt når det gjelder merinntekter, gir det seg også utslag i et bedre driftsresultat enn sammenlignbare kommuner. Til gjengjeld er lånegjelda betydelig høyere i Hammerfest, noe som medfører at rente – og avdragskostnadene er vesentlig høyere i Hammerfest enn kommuner i KOSTRA – gruppe 12. Tar man hensyn til merinntekten i tillegg er forskjellen enda større. En tilsvarende sammenligning er gjort for netto lånegjeld. Den er i Hammerfest kommune ca. 82 % større enn sammenligningskommunene når den måles i forhold til brutto driftsinntekter.

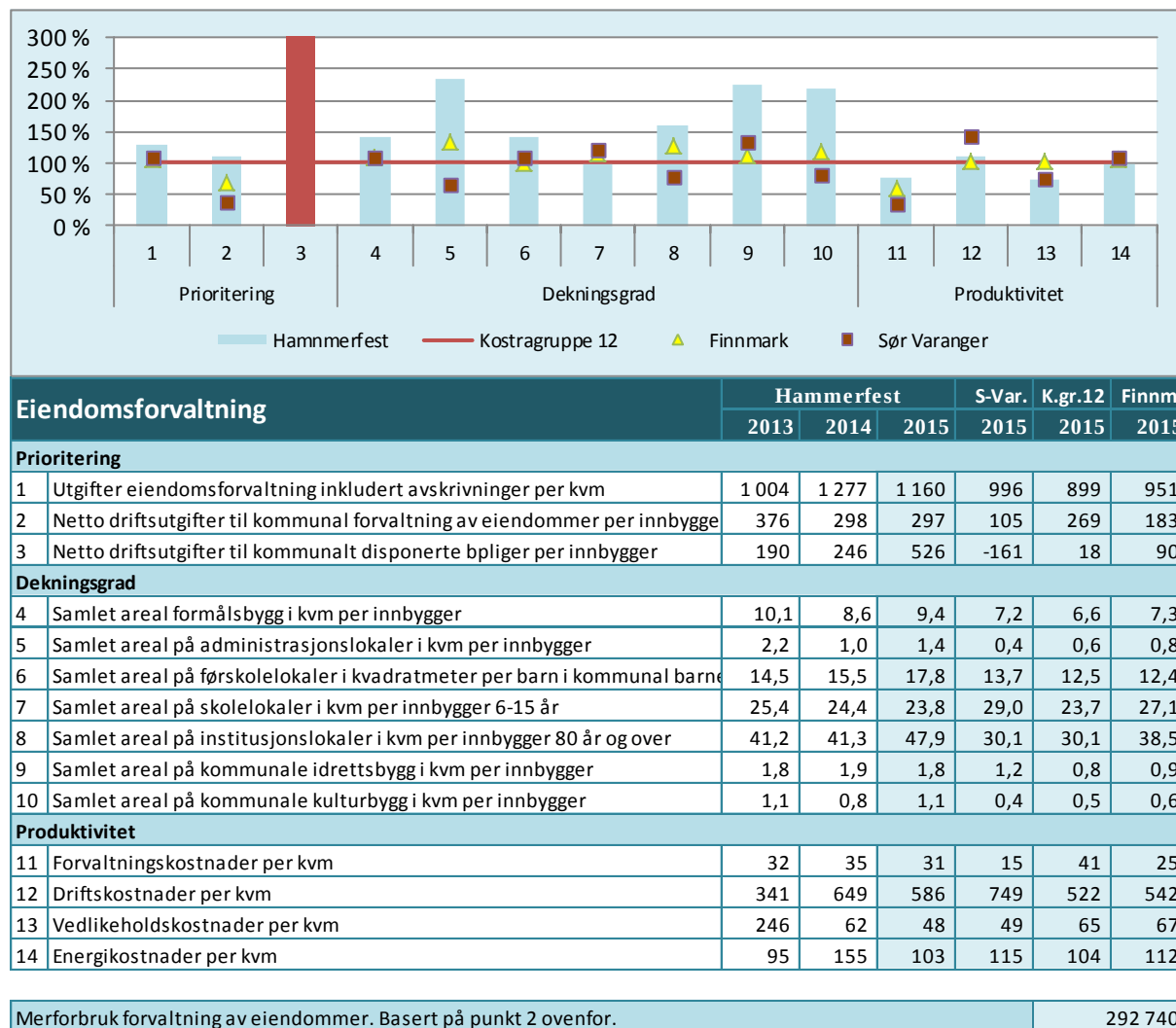
Eiendomsforvaltning

Tjenesteområde

Dette området omfatter bolig og eiendomsforvaltningen i kommune og ivaretar boliger, skoler, barnehager, institusjonsbygg og administrasjonslokaler.

Søyle 3 under er markert i en annen **farge**, da det prosentvis avviker er svært høyt, og ikke vises rett i grafen.

STATUS

Kommentarer til analysen

Prioriteringsindikatorne sier noe om hvor mye av egne penger kommunen ”velger” å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste.

Produktivitetsindikatorne viser bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen og sier noe om hva det koster å produsere en enhet av tjenesten. Det kan også indikere om nivå på kvaliteten, dvs. at brukerne mottar relativt gode tjenester.

Hammerfest kommune har en relativt desentralisert tjenesteproduksjon med et høyt antall skoler, idrettsanlegg, barnehager etc. som medfører et høyere arealbehov og større driftskostnader enn sentraliserte løsninger. Kommunen ligger derfor høyt på alle tabeller knyttet til dekningsgrad og utgifter knyttet til eiendomsforvaltning.

Kommunen har også vedtatt satser for leie av boliger, elevhybler etc som ligger relativt lavt, noe som medfører at kommunen kommer ut med høyt beløp på netto driftsutgifter (3).

Drifts og energikostnader må vurderes i forhold til bygningsmassens alder og tilstand.

Tallene tilsier uansett at kommunen kan ha stort innsparingspotensiale ved å satse på god eiendomsforvaltning. Hammerfest må også ha fokus på å kvalitetssikre tallene som rapporteres inn til KOSTRA da det kan se ut som om alt ikke er helt korrekt. Effektiviseringsarbeidet og kvalitetssikringen som har pågått i de siste årene må fortsette.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest kommune skal prioritere å foreta en kartlegging og analyse over sin eiendomsforvaltning. Målet for arbeidet må være å få en helhetlig eierskapsstrategi som inkluderer en samlet plan for fremskaffelse av boliger, vurdering av kjøp, nybygg og ombygging, og en plan for avhending - eller endret disponering - av kommunale bygg. Målet må være å effektivisere arealbruken, energiforbruk og heve standarden på bygningsmassen.

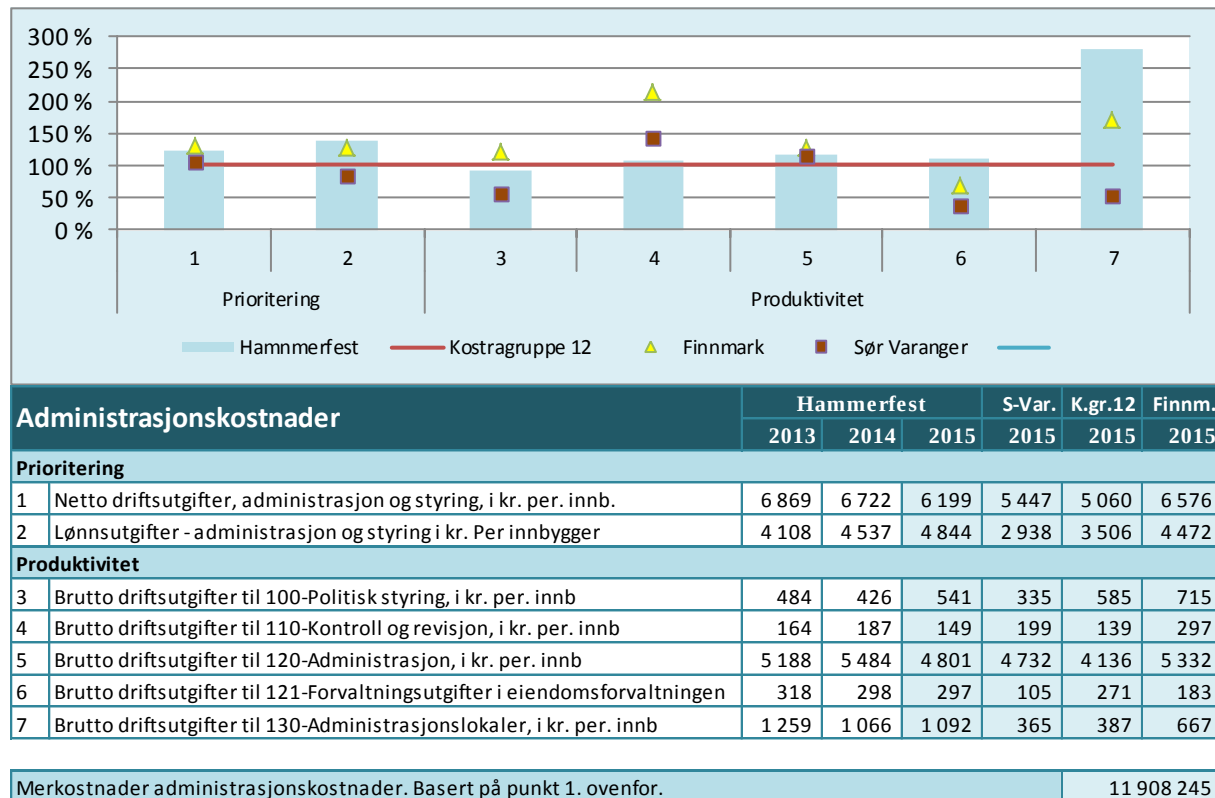
Sentraladministrasjon

Tjenesteområder

Sentraladministrasjonen ivaretar sektorovergrepene funksjoner og har service, - rådgivnings- og informasjonsoppgaver rettet både mot innbyggere, næringsliv, politiske organer, politisk ledelse og kommuneorganisasjonens egne ansatte og virksomheter.

Sentraladministrasjonen består av avdelingene politiske styringsorganer, service og intern utvikling, prosjektavdelingen, økonomiavdelingen, IT-avdelingen, lønn- og personalavdelingen, bolig- og eiendomsavdelingen, og plan- og utviklingsavdelingen.

STATUS

Kommentarer til analysen

Administrasjonskostnadene omfatter godtgjørelse til folkevalgte, møte- og valgkostnader til styrer, råd og utvalg, administrasjon på overordnet nivå, stabs- og støttefunksjoner som økonomi og personalforvaltning, eiendomsadministrasjon og administrasjonslokaler. Kostnadene til revisjon og kontrollutvalg inngår også i dette.

KOSTRA viser at vi ligger høyt på administrasjon sammenlignet med Kostragruppen 12 som består av mellomstore kommuner med høye frie disponible inntekter

Tallene gir indikasjoner på at det er noe å spare og det er nødvendig å foreta en grundig kartlegging og analyse av kommunens administrasjonskostnader for å avdekke dette innsparingspotensialet. Det trengs også en gjennomgang av regnskapet for å se om det er ført kostnader her som egentlig hører til i andre funksjoner.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Hammerfest skal ha fokus på kvalitet i tjenestene og effektiv ressursbruk og gjennom samfunnsplanen har vi vedtatt å ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler, og jobbe for å fremme kommunikasjonen med innbyggerne. Som et bidrag i dette arbeidet blir et særskilt innsatsområde å utarbeide en digitaliseringsstrategi for kommunen. Strategien skal vurdere digitalisering av tjenester som benyttes av kommunens innbygger og ansatte med mål om å effektivisere og forenkle. Dette vil også øke kvaliteten og tilgjengeligheten på tjenesten vi leverer.

Hammerfest kommune har mål om å være en attraktiv arbeidsplass, og mangel på arbeidskraft spesielt i skole, helse- og omsorgssektoren ser fortsatt ut til å skape utfordringer i årene som kommer. Det å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere er derfor et område som vi må ha sterkt fokus fremover. I denne sammenhengen er arbeidet med kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning på alle nivå i hele organisasjonen og videreføring av arbeidet med å redusere sykefraværet svært viktige innsatsområder.

En sentral utfordring fremover vil også være å fortsette omstillingsarbeidet innenfor eiendomsforvaltning. Kommunen har som mål at vi skal ha boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud med gode nærmiljøer. Utarbeidelse av en overordnet boligpolitisk handlingsplan for kommunen blir sentral i dette arbeidet.

Et annet viktig innsatsområde i årene fremover vil bli arbeidet med en eventuell kommunesammenslåing og starte jobben med å få på plass en hensiktsmessig kommuneorganisasjon som ivaretar de gode kommunale tjenestene i den «nye» kommunen. Dette krever gode prosesser som inkluderer politisk nivå, medarbeidere og brukere.

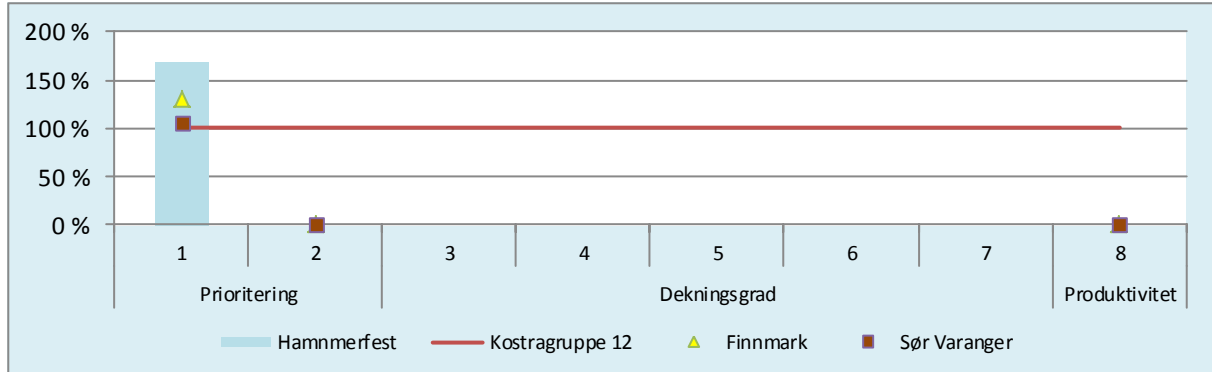
Utviklingsarbeid krever kontinuerlig fokus og kommunen har behov for stadig forbedring av sin egen organisasjon i tillegg til fokus på framtidige utbyggingsbehov i samfunnet. Sentraladministrasjonen må gjennom planverk og arbeid med utvikling av verktøy, system og rutiner være med å legge til rette for at kommunen som helhet skal lykkes i dette arbeidet.

NAV

Tjenesteområder

Generell forebyggende virksomhet. Individuell opplysning, råd og veiledning, sosialstønad, midlertidig bolig og kvalifiseringsprogrammet.

STATUS

Sosiale tjenester		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per. innbygger	2 180	2 957	3 519	2 240	2 099	2 756
2	Samlet stønadssum (bidrag + lån) Hele millioner	6,5	12,0	14,7	5,6		
Dekningsgrad							
3	Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,8 %	3,0 %	3,3 %	2,4 %	2,8 %	3,9 %
4	Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,3 %	4,8 %	5,3 %	3,8 %		
5	Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år (måneder)	3,0	3,0	2,9	2,7		
6	Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år (måneder)	2,8	3,8	4,0	3,3		
7	Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	43	74	90	42		
Produktivitet							
8	Årsverk i sosialtjenesten per 1000 innbygger	0,47	1,01				
Merkostnader sosiale tjenester. Basert på punkt 1 ovenfor.						14 846 100	

Kommentarer til analysen

Andel mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde er ganske høy sammenlignet med andre kommuner. Kostrattallene for gr.12 foreligger ikke, men sammenlignet med Sør-Varanger kommune har Hammerfest langt høyere utgifter og en negativ utviklingen på økonomi. Stønadstid har en positiv utvikling og kommunen ligger over gjennomsnittet på kommunebarometeret. Kommunebarometeret viser totalt sett en positiv utvikling innen sosiale tjenester med en topp 100 plassering blant landets kommuner.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

En sentral utfordring er å skaffe egnede boliger til vanskeligstilte. Sosialtjenesten har ansvaret for å skaffe midlertidige boliger, det vil si inntil 3 måneder. Det er mange boligløse som bor på hotell over lengre tid. Sosialtjenesten erfarer at leieprisene holder seg på ett høyt nivå.

Sosialtjenesten skal spesielt i vare ta utsatte barn og unge og deres familier. Det 3-årige prosjektet NAV veiledere i videregående skole er ett samarbeidsprosjekt mellom skolen og NAV. Målet med prosjektet er å få til økt skole-deltakelse, større gjennomstrømming, bedre skolerresultater og bedre overgang fra opplæring til arbeid og/eller videre utdanning.

Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er ganske høy i Hammerfest. Behovet for økonomisk råd og veiledning er økende, spesielt blant barnefamilier. NAV øker sin kompetanse, fokus og innsats på området med mål om å forhindre at foreldrene blir langtidsmottakere av sosialhjelp. NAV tilbyr tjenesten råd og veiledning, men tjenesten er frivillig.

Regjeringens forslag om å stille vilkår om aktivitet for stønad til livsopphold ble vedtatt av Stortinget 24. mars 2015. Det følger av stortingsvedtaket at lovendringen ikke skal iverksettes før kommunene blir kompensert for eventuelle merutgifter lovendringen medfører. Arbeidet med å utrede de økonomiske konsekvensene for kommunene er i gang. Regjeringen vil fastsette ikrafttredelsestidspunkt når nødvendige avklaringer er foretatt. I dag er det slik at NAV-kontorene *kan* etter gjeldende bestemmelse sette vilkår. Vilkåret kan bestå av arbeid eller annen aktivitet, og skal være individuelt tilpasset den enkelte. Dersom NAV setter vilkår skal vilkåret være individuelt tilpasset behovet og funksjonsnivået til den enkelte. NAV må kunne tilby alt fra lavterskel aktivitetstiltak til arbeidsrettet aktiviteter, og skal gi behovsrettet oppfølging. I denne sammenheng er det behov for tilpassede praksisplasser blant annet innen kommunale virksomheter. Kommunens verdi *lagånd* innebærer samhold og medansvar for felles oppgaver.

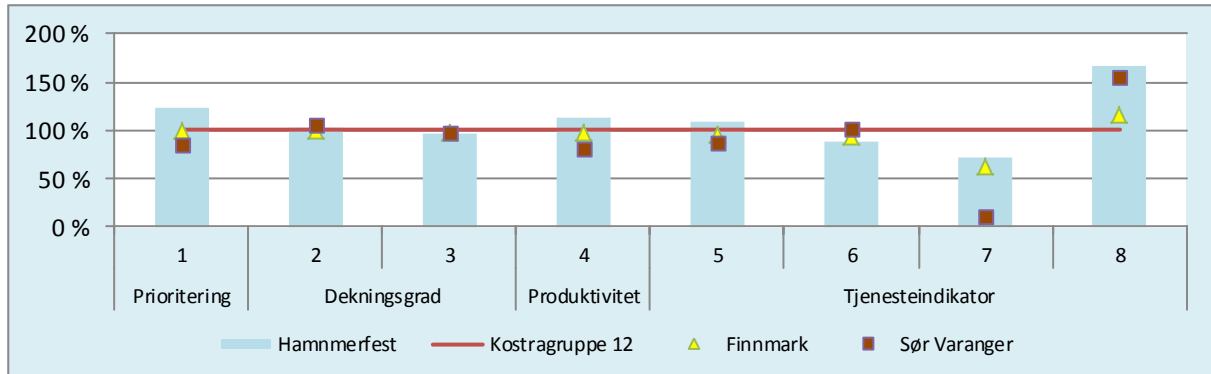

Barn og unge

Tjenesteområde Barnehage

Hammerfest kommune driver 9 kommunale barnehager og følger opp 5 private barnehager, og yter barnehagetjenester både med hele og delte plasser.

STATUS

Barnehage		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (hele 1000)	135	147	162	113	132	131
Dekningsgrad							
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	89 %	80 %	85 %	87 %	82 %	83 %
3	Andel barn 3-5 år med barnehageplass	98 %	97 %	95 %	95 %	97 %	95 %
Produktivitet							
4	Driftsutgifter per oppholdstime i kommunale barnehager	58	64	66	47	58	57
Tjenesteindikatorer							
5	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	34 %	38 %	41 %	33 %	37 %	36 %
6	Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirk. i kom. barnehager	5,6	5,3	5,1	5,5	5,8	5,4
7	Brutto driftsutg. Til styrket tilbud førskolebarn per barn (hele tusen)		39	58	9	80	50
8	Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn		21 %	23 %	21 %	14 %	16 %

Merforbruk netto driftsutgifter barnehage. Basert på punkt 1. ovenfor	19 260 000
---	------------

Kommentarer til analysen

Hammerfest har høyere netto driftsutgifter enn snittet i Finnmark. Det forklares som tidligere år med høyere andel ansatte med høyskoleutdanning, høyere antall 1 åringer enn snittet, bruk av skjønnsmidler til enkelttiltak og en del vakante plasser i 2015 uten tilsvarende reduksjon av personale. Antall barn med særskilte behov har økt i perioden, og det brukes mer ressurser pr barn..

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Et sentralt satsningsområde er programmet Tidlig innsats, som innebærer realisering av handlingsplaner på ulike områder som skal styrke barn og elevers faglige og sosiale utvikling. Det legges spesielt vekt på grunnleggende ferdigheter som språk og lesing. Det er registrert et økende antall barn med behov for særskilt støtte, og det jobbes på ulike måter for å gi disse barna rett hjelp tidligst mulig.

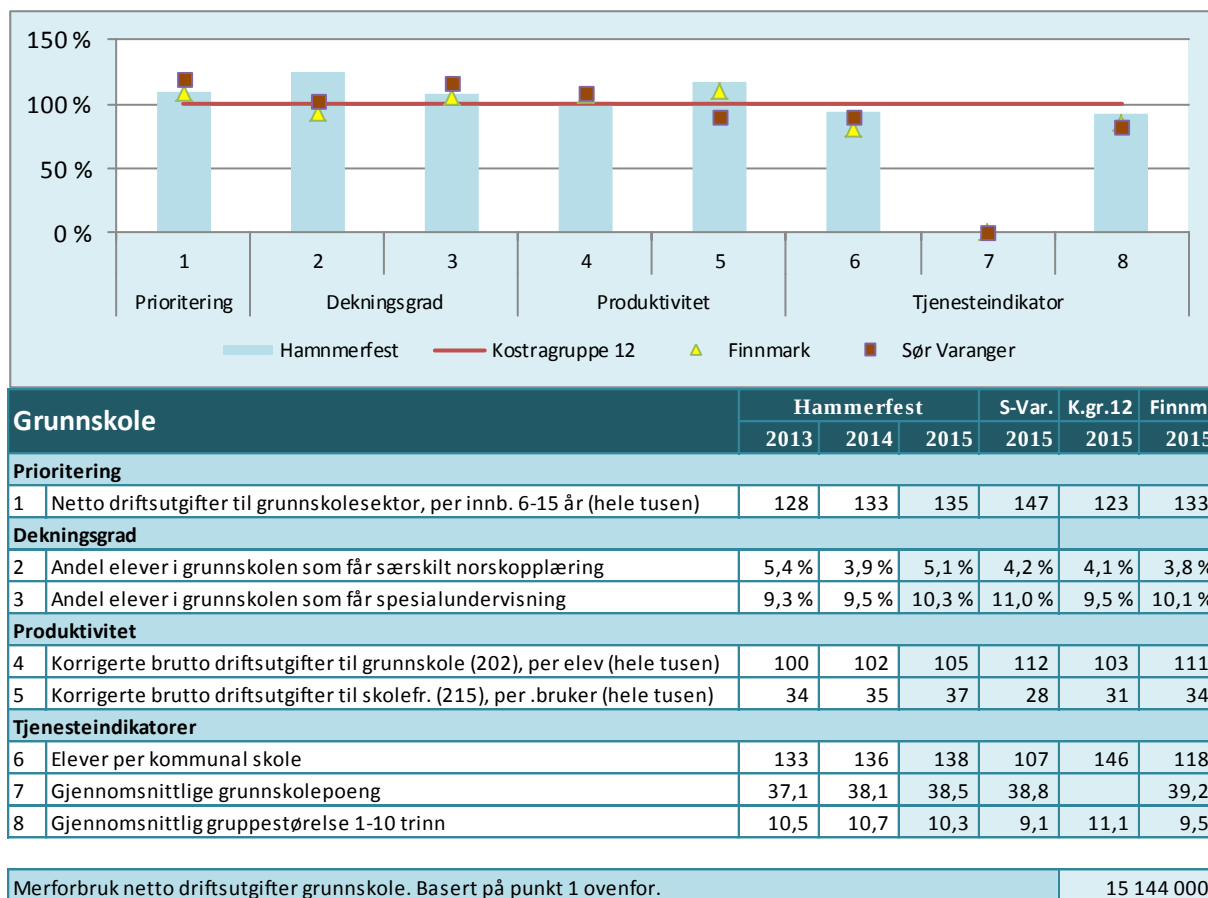
Rett bemanning og kompetanse blant medarbeiderne fordrer at en kontinuerlig arbeider med rekruttering og stabilisering gjennom ulike virkemidler. Kompetanse står sentralt, og det satses bredt gjennom RSK-Vest-Finnmarks program, samt videreutdanning innen prioriterte områder. Regjeringen foreslår styrking av barnehagene gjennom økte midler til etter- og videreutdanning. Det signaliseres også bedre bemanning i barnehagene gjennom forslag til nasjonal bemanningsnorm i 2017.

Som følge av varierende fødselstall, svinger behovet for barnehageplasser. Det er en utfordring å sikre et stabilt og godt tilbud til alle, men med noe overkapasitet og fleksibilitet på bemanningssiden, vil en sikre kvaliteten innenfor gitte budsjetttrammer. Sykefraværet er fortsatt for høyt i en del virksomheter, og det jobbes særskilt med dette gjennom Felles fokus.

Tjenesteområde Grunnskole

Hammerfest har 9 grunnskoler fordelt på Hammerfest by, Forsøl, Nordre Seiland og Akkarfjord.

STATUS

Kommentarer til analysen

Netto driftsutgifter grunnskole er på nivå med snittet i Finnmark, mens korrigerte brutto driftsutgifter pr elev er lavere. Sfo-tjenesten drives litt dyrere. Analysen viser at flere barn får særskilt norskundervisning og flere får spesialundervisning enn tidligere. Elevtallet pr skole er høyere enn snittet.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Resultatene varierer fortsatt i Hammerfests skolen, både innen kartlegginger, nasjonale prøver og eksamen. Resultatene varierer fra år til år, men det er også variasjon innad. En må fortsatt ha forventninger til bedring av resultatene, og arbeide målrettet med dette fremover. En av de mest sentrale tiltakene vil være å sikre elevenes grunnleggende ferdigheter. Dette krever en forsterket innsats i skolene, i hjemmene, og et hensiktsmessig samarbeid mellom skole og hjem. Trivsel i skolen vil være et satsningsområde også i 2017; det vil jobbes for økt tverrfaglig arbeid hvor trivsel i skolen, og mobbeproblematikk skal ha stort fokus gjennom ulike virkemidler. Vi mener at prosjektet «Tidlig innsats» er et viktig program for å lykkes i dette arbeidet. Her vektlegges grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse, fysisk aktivitet, kosthold og andre områder som berører barn/elev. Arbeidet skjer både i barnehager og skoler, og i samarbeid på tvers av tjenester. Hammerfest er også engasjert i nasjonale prosjekter som: *Ungdomstrinn i utvikling* og *Læringsmiljøprosjektet*, og er blitt en «språkkommune».

Sektors fokus i årene framover må være knyttet til tidlig innsats. Målsettingen for skolen er

- flere elever gjennomfører videregående opplæring
- færre elever har leseferdigheter under kritisk grense
- alle 6.åringer har gode språkferdigheter når de begynner på skolen
- færre elever har behov for spesialundervisning
- ansatte i skole, barnehage og forebyggende tjenester får økt kompetanse innenfor satsningsområdene
- tilpasset opplæring inngår som en del av skolehverdagen

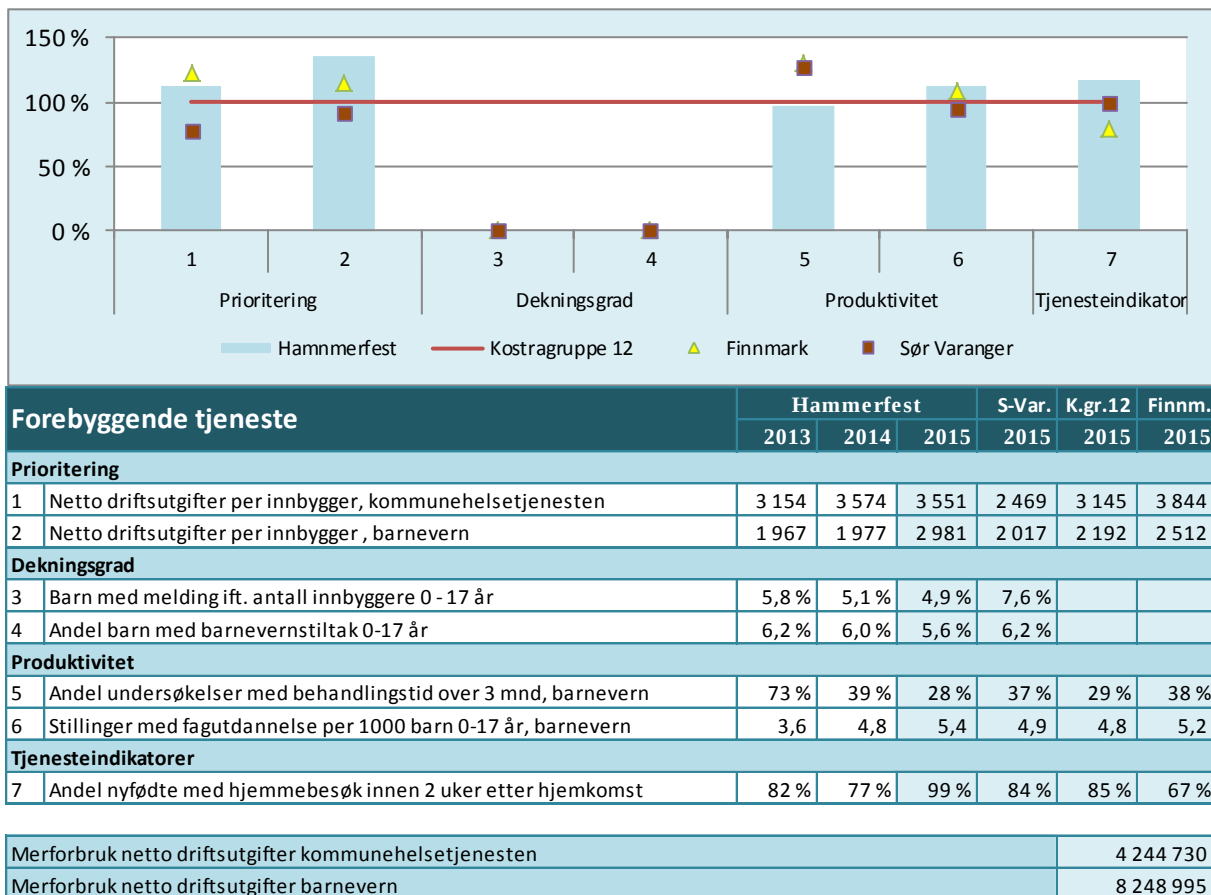
Det planlegges også en større satsning på digitalisering av undervisningen i skolen i henhold til nasjonale føringer.

Regjeringen foreslår i Statsbudsjettet for 2017 vekst i kommunens frie inntekter til styrking av tidlig innsats som innebærer å fange opp elever som sliter med grunnleggende ferdigheter tidlig og følge om disse elevene raskt.

Tjenesteområde Forebyggende tjenester

Forebyggende tjeneste består av PPT, helsesøstertjeneste, barnevernstjeneste og utekontakt.

STATUS

Kommentarer til analysen

Analysen viser at kommunehelsetjenesten bruker litt mindre ressurser enn snittet i Finnmark, mens barnevernstjenesten driver noe dyrere.

Sistnevnte forhold skyldes innleide barnevernskonsulenter og økning i kostnadskrevende tiltak. Behandlingstiden på undersøkelser i barnevernet har gått ned, og antall stillinger har økt, hvilket er positivt. Analysen viser at tilnærmet alle nyfødte får hjemmebesøk fra helsesøstertjenesten innen 2 uker etter hjemkomst.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Tett samarbeid og god samordning av forebyggende tjenester er avgjørende for å utvikle kvalitet i tiltakene til barn og unge. Det jobbes kontinuerlig med å utvikle mer samordnede tjenester. Hver enkelt tjeneste har økt pågang til tjenestene, og flere nasjonale krav som skal innlemmes i tjenestene. I tillegg til å styrke deltjenestene med økte ressurser, er det behov for å utvikle ressursteam på tvers.

Det er et mål å sikre at barnevernstjenesten blir en robust, kvalitativ god tjeneste. Pågående innsats med ulike tiltak vil fortsette også i 2017.

PPT har ventelister på barn og unge som trenger sakkyndig vurdering, og det jobbes med tiltak som skal møte denne utfordringen. Det er en nasjonal satsning på kommunal helsesøstertjeneste, samt lovkrav som pålegger økt oppfølging i forbindelse med fødsel. Det må vurderes ulike tiltak som kan bidra til at tjenesten kan imøtekomme flere tjenester. Skolehelsetjenesten må sikres og sees i sammenheng med andre tiltak som settes inn for å skape gode og trygge skolemiljø for alle. Det skal bl.a. etableres et beredskapsteam som skal jobbe med mobbeproblematikk. Trivselskontakt og utekontakt vil være viktige roller i dette utviklingsarbeidet.

Det må fortsatt jobbes kontinuerlig med rekruttering og stabilisering av fagfolk, og gis rom for kompetanseheving med etter-og videreutdanning.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2017 ytterligere styrking av helsestasjon- og skolehelsearbeidet gjennom økte frie inntekter. Det signaliseres også å fremme en barnevernsreform i 2017 med mål om å gi kommunene et større ansvar for barnevernstjenestene.

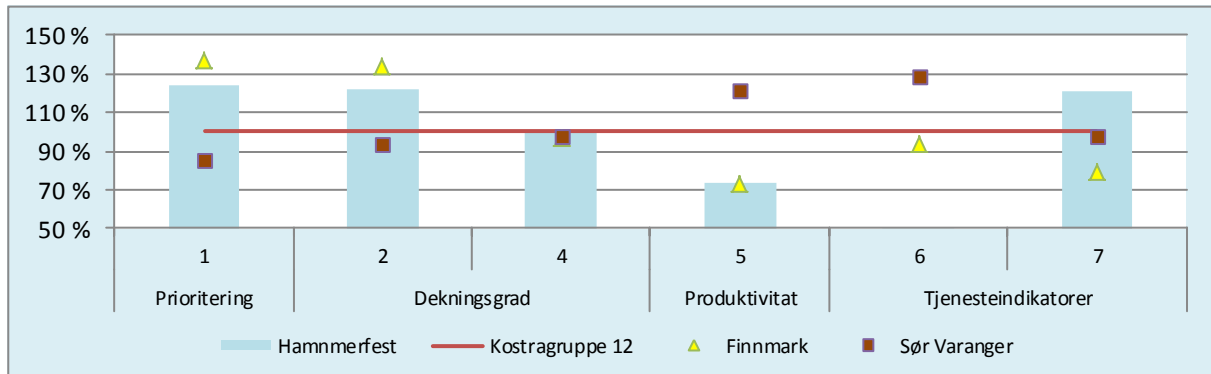

Helse og omsorg

Tjenesteområde kommunehelsetjenesten

består av 3 legesentre; Allmed legesenter, Bryggen legesenter og Skarven legesenter.

STATUS

Kommunehelsetjenesten - Helse og omsorg		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering per. innbygger	2 625	2 934	2 857	1 961	2 307	3 149
Dekningsgrad							
2	Legeårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	16,5	16,3	14,3	11,0	11,7	15,7
4	Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,5	12,0	10,0	9,8	10,0	9,7
Produktivitet							
5	Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	949	971	873	1 435	1 183	868
Tjenesteindikatorer							
6	Legetimer per. uke per. beboer i sykehjem	0,40	0,42	0,19	0,63	0,49	0,46
7	Fysioterapitimer per. uke per. beboer i sykehjem	0,42	0,25	0,52	0,42	0,43	0,34
Merforbruk til diagnose, behandling og rehabilitering						5 750 250	

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har større netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr innbygger enn Kostragruppe 12 og Sør-Varanger men ligger under Finnmark forøvrig. Vi har flere legeårsverk, med 14,3 årsverk pr 10.000 innbyggere, enn Sør-Varanger og Kostragr.12 men ligger under Finnmark forøvrig. Dette gjelder også for fysioterapiårsverkene med 10 årsverk som er høyere enn Sør-Varanger og Finnmark for øvrig men ligger under Kostragr.12. Når det gjelder produktivitet og listelengde så har legene i Hammerfest gjennomsnittlig 873 pasienter mens Kostragruppe 12 og Sør-Varanger har langt flere pasienter pr. lege mens Finnmark for øvrig har mindre med 868 pasienter pr. lege. Tilsynslegefunksjonen med antall legetimer pr beboer i sykehjem er ikke tilfredsstillende. Hammerfest har langt færre legetimer enn alle de vi sammenligner oss med. Når det gjelder fysioterapitimer pr uke pr. beboer i sykehjem har tallet økt betydelig fra 2014-2015 og kommunen ligger høyere enn alle de vi sammenligner oss med.

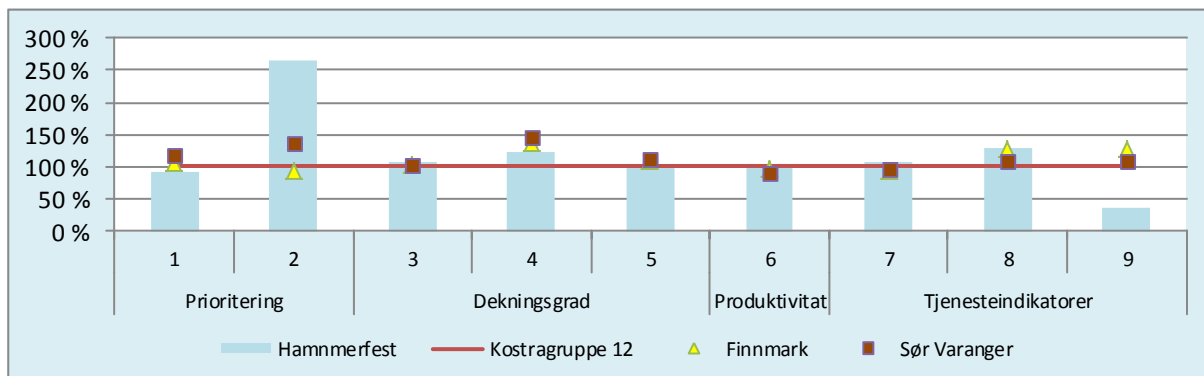
Sentrale utfordringer og innsatsområder

Folkehelsearbeidet skal fremme helse og forebygge sykdom. Frisklivstilbud skal utvikles og i pasientkonsultasjoner skal livsstilsendringer i fokus. I tråd med dette er Frisklivssentral etablert ved Kirkeparken omsorgssenter med ulike lavterskeltilbud. Det er ansatt 50 % prosjektstilling innen LMS (Lærings og mestringstilbud) samt en frisklivsansatt. Nasjonale satsingsområder innen helsesektoren i årene fremover viser at det vil bli økte tilsynslegestillinger og andre allmennmedisinske oppgaver (styrke helsestasjon/ skolehelse-tjeneste) i årene fremover. Det opprettes KAD-senger (kommunale akutt døgn senger). Nytt nødnett etableres 01.01.2017.

Tjenesteområde Pleie og omsorg

Tjenesten består av ergo- fysioterapi, rus- og psykiatri, eldreomsorg, hjemmebaserte tjenester, tjenestetilbud til utviklingshemmede, kjøkkentjeneste samt fag- og forvaltningsenheten.

STATUS

Pleie og omsorg		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg per innbygger 67 år og over (hele tusen)	119	118	114	149	126	132
2	Netto driftsutg. til tilbud til personer m/rusprobl. per innbygger 18-66 år	680	587	1 001	517	378	358
Dekningsgrad							
3	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbyggere 0-66 år	31	25	26	25	24	25
4	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbyggere 67-79 år	77	84	96	115	78	107
5	Mottakere av hjemmetjeneste per 1000 innbyggere over 80 år	308	327	348	406	359	389
Produktivitet							
6	Brutto driftsutgifter per mottaker av Pleie og omsorgstj. (hele tusen)	366	438	439	385	419	412
Tjenesteindikatorer							
7	Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	19,4	20,0	23,8	21,2	21,8	20,4
8	Andel plasser til tidsbegrenset opphold		15,7	23,8	20,0	18,5	23,8
9	Andel plasser avsatt til rehabilitering	2,8	2,9	2,4	10,0	6,8	6,2
Mindreforbruk Pleie og omsorg					-14 865 600		
Merforbruk rus					4 194 036		

Kommentarer til analysen

Tabellen viser at Hammerfest har lavere netto driftsutgifter til pleie og omsorg pr innbygger 67 år og over, enn alle de vi sammenligner oss med; Kostragruppe 12, Finnmark og Sør-Varanger. Vi har større brutto driftsutgifter ifht tilbud til personer m/rusproblemer pr innbygger 18-66 år, enn alle de vi sammenligner oss med; Kostragruppe 12, Finnmark og Sør-Varanger. Når det gjelder mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere 0-66 år så ligger kommunen litt høyere enn de som vi sammenligner oss med. Mens kommunen ligger lavere for innbyggere 67-79 år unntatt Kostrag. 12. For innbyggere 80 + ligger vi lavere enn de vi sammenligner oss med. Brutto driftsutgifter pr mottaker av de kommunale pleie- og omsorgstjenestene er noe høyere i Hammerfest enn de vi sammenligner oss med. Når det gjelder andel plasser i skjermet enhet så ligger Hammerfest høyere enn de vi sammenligner oss med. Vedrørende andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold har Hammerfest økt betydelig og ligger nå på samme nivå som Finnmark for øvrig og høyere enn Sør-Varanger og Kostrag. 12. Vedrørende plasser avsatt til rehabilitering så ligger vi betydelig lavere enn de vi sammenligner oss med.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Fremtidens tjenester skal fokusere på kompetanse, kvalitet og innovasjon. Det er behov for videreutdanning innen kreftsykepleie, demens, psykiatri og diabetes. For å møte de store rekrutteringsutfordringene i framtiden trenger Hammerfest kommune også kunnskap om å utvikle nye løsninger. Innføring av velferdsteknologi skal bidra til å forbedre brukernes mulighet til å mestre egen hverdag. Prosjekt innen velferdsteknologi kan bidra til å frigjøre arbeidskraft og dermed være et bidrag inn i helse- og omsorgssektoren.

For å sikre en bærekraftig omsorgstjeneste i fremtiden er det nødvendig med faglige omstillinger som krever endret og høyere kompetanse og nye faglige tilnærminger. Det vil være behov for en stabil og kompetent bemanning i sektoren. Det er et mål å rekruttere fagarbeidere, miljøterapeuter, vernepleiere og sykepleiere til alle vakante stillinger. Det må fortsatt satses videre på å utdanne og rekruttere fagarbeidere innenfor en rekke fag, både ved å være en attraktiv lærebedrift samt å stimulere ansatte til å ta fagbrev innenfor eget yrke. I tillegg bør man satse på ungdommer generelt og mobilisering av arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn for å møte framtidens arbeidskraftsbehov. Dette setter krav til god språkopplæring.

Det er et mål å samlokalisere rus og psykiatritjenesten. Det er resurskrevende at virksomheten ikke er samlokalisert. Bedre tverrfaglig samarbeid vil legge til rette for bedre styring av tjenesten. En vil også oppnå en bedre kvalitet på tjenestene på grunn av bedre fleksibilitet og ressursutnyttelse av personalet. Tjenesten vil i fremtiden bli berørt av samhandlingsreformen, da det skal innføres kommunal medfinansiering for denne pasientgruppen. Det er også nødvendig å satse på differensierte boliger til denne gruppen.

Samhandlingsreformen stiller svært store krav til kommunene. Det er en økning i utskrivningsklare pasienter og disse blir meldt tidligere utskrivningsklare enn før. Hjemmetjenestens utfordring er å mestre stadig større krav og etterspørsel om behandlingsformer som kan utføres i hjemmet. Tjenesten har et høyt antall brukere som har behov for medikamentadministrasjon og medisindosering. En ser en økning i antall personer med demens som har behov for individuell tilrettelegging og tilpassede boliger. Det er midlertidig etablert en forsterket skjermet enhet for å imøtekomme dette behovet. Det er etablert et eget team innenfor hverdagsmestring da hverdagsrehabilitering er blitt en naturlig arbeidsmåte innen helse- og omsorg. Det handler om rehabilitering i hjemmet, med fokus på hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi, som gir hverdagsmestring for den enkelte. Målet er at bruker skal være til stede lengst mulig i eget liv og i eget hjem. Velferdsteknologiske løsninger kan bidra til trygghet og mestring av hverdagsaktiviteter og en avlastning for pårørende for personer med demens.

Kirkeparken Omsorgssenter er etablert med 40 plasser på sykehjemsnivå, 20 omsorgsboliger samt 2 dagsenter; ett for demente og ett for hjemmeboende eldre. I tillegg er det 15 omsorgsboliger i Batteriparken. Kirkeparken er et fleksibelt bygg der tilbudene kan utvikles og en kan gi tjenester til dem som ikke kan lenger klarer seg med tjenester i opprinnelig hjem.

Det er vurdert som hensiktsmessig at LMS og Frisklivssentral samlokaliseres til «Frisklivs, lærings- og mestringssenter». Det er viktig å få med legene i samarbeidet, og det bør settes av tid til både planlegging og gjennomføring av ulike kurs iht standard metode. Samarbeid med spesialisthelsetjenesten blir viktig (for å sikre lærings- og mestringskurs) som en del av et helhetlig behandlingsforløp.

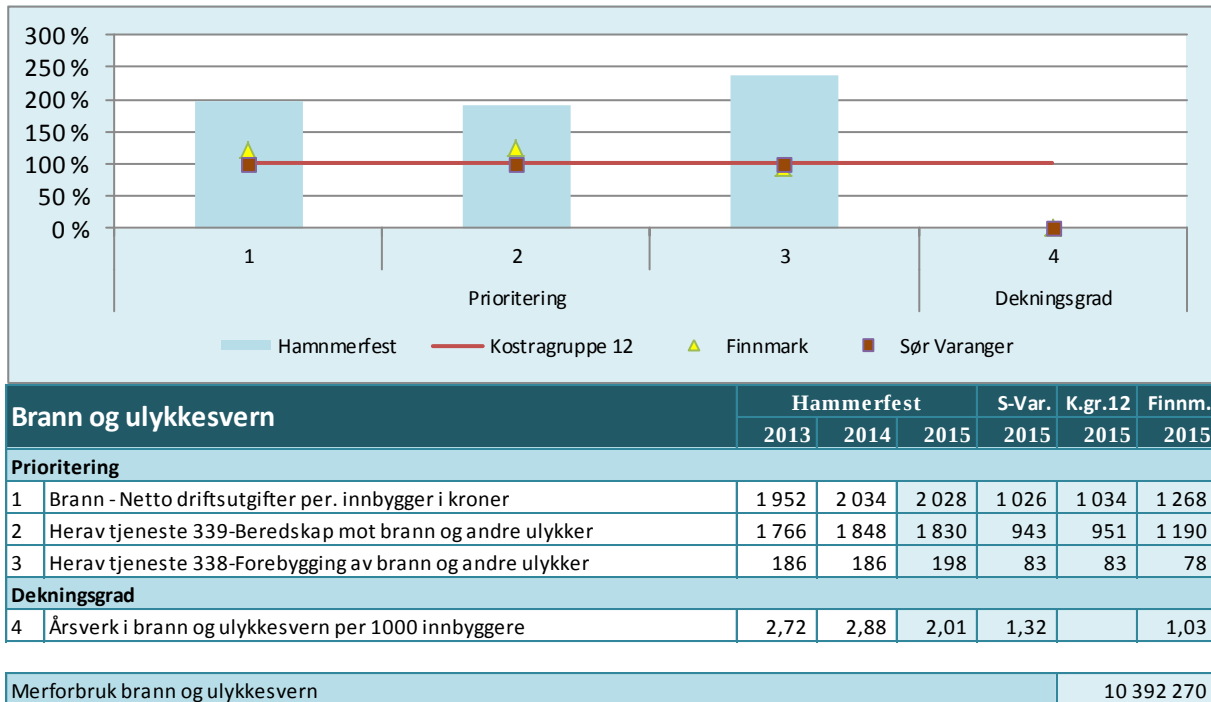
Tjenesten for funksjonshemmede vokser. Dette krever økt ressursbruk og faglige utfordringer for tjenesten. Det er etablert et prosjekt (Soria Moria) som inkluderer et dagtilbud og et aktivitetssenter for personer med nedsatt funksjonsevne. Prosjektet er nyskapende og har som mål å øke kompetansen både hos brukergruppen, og til de studentene og elever som utfører sin praksis ved senteret.

Kultur og samfunn

Tjenesteområde brann og ulykkesvern

Området består av forebyggende avdeling, herunder branntilsyn, 110 – sentralen for Finnmark fylke og beredskap mot branner og ulykker for øvrig.

STATUS

Kommentarer til analysen

Hammerfest kommune har best dekning av alle kommuner i Finnmark når det gjelder forebygging og beredskap mot branner. Ved virksomheten er det til en hver tid 4 personer på vakt i kasernert vaktordning. Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 1.000 mer enn sammenlignbare kommuner i Kostragruppe 12. Sammenlignet med øvrige kommuner i Finnmark er forskjellen noe mindre, ca. kr. 700 pr. innbygger.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Brann og redning har fortsatt ikke oppnådd budsjettbalanse. De 2 siste årene har virksomheten fått tilført til sammen kr. 3 mill. for å bedre dette forholdet. I tillegg solgte virksomheten kurs for øvrige brannvesen i fylket, noe som bidro til at merforbruket utgjorde ca. kr. 3 mill. ved utgangen av 2015, noe som var en betydelig forbedring sammenlignet med 2014. Det er derved fortsatt en utfordring å oppnå budsjettbalanse i virksomheten. Både økt tilførsel og fortsatt satsing på salg av tjenester vil kunne medføre at virksomheten oppnår budsjettbalanse i løpet av 2 – 3 år.

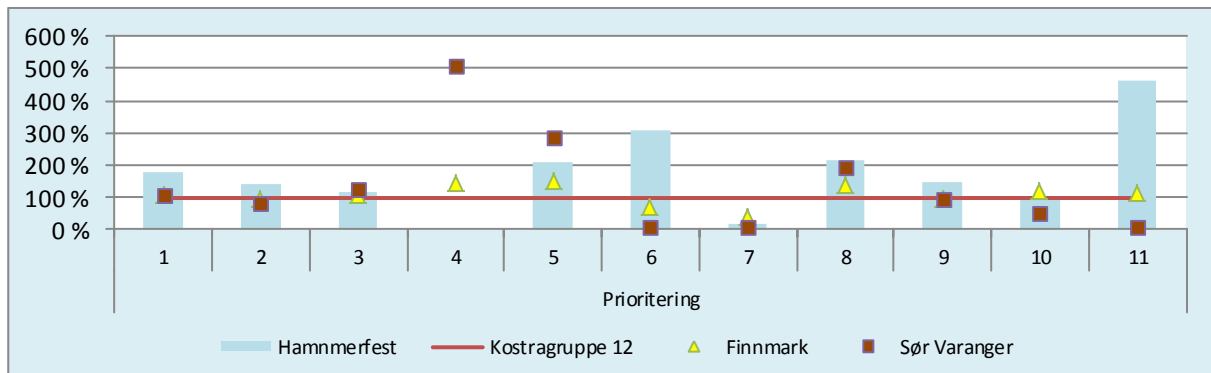
I og med at Stortinget har vedtatt at 110 – sentralen skal flyttes til enten Kirkenes eller Tromsø, da den skal lokaliseres vegg i vegg med en av politiets operasjonssentraler på de nevnte stedene, vil det medføre at 9 personer på dagens 110 – sentralen vil være uten arbeid fra og med det tidspunkt sentralen flyttes. Dersom det skjer i løpet av inneværende år eller i 2017, kan det medføre at noen blir stående uten et alternativt tilbud i kommunen. Hvis det derimot tar noe lengre tid, vil det være mulig å fase personalt inn ved naturlig avgang.

Det er fortsatt en målsetning om å samlokalisere nødetatene i Hammerfest, selv om arbeidet stoppet opp i 2015 som følge av at politiet ved tidligere Vest Finnmark politikammer la det noe «på is» i påvente av avklaringer ved den pågående omorganiseringsprosessen i politiet. Boreal transport Nord har planer om å bygge et nytt administrasjonsbygg på Rossmolla, og nødetatene har hatt et oppstartsmøte i den forbindelse, der målet er å etablere en slik sentral.

Tjenesteområde kultur og idrett

Området består av bibliotekstjenester, kommunal kulturskole, ungdomstjenesten (Bootleg), kino, kulturforestillinger, konferanser (AKS) og park – og idrettstjenester.

STATUS

Kultur og idrett		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	4 052	4 954	4 939	3 026	2 818	2 992
2	* Herav aktivitetstilbud barn og unge	292	272	286	160	200	194
3	* Herav folkebibliotek	421	461	469	508	400	437
4	* Herav kino	-28	-10	-40	257	51	72
5	* Herav museer	134	159	207	281	99	150
6	* Herav kunstformidling	130	124	173	6	56	39
7	* Herav idrett	101	84	79	36	403	168
8	* Herav kommunale idrettsbygg og anlegg	891	1 461	1 388	1 271	651	892
9	* Herav kultur og musikkoler	470	520	558	369	383	371
10	* Herav andre kulturaktiviteter	105	84	217	115	228	278
11	* Herav kommunale kulturbygg	1 536	1 793	1 600	21	344	395
Merforbruk Kultur og idrett					22 175 055		

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter pr. innbygger ca. kr. 2.100 mer i Hammerfest kommune enn sammenlignbare kommuner i Kostragruppe 12. Totalt er merforbruket ca. kr. 22 mill. mer enn sammenligningskommunene i gruppe 12. Årsakene til et så betydelig avvik skyldes at Hammerfest kommune bruker ca. kr. 700 mer pr. innbygger pr. år enn sammenlignbare kommuner. I tillegg utgjør kostnader for kommunale kulturbygg enn negativ differanse på kr. 1.240 pr. innbygger. Innenfor de andre områdene som er tatt med er det mindre forskjeller, men det er verdt å merke seg at det brukes betydelig mindre på idrettslige aktiviteter enn de kommunene som vi sammenligner oss med. Her kan det være registrert feil, da det er et betydelig merforbruk på idrettsbygg og anlegg, jf. tidligere forklaring ovenfor. Det er også større kostnader innen den kommunale kulturskolen i Hammerfest enn øvrige kommuner. Det skyldes en betydelig økning av ressursene i kulturskolen, da ca. 4 årsverk ble opprettet fast i 2015.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

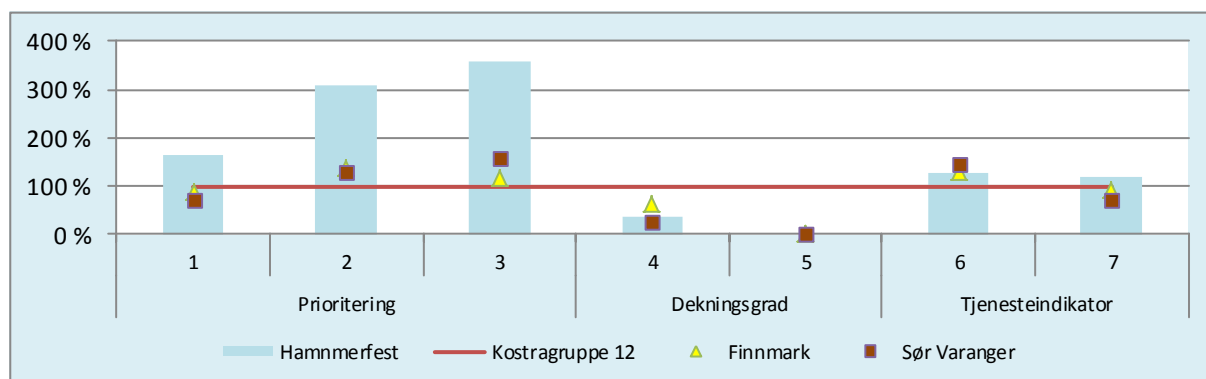
Som det fremgår satser Hammerfest kommune bevisst på en høy aktivitet innen dette området. Det er særlig idrettsbygg og anlegg og det nye kulturhuset som bidrar til det. I og med at virksomheten har såpass mye ressurser til rådighet forplikter det å gi et tilbud som varierer og inneholder høy kvalitet, samtidig som også det er krav om at de ulike tilbudene bør balansere økonomisk. Kulturskolen har som et eksempel en betydelig utadrettet aktivitet som «kulturtrøkk», ulike oppdrag under Barentshavkonferansen og «Italiensk uke». Disse arrangementene er avhengig av at eksterne aktører som Statoil og ENI bidrar med midler for at tiltakene går i økonomisk balanse. Som følge av fallende oljepriser har støtten blitt betydelig redusert de siste par årene, noe som gjør det utfordrende fremover, dersom aktivitetsnivået skal opprettholdes slik det er i dag.

Arktisk kultursenter, AKS, tar mål av seg til å bli en permanent totalleverandør av tjenester til for eksempel Barentshavkonferansen innen de områdene som virksomheten kan levere. I tillegg ligger det en ambisjon om å få flere konferanser til kulturhuset.

Tjenesteområde kommunalteknisk drift

Området består av drifts – og vedlikeholdstjenester innenfor kommunalt vann – og avløpsnett, kommunale veier og forskjøvning av uteområder.

STATUS

Kommunalteknisk drift		Hammerfest			S-Var.	K.gr.12	Finnm.
		2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering							
1	Netto driftsutgifter per innbygger kommunale veier og gater	1 220	1 496	2 515	1 079	1 532	1 370
2	Brutto investeringsutgifter kroner per innbygger samferdsel i alt	9 457	5 163	5 012	2 078	1 619	2 195
3	* Herav kommunale veier og gater	7 207	1 944	4 333	1 912	1 211	1 418
Dekningsgrad							
4	Gang og sykkelveier i km som er kommunalt ansvar	9	7	7	5	19	12
5	Andel kommunale veier og gater med fartsgrense under 40 km/t	36,9 %	37,7 %				
Tjenesteindikator							
6	Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	50,0 %	47,5 %	48,0 %	54,3 %	37,5 %	48,5 %
7	Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede per 10.000 innb.	23	23	20	12	17	16
Merforbruk kommunale veier og gater						10 277 265	

Kommentarer til analysen

Som det fremgår av tabellen utgjør netto driftsutgifter ca. kr. 1.000 mer pr. innbygger i Hammerfest kommune sammenlignet med kommunene i Kostragruppe 12. Videre viser tabellen at det investeres betydelig mer i samferdsel i Hammerfest kommune enn i de samme kommunene som vi sammenligner med, selv om investeringskostnadene er vesentlig redusert i løpet av de 2 siste årene.

Når det gjelder dekningsgrad av kommunale gang – og sykkelveier, har derimot sammenligningskommunene en betydelig bedre dekning. Når det gjelder fast dekke på de kommunale veiene, har vi også et stykke «å gå», dersom målet er å komme opp på nivået med sammenligningskommunene. Dette skyldes bl.a. at størstedelen av de kommunale veiene ute i distriktene er grusveier.

Sentrale utfordringer og innsatsområder

Gjennom de planer som foreligger om ny avlastningsvei gjennom Hammerfest sentrum og gang – og sykkelvei til Forsøl, vil antall kilometer med slike veier medføre en betydelig økning, noe som også er i tråd med kommunens miljøsatting og hensynet til de myke trafikantene. En høy egenproduksjon av veitjenester og en lang vinter sammenlignet med de andre kommunene i Kostragruppe 12, bidrar til at netto driftsutgifter pr. innbygger blir vesentlig høyere i Hammerfest kommune. De senere årene er det blitt investert i maskiner og utstyr som skal medføre en større effektivitet i utførelsen av disse tjenestene, særlig drift om vinteren. I og med at antall kilometer vei øker kontinuerlig som en følge av den vekst og utvikling som finner sted i kommunen uten at driftskostnadene øker tilsvarende, viser det at slike investeringer har gitt ønsket effekt. I tillegg blir all snø ved og rundt Storvannet transportert bort som følge av det forbudet kommunestyret vedtok for et par år tilbake.

Som følge av dette bør det fortsatt satses på fornyelse og investering i utstyr og maskiner som fortsatt kan bidra til økt effektivisering av området. Det er et potensiale å fase ut en del entreprenører som utfører gravearbeid og annet forefallende arbeid i barmarksesongen ved å investere i egne maskiner som kan utføre et slikt arbeid.

Måleindikatorer

For å vurdere om prioritert innsats bidrar til at kommunen nærmer seg målene som er satt i Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 har en utarbeidet en del måleindikatorer. Disse er ikke knyttet direkte til hovedmålene, men skal samlet sett bidra til å gi et bilde av om samfunnsutviklingen går i ønsket retning.

Korrigert handlefrihet

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		0,5 %	4,4 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %		
Resultat	-1,2 %	0,7 % ✓	5,6 % ✓	9,0 % ✓					

* Kilde: Regnskap.

Korrigert netto driftsresultat i % av inntekter.

Gjeldsgrad langsiktig gjeld

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		298	275	270	256	256	250	240	
Resultat	297	281 ✓	324 ✗	321 ✗					

* Kilde: KOSTRA.

Indikatoren viser langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter for kommunekonsernet. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for videreformidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i indikatoren. Pensjonsforpliktelser inngår. Langsiktige lån har normalt lengre løpetid enn ett år.

Merforbruk adm. kostnader

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		17 %	13 %	20 %	19 %	18 %	17 %	16 %	15 %
Resultat	26 %	35 % ✗	23 % ✗	22 % ✗					

* Kilde: KOSTRA

Viser hvor mye mere vi bruker på administrasjon sammenlignet med kostragruppe 12.

Sykefravær Totalt

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,0 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %
Resultat	9,6 % ✗	9,5 % ✓	10,2 % ✗	10,4 % ✗					

* Kilde: Intern statistikk

Valgdeltagelse

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål						80 %		60 %	
Resultat		71 %		50 %					

* Kilde: Intern statistikk/SSB

Attraktivt næringsliv

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					95	90	85	80	75
Resultat	290	250	108	98					

* Kilde: NHO

NHOs KommuneNM rangerer kommunene etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommunal økonomi.

Andel bussreisende

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					160	170	180	190	200
Resultat		166	145	116					

* Kilde: Boreal (FFK) Tall i hele tusen

De aktuelle rutene å vurdere er: Rute 130(Prærien-sentrum-Rypefjord), rute 131(Sentrum-Storvannet), rute 132 (Strømsnes-Forsøl) og rute 133 (Hammerfest-Kvalsund).

Sosialhjelp - Andel over 6 mnd

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					25 %	24 %	23 %	22 %	21 %
Resultat		15 %	23 %	26 %					

* Kilde: Kommunebarometer

Denne indikatoren viser alle grupper under ett og viser i hvilken grad, sammenlignet med andre kommuner, vi klarer å holde sosialhjelp som en korttidstiltale.

Grunnskolepoeng

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål	38,5	39,3	39,5	39,2	39,3	39,4	39,5	39,6	39,7
Resultat	37,0 ✗	37,1 ✗	38,1 ✗	38,5 ✗					

* Kilde: Kommunebarometer

Grunnskolepoeng beregnes for avgangselever i grunnskolen. Hver tallkarakter får tilsvarende poengverdi. Poengsummen får du ved å summere alle tallkarakterene og deretter dele på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Dersom en elev har færre enn 8 karakterer settes grunnskolepoeng=0. I statistikken er elever med grunnskolepoeng lik null ikke inkludert. Målet vårt er snitt for Finnmark

Trivsel i skolen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					86 %	87 %	88 %	89 %	90 %
Resultat 7. trinn		82 %	83 %	86 %					
Resultat 10. trinn		79 %	79 %	81 %					

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som sier at de trives godt. Målene er arbeidsmål, og det langsiktige målet er at alle elever skal trives i Hammerfestskolen.

Spesialundervisning

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		9,6 %	9,6 %	9,6 %	9,5 %	9,0 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
Resultat	11,1 %	9,3 % ✓	9,5 % ✓	10,3 % ✗					

* Kilde: Kommunebarometer

Indikatoren viser andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning.

Frafall videregående skole

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					35,0 %	34,0 %	33,0 %	32,0 %	31,0 %
Resultat		42,0 %	36,0 %	36,0 %					

* Kilde: Kommunebarometer

Andel elever som ikke fullfører og består videregående skole innen **normert tid på 5 år**. (endelig resultat for 2015 kommer senere)

Minoritetsspråklige barn i barnehage

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål		97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %
Resultat		74 % ✗	72 % ✗	71 % ✗					

* Kilde: Imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K2004

Indikatoren viser andelen fremmedspråklige barn mellom 1-5 år som går i barnehage i Hammerfest. For å styrke minoritetsspråklige barns begrepslæring er det et mål at flest mulig går i barnehage før skolepliktig alder.

Andel lærere med godkjent utdanning

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					92,8 %	94,3 %	93,0 %	98,0 %	#####
Resultat	93,3 %	95,5 %	93,3 %	94,5 %					

* Kilde: GSI, skoleportalen

Det tallet vi bruker er *andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonalet med godkjent utdanning*. Dette samsvarer i stor grad med prosentandel lærere totalt sett med godkjent utdanning

Hammerfest kommune jobber for at alle lærere i grunnskolen har godkjent utdanning etter gjeldene kompetanskrav.

Andel barn i barnevern med tiltaksplan

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					65 %	85 %	100 %	100 %	100 %
Resultat	31 %	64 %	75 %	56 %					

* Kilde: KOSTRA

Det er et mål at alle barn under hjelpetiltak etter lov om barnevern, skal ha tiltaksplan.

Utskrivningsklare pasienter

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					50	50	40	40	40
Resultat		50	61	51					

* Kilde: Kommunebarometer

Kommunenes betaling for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt tilbud. Indikatoren viser en nedgang fra 2014 til 2015

Gjennomsnittlig listelengde leger

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål									
Resultat		949	971	873					

* Kilde: Kommunebarometer

Administrasjonen ønsker mål knyttet til listelengde for legene. Listelengden vil også si noe om hvor mange leger vi trenger. Det virker som om at våre listelengder er lave i forhold til andre kommuner. Saken vurderes nærmere i neste budsjetttrunde.

Antall med hjemmebaserte tjenester

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					445	445	475	505	535
Resultat				340					

* Kilde:

Hjemmebaserte tjenester er et tilbud til innbyggere med behov for hjemmesykepleie og praktisk bistand (hjemme-hjelp) i hjemmet.

Antall omsorgsboliger

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					60	65	71	92	92
Resultat			32	70					

* Kilde: Intern statistikk

Omsorgsbolig er en bolig for eldre som klarer seg selv. Boligen er tilrettelagt med omsorg og pleie for de som trenger det.

Institusjonsplasser på sykehjemsnivå

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					105	105	105	105	105
Resultat		42	47	91					

* Kilde: Intern statistikk

Heldøgns omsorgstilbud til personer som på grunn av alvorlig helsesvikt ikke kan bo i egen bolig.

Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning Helse og pleie

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål				61,0 %	63,0 %	65,0 %	67,0 %	69,0 %	71,0 %
Resultat		61,0 %	60,0 %						

* Kilde: KOSTRA

Andel avtalte årsverk av personell med fullført relevant fagutdanning av totalt antall avtalte årsverk i brukerrettede tjenester i pleie- og omsorgstjenesten.

Andel flyktninger over i arb/utdanning

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål			70,0 %	70,0 %	73,0 %	74,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %
Resultat		70,0 %	73,0 % ✓	73,0 % ✓					

* Kilde: IMDI

Energibruk

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					100	100	100	100	100
Resultat		95	155	103					

* Kilde: KOSTRA

Elever ved kommunal musikk og kulturskole

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mål					390	420	500	500	500
Resultat	280	350	380	420					

* Kilde:

Risiko og sårbarhetsanalyse

Risikostyring innebærer å analysere usikkerhet og iverksette forebyggende tiltak for å redusere fare for svikt og mangler. Slike styrings – og kontrolltiltak (internkontroll) skal sikre at Hammerfest kommune når mål og forbedrer og utvikler tjenestene i tråd med lover, regler, politiske vedtak og økonomiske rammer. Risikostyring vil ikke fjerne all risiko for svikt og mangler, men skal føre til en lavere sannsynlighet for at uønskede hendelser inntreffer. Hammerfest kommune gjennomfører kontinuerlig risiko – og sårbarhetsanalyser (ROS) innen virksomhetene og sektorovergripende områder. I tillegg gjennomføres det ROS – analyser ved alle organisatoriske og bygningsmessige endringer.

Internkontroll er en del av daglig ledelse og styring og er hjemlet som et krav i Kommuneloven. I tillegg er det innenfor flere områder av kommunens virksomhet særskilte lovpålagte krav til internkontroll.

Nr.	Hendelse	Hvor	Konsekvenser
1.	Sterkt fall i olje og gasspriser	Globalt	Reduserte investeringer, reduksjon i antall arbeidsplasser, nedgang i folketallet.
2.	Økning i rentene	Nasjonalt	Økte finanskostnader
3.	Skredfare/evakuering	Lokalt	
4.	Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt	Nasjonalt	
5.	Flere resurskrevende brukere	Lokalt	

Risikodiagram				
Sannsynlighet	Konsekvens			
	Ufarlig	Mindre farlig	Farlig	Kritisk
Svært sannsynlig				
Meget sannsynlig	5		2	
Sannsynlig		3		1,4
Lite Sannsynlig				

Risikodiagrammet viser at de hendelsene som gir de mest negative konsekvensene for Hammerfest kommune er «Sterkt fall i olje og gasspriser» (1) og «Avskaffelse av kommunal eiendomsskatt» på verker og bruk (4). Det er sannsynlig at slike hendelser kan inntreffe. I øyeblikket omsettes et fat olje for ca. 50 dollar pr. fat mot i overkant av 110 dollar for litt over 1 år siden. I tillegg er det et arbeid på gang i regjeringen for å se på ulike modeller for å endre på reglene ved kommunal eiendomsskatt for verker og bruk. Det viser at slike hendelser kan inntreffe over tid, men hittil har de negative økonomiske konsekvensene vært mindre for vår del. Oljeselskapene har gjennomført kostnadskutt, noe som har bidratt til mindre leveranser av tjenester. På den måten har kommunen merket noe mindre aktivitet den senere tiden uten at det har redusert inntektene som kommer fra eiendomsskatt bl.a., da disse ligger fast over en periode på 10 år. Når det gjelder endringer i utlånsrenten, er kommunen følsom for slike endringer, da samlet lånegjeld utgjør ca. kr. 2,2 milliarder. For hver % som renta skulle øke innebærer det økte årlige renteutgifter med kr. 22 millioner.

Satsningsområder med mål, strategier og forslag til tiltak

Kommuneplanens samfunnsdel har 5 satsningsområder:

- **Livskvalitet og folkehelse**
- **Kunnskap og kompetanse**
- **Verdiskaping og næringsutvikling**
- **Klima, energi og miljø**
- **Tjenester og demokrati**

Begrepet satsningsområde skal forstås slik at det er noen områder som skal ha særskilt oppmerksomhet mot år 2027. Det er nødvendig å se mål og strategier innen de ulike satsningsområdene i sammenheng. For hvert satsningsområde er det oppført Mål - slik vil vi ha det, og Strategier - dette vil vi gjøre.

I samfunnsplanens handlingsdel / budsjett 2017 foreslås konkrete tiltak under en del av strategiene. Det er allerede igangsatt mange ulike tiltak /pågår mye arbeid som er i tråd med vedtatte mål og strategier. En del av tiltakene / aktivitetene er vedtatt tidligere eller er igangsatt som følge av lovmessige forhold. En del tiltak og aktiviteter er ikke kostnadsberegnet eller vurdert som et nytt tiltak, og gjøres innenfor gitte rammer.

Hvordan lese tabellene?

Tabellene i dette kapitlet synliggjør alle mål og strategier som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, og er nummerert i hht denne. Under en del av strategiene er det foreslått tiltak som rådmannen ønsker å prioritere, og som vil kreve nye /ekstra kostnader, - alternativt økt inntekt. Tiltak som man viderefører eller vil igangsette, men som en ikke vurderer at det skal gjøres politisk vedtak rundt, er ikke tatt med i handlingsdelen. Et eksempel på dette er fortsatt satsning på Tidlig Innsats i barnehager og skoler.

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med **X**. De samme tiltakene er merket med **✓** i tiltaksoversikten bak i dokumentet.

Livskvalitet og folkehelse

«Sammen skaper vi det gode liv for alle i Hammerfest»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Hammerfest skal være et godt sted å bo og et godt sted å vokse opp i for alle. Lokalsamfunnet skal preges av innbyggere som er engasjert, aktive og ansvarlige, og en kommune der vi tar vare på hverandre. God folkehelse er et viktig satsningsområde, og vi skal ha strategier og tiltak for å oppnå dette. Barn og unge skal ha en trygg oppvekst og forebyggende arbeid skal stå sentralt i arbeidet både innenfor barnehage, skole, og andre tjenester.

En økt andel barn og unge har psykiske lidelser, og dette må møtes med kompetanse og ressurser. Kommunen vil bestå av en stadig voksende del eldre, og dette krever strategier og valg som gjør at denne gruppen får et verdig liv og flest mulig leveår hjemme.

Frivillighet har stor betydning for samfunnet og den enkelte, og Hammerfest kommune skal bidra til økt grad av frivillighet i ulike sammenhenger.

Hammerfest har et rikt kulturliv, et mangfold av tilbud til barn og unge, og stor aktivitet innen idrett og friluftsliv. Fortsatt skal det stimuleres til høy aktivitet som kan inkludere flest mulig.

Tilpasset bolig til alle er et annet sentralt mål som må realiseres i årene fremover. Alle skal ha et godt sted å bo, der en varig og egnet bolig i et bomiljø er viktige elementer.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Folkehelseplan
- Helse og omsorgsplan
- Plan for kultur

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK**1. Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse.**

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
1.A	Tilrettelegge tjenestene slik at innbyggerne kan ha ansvar for eget liv, være aktive i eget liv med sine iboende ressurser og bo lengst mulig i eget hjem.					
01.A.01	Utvikle og ta i bruk velferdsteknologi					
01.A.02	Utvikle praktisk bistand og hjemmetjenesten		X	X		
Drift	Økte kostnader		250 000	250 000	-	-
01.A.03	Omsorgslønn		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		500 000	500 000	500 000	500 000
01.A.05	Mellomvannet omsorgsboliger	X	X	X		
Inv	Innvestering	198 255	42 000 000	48 000 000	-	-
Inv	Tilskudd	-	-	-38 000 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	420 000	2 340 000	2 773 333	2 773 333
01.A.06	Økt tilskudd ressurskrevende brukere		X	X	X	X
Drift	Inntekter		-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000
01.A.07	Hovedplan vann og avløp		X	X	X	X
Inv	Innvestering vann	-	10 720 000	25 000 000	25 000 000	25 000 000
Inv	Innvesteringer avløp	-	25 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	357 200	2 305 067	4 438 400	6 571 733
01.A.08	9 årsverk på forsterket skjermet enhet Rypefjord syk		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		5 400 000	5 400 000	5 400 000	5 400 000
01.A.09	11,89 årsverk sykehjemsplasser KOS		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		6 360 000	6 360 000	6 360 000	6 360 000
01.A.10	Økt grunnbemanning i Hjemmetjenesten med 7, 5 års					
01.A.11	Tiltak folkehelse					
01.A.12	Handicaptalett Hammerfest kirke		X			
Inv	Investering	-	500 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	5 000	26 667	26 667	26 667
1.B	Legge til rette for hverdagsmestring og velferdsteknologi som ivaretar den enkeltes behov gjennom alle livsfaser.					
1.C	Prioritere helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende aktiviteter for alle aldersgrupper, med vekt på lavterskeltilbud.					
01.C.01	KAD-senger		X	X	X	X
Drift	Kostnader	-	950 000	950 000	950 000	950 000
1.D	Styrke frisklivsarbeidet ved å stimulere til sunne levevaner, god ernæring og fysisk aktivitet til den enkelte og befolkningen.					
1.E	Fremme folkehelse som tema i kommunens planer på alle nivå.					
01.E.01	Kommunepsykolog		X	X	X	
Drift	Tilskudd kommunepsykolog	-	-300 000	-300 000	-300 000	-
1.F	I ettervernarbeid skal gode overganger med hverdagsmestring, tilpasset jobb og bolig sikres.					
01.F.01	Rus og psykiatri - 9 årsverk		X	X	X	X
Drift	Idrettsveien		1 860 000	3 740 000	3 740 000	3 740 000

01.A.01 - Utvikle og ta i bruk velferdsteknologi

Prosjekt Velferdsteknologi. Igangsette opplæringsprogram for ansatte i Hjemmetjenestene. Endre arbeidsprosesser, rutiner, ansvarsforhold, mm. Innkjøp og drift av flere digitale trygghetsalarmer, samt eventuelle tilleggs-sensorer. Utprøvinger i forhold til koblingen mellom «fra alarm til fagprogram». Opplæring av ansatte «fra alarm til fagprogram». Kommunal egenandel til videreføring av et interkommunalt samarbeid der prosjektets fase 2 og 3 igangsettes fra 2017

01.A.02 - Utvikle praktisk bistand og hjemmetjenesten

Etablere et prosjekt i forhold til endringsbehov i hjemmetjenesten for å imøtekomme både dagens og framtidens utfordringer. Prosjektet skal inneholde følgende: Gjennomgang av organisering av tjenesten, vurdere bruken av praktisk bistand, vurdere hjemmesykepleien og hverdagsmestring (jfr omsorgstrappa) samt kompetanseheving av ansatte (Velferdsteknologiens ABC med opplæring av ansatte i grunnleggende kompetanse i tjenesteinnovasjon og velferdsteknologi for å delta i vurdering, utvikling, implementering og oppfølging av nye helse og omsorgstjenester i kommunen). Søke om eksterne prosjektmidler med en kommunal egenandel.

01.A.03 - Omsorgslønn

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid og utfører oppgaver som ellers måtte vært utført av kommunen, kan få omsorgslønn. Omsorgslønn skal gjøre det mulig for private omsorgspersoner å opprettholde omsorgsarbeidet for sine nærmeste. Det har vært et overforbruk på dette med ca 400.000,- i 2013 og i 2014, som har økt til ca 1

mill kr i 2015. Det er behov for å øke denne posten. Det er et tiltak nederst i omsorgstrappa.

01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger

Tjenestens akutte behov dekkes ved bygging av 21 boliger til brukere som har ventet i lang tid. Anlegget i Finnmarksveien avvikles og selges.

01.A.06 - Økt tilskudd ressurskrevende brukere

Gjennom refusjonsordningen får kommunen refusjon for de ressurskrevende brukere, basert på vedtak, som kommunen gir tjenester til. Tjenesten har en vekst på nye brukere grunnet tilflytting av mennesker med nedsatt funksjonsevne.

01.A.07 - Hovedplan vann og avløp

Ny Hovedplan Vann og Avløp er under arbeide og fremlegges høsten 2016.

01.A.08 - 9 årsverk på forsterket skjermet enhet Rypefjord sykehjem

Det er opprettet en forsterket skjermet avdeling for demente på Infeksjonsavdelingen v/Rypefjord sykehjem. 4 små enheter tas midlertidig i bruk til pasienter med stort behov for styrket skjerming for en periode. Med en pleiefaktor på 1,8 pr. pasient genererer dette 9 nye årsverk.

01.A.09 - 11,89 årsverk sykehjems plasser KOS

Kirkeparken har 10 sykehjems plasser som er ledige. Det er et økende behov for heldøgnsbemannede sykehjems plasser i Hammerfest kommune og derfor bemannes disse plassene opp med 11,89 årsverk. Ett av disse årsverkene er en avdelingsleder som får ansvar for alle sykehjems plassene i Kirkeparken omsorgssenter.

01.A.10 - Økt grunnbemanning i Hjemmetjenesten med 7, 5 årsverk

Hjemmetjenesten har lenge hatt store kostnader knyttet til overtid på grunn av ubesatte helgestillinger. For å bøte på dette opprettes det 5,5 nye årsverk i Hjemmesykepleien og 2 nye i Praktisk bistand. Effekten av denne økningen i antall årsverk vil bli at tjenesten får besatt 8 helgestillinger, noe som igjen vil gi redusert overtid. Total kostnad er kr. 3 550 000,-.

01.A.11 - Tiltak folkehelse

Folkehelsegruppen ser at det er behov for å iverksette en del tiltak i 2017. Aktuelle tiltak er innkjøp av utstyr å innleie av instruktører på timebasis på Frisklivssentralen. Det er også planlagt et lavterskeltilbud for fysisk aktivitet for barn og unge, voksne og eldre. Man vil også tilrettelegge for «God aldring og frisk lengst mulig», et prosjekt som innbefatter blant annet kostholdskurs for hjemmeboende eldre. Kompetanseheving/ seminarer står også på planen samt åpenhetskampanje i forbindelse med verdensdagen for psykisk helse. Det er også planlagt ferdigstilling av tiltak sykkeløyper, videreutvikling og sammenknytning av stier og løyper samt opprettelse av grøntområder.

01.A.12 - Handicaptalett Hammerfest kirke

Det settes av et beløp på kr 500.000 i 2017 for bygging av handicaptalett i tilknytning til hovedinngangen i Hammerfest kirke.

01.C.01 - KAD-senger

Drift av kommunale akutt døgn plasser ved kommunal legevakt er et ledd i samhandlingsreformen der mer av ansvaret for pasientforløpene overføres til kommunene. Drift av KAD-sengene skjer ved kjøp av tjenester fra Finnmarkssykehuset som består i 2,3 årsverk sykepleiere, renhold, kost samt avlønning for merbelastning legeansvarlig lege.

01.E.01 - Hjemmel kommunepsykolog

Ett tiltak i folkehelseplanen og Plan for rus og psykisk helse. Fast hjemmel. Får et årlig tilskudd kr 300.000,- i perioden 2017-2019.

01.F.01 - Rus og psykiatri - 9 årsverk

jfr plan for og psykisk helsevern. En omsorgsbolig for ROP-pasienter med full døgnbemanning. Fratrukk for kjøp av tjenester ekstern da det utgår etter at bolig er etablert. Tiltaket må sees i sammenheng med tidligere vedtak HO.2016.45 og HO.2016.51 . Tiltaket gir en netto økning fra 2018 på kr.670.000,00

2. Barn og unge har en god start på livet og en trygg oppvekst.

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
2.A Sikre likeverdig og høy kvalitet på arbeidet med barn og unge, ved å prioritere oppvekstsvilkår og like muligheter.						
02.A.01 - Styrke PPT						
02.A.02 - Styrket barneverntjenesten			X	X	X	X
Drift	Kostnadsøking	-	1 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
02.A.03 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage				X	X	X
Drift	Kostnadsøking	-	-	350 000	350 000	350 000
2.B Tidlig innsats og tverrfaglighet skal være gjennomgående prinsipper i utdanning, forebyggende arbeid og behandling.						
02.B.01 - Økt lærertetthet 1.-4.trinn						
02.B.02 - Opprettholdelse av lærerstillinger Breilia			X	X	X	X
Drift	Kostnadsøking		875 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
2.C Det skal særlig gjøres en innsats innen rus, psykisk og fysisk helse og barnevern.						
02.C.01 - Styrke helsestasjon, skolehelsetjenesten og barselsopp			X	X	X	X
Drift	Kostnadsøking		600 000	600 000	600 000	600 000
02.C.02 - Et årsverk øremerket Tili:Ut			X	X	X	X
Drift	Kostnadsøking		600 000	600 000	600 000	600 000
2.D Utvikle tilpassede kultur- og aktivitetstilbud for alle barn og unge.						
02.D.01 - Ny heis i alpinbakken			X			
Inv	Investeringskostnader	-	5 850 000	-	-	-
Inv	Tippemidler		-1 250 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	46 000	245 333	245 333	245 333
02.D.02 - Opprustning svømmehaller						
02.D.03 - Hammerfest arena		X	X			
Inv	Investeringskostnader	8 600 000	5 000 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	50 000	266 667	266 667	266 667
02.D.04 - Skianlegg på Prærien			X			
Inv	Investeringskostnader	-	1 505 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	15 050	80 267	80 267	80 267
02.D.05 - Bortfall av inntekter kulturskolen						
2.E Sikre at ungdom får gode muligheter for arbeidsutprøving og nok lærlingeplasser.						

02.A.01 - Styrke PPT

PPT har ventelister på sakkyndig vurdering på opp mot 6 måneder. Tjenesten er styrket med 0,5 årsverk i 2016, og det må i løpet av 2017 vurderes hvorvidt økningen er tilstrekkelig mtp behandlingstid.

02.A.02 - Styrket barneverntjenesten

Det er nødvendig å satse på fortsatt styrking av barnevernstjenesten. Det foreslås permanentgjøring av 2 midlertidige stillinger, samt økte ressurser til tiltak.

02.A.03 - Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage

Det settes av et beløp på kr 350 000 per år i årene 2018 – 2020 som en start på en søskenmoderasjonsordning mellom SFO og barnehage. Ved rullering av budsjettet og økonomiplanen 2018 – 2021 kommer kommunestyret nærmere tilbake med utformingen av ordningen.

02.B.01 - Økt lærertetthet 1.-4.trinn

Med bakgrunn i forslag i Statsbudsjettet 2017 om vekst i frie inntekter til kommunen til bruk for å styrke ressurser til Tidlig innsats i grunnskolen, foreslås det å styrke med 1 lærerårsverk i 1.-4.trinn. Styrkingen skal bidra til å fange opp elever som sliter med grunnleggende ferdigheter tidligst mulig.

02.B.02 - Opprettholdelse av lærerstillinger Breilia

Regjeringen fjerner nå ordningen med ekstra øremerkede midler til skoler som ligger under landsgjennomsnittet. I Finnmark var det en skole som kom med i dette prosjektet og det var Breilia skole. De fikk tre årsverk som nå opphører dersom stillingene ikke videreføres i kommunal regi. Kommunestyret går inn for å videreføre ordningen med at det settes av kr 2.100 000 per år i budsjettet fra 2017 og resten av økonomiplanperioden.

Stillingene kan være med å øke voksentettheten og også være et positivt bidrag både til elever som trenger ekstra oppfølging eller ekstra utfordringer.

Kommunestyrevedtak:

Det avsatte beløp for dekning av lærerstillinger i 2017 reduseres med kr.1.225.000 slik at det gjenstår kr.875.000 i 2017.

02.C.01 - Styrke helsestasjon, skolehelsetjenesten og barselsoppfølging

Det er behov for styrking av helsesøster-, lege-, jordmor- og fysioterapitjeneste som følge av nasjonale krav. Kommunen mottar økte statlige rammer for å møte tjenestebehovet. I tillegg til økning av halv stilling helsesøster i 2016, er det behov for 1 årsverk samlet sett i 2017. Det er også et økt behov for ressurser i forbindelse med etablering av et nytt bofellesskap for flyktninger.

02.C.02 - Et årsverk øremerket Tili:Ut

Dette er et prosjekt som opprinnelig var for fire år som senere er blitt forlenget med et år. Hammerfest kommunestyret vedtar nå at dette årsverket legges inn som en fast stilling. Det legges ut fra dette inn et beløp på kr 600.000 per år i hele økonomiplanperioden. Kommunestyret har i tidligere vedtak (sak 116/16) om en gjennomgang av hvordan tiltaket er administrert og lokalisert til rustjenesten. Herunder at det vurderes hvorvidt ungdomstjenesten med lokaler i Bootleg eller Helsesøstertjenesten er bedre egnet som lokaliseringssted.

02.D.01 - Ny heis i alpinbakken

Det er et sterkt behov for investering i ny heis i Alpinbakken til Hammerfest Alpinklubb. Nåværende heis er nedslitt og det er ikke lenger mulighet til å få tak i deler. Den er ofte ute av drift og de er heldige dersom de greier å ha den i drift kommende sesong. Det settes av et kommunalt tilskudd på 4,6 mill. kr på budsjettet. Resterende beløp finansieres med tippemidler, dugnad, egne midler i klubben og innsamlinger m.v.

02.D.02 - Opprustning svømmehaller

«Isbjørnhallen, Breidablikkhallen og Sanitetsbadet bør rehabiliteres. Endelig rapport foreligger, og det legges opp til å benytte ubrukte vedlikeholdsmidler til å påbegynne rehabiliteringen. I forkant av budsjettbehandling neste år, vil det foreligge en rehabiliteringsplan med tilhørende budsjett for de tre hallene. Det kan påregnes idrettsmidler til rehabilitering, Maksimalt; Isbjørnhallen, basseng 19 mill, hall 9 mill. Breidablikkhallen; Basseng 4 mill, hall 9 mill. Beløpene kan bli redusert p.g.a gitte tilskudd i 2000 til Isbjørnhallen og i 2007 til Breidablikkhallen.»

02.D.03 - Hammerfest arena

Kommunestyret har bevilget midler til opparbeidelse av infrastruktur i 2016 for å tilrettelegge for en ny flerbrukshall. Hensikten med å realisere en flerbrukshall er å styrke mulighetene for fotball i kommunen og frigi kapasitet til andre idretter utenom fotball, da hallkapasiteten pr. d.d. er begrenset.

02.D.04 - Skianlegg på Prærien

Hammerfest Skiklubb har over lengre tid arbeidet med å bedre skitraseen og nå er turen kommet til investering i en rullekitrase i eksisterende anlegg. De har allerede fått kr 400.000,- i såkalte programsatsingsmidler. De vil også ha krav på tippemidler til anlegget og de vil ha et behov for kr 1.505 000 for å fullfinansiere rullekitraseen.

Dette er et kommunalt anlegg og skiklubben har i samarbeid med kommunen lagt ned mye ressurser gjennom dugnad og også egne midler for å få traseen best mulig. Det settes av et beløp på kr 1.505 000,- i 2017 for å få fullfinansiert anlegget. Lysløypa og skitraseen er et kommunalt anlegg. En asfaltering av en del av bredden av skitraseen vil også være et bidrag til andre å komme seg på tur enten det er rullestolbrukere eller andre som er dårlig til beins.

02.D.05 - Bortfall av inntekter kulturskolen

Kulturskolen har i flere år fått tilskudd fra Statoil og ENI i forbindelse med ulike prosjekter som de 2 nevnte selskapene har vært med på å finansiere. Hensikten har vært å bidra med sponning av kulturaktiviteter for å oppnå en positiv profilering i lokalmiljøet, samtidig som dette har bidratt til å delfinansiere drift av kulturskolens mange aktiviteter.

Som følge av nedgangstider i olje – og gassbransjen de siste årene, har imidlertid oljeselskapene redusert kostnader på alle nivåer, noe som har medført redusert, og til dels også bortfall av slik økonomisk støtte. Disse inntektene falt bort i 2016 og må tas ned i budsjettet fra 2017. Totalt nedtak er kr. 648 000,-.

3. Alle innbyggere er verdsatt i det mangfoldige fellesskapet.

Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
3.A Sørke kultur for samhold og fellesskap gjennom bruk av mangfold av frivillige organisasjoner, aktivitetstilbud, nærmiljøanlegg, friluftsliv m.m.					
3.B Skape møteplasser i by og bygd, der alle kan delta og bidra ut ifra sin forutsetning.					
03.B.01 - Økt tilskudd til frivillighetssentralen					
3.C Sikre arbeids- og aktivitetstilbud som fremmer deltagelse og mestring for personer med ulike funksjonshemninger.					
03.C.01 - Utvikle TFF (Nytt dagsenter Soria Moria)					
3.D Skape flere tilgjengelige friluftsområder med turstier som er universelt utformet.					
03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning	X	X	X		
Inv Investeringskostnader	400 000	400 000	400 000	-	-
Drift Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	4 000	25 333	42 667	42 667
3.E Inkludere innvandrere slik at de blir aktive og verdsatte samfunnsdeltakere, og raskest mulig integreres i arbeid og fritid.					
03.E.01 - Bofelleskap Midnattsol		X	X	X	X
Drift Økte kostnader	-	4 411 000	4 411 000	4 411 000	4 411 000
Drift Økte inntekter	-	-4 411 000	-4 411 000	-4 411 000	-4 411 000
03.E.02 - Økt integreringstilskudd		X	X	X	X
Drift Økte kostnader	-	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000
03.E.03 - Økte kostnader NAV		X	X	X	X
Drift Økte kostnader	-	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
03.E.04 - Økning av introduksjonslønn					
03.E.05 - Kommunal egenandel Kafe Nord Vest					

03.B.01 - Økt tilskudd til frivillighetssentralen

Frivillighetssentralen har søkt om økt tilskudd fra 2017 på kr. 100 000. Frem til d.d. har Hammerfest kommune bidratt med et samlet årlig tilskudd på kr. 195.000. Av dette har kr. 100.000 utgjort husleie for leie av kommunale lokaler. Fra og med 2016 overtok Hammerfest kommune arbeidsgiveransvaret for daglig leder ved frivillighetssentralen. De økonomiske bidragene fra kommunen har ikke vært justert på flere år. Det er derfor ikke unaturlig å foreta en økning av tilskuddet med kr. 100.000 fra og med 2017.

03.C.01 - Utvikle TFF (Nytt dagsenter Soria Moria)

2 årig prosjekt med dag og aktivitetssenter for brukere med psykisk utviklingshemming som ikke har et dagtilbud med jobb eller annen aktivitet. Denne bruker gruppen har svært vanskelig med å få innpass på det ordinære arbeidsmarkedet. Prosjektet har som mål, å være i ordinær drift etter 2 år.

03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning

Beløpet gjelder nye lyspunkter der det er behov for det. Hensikten er å lyssette langs traseene for at folk i enda større grad skal kunne ta disse i bruk. I tillegg vil det øke trafiksikkerheten på de aktuelle veiene.

03.E.01 - Bofelleskap Midnattsol

I løpet av 2016 vil det bli etablert et bofelleskap i Sletnesveien på Fuglenes. Målgruppen er enslige mindreårige flyktninger i aldersgruppen 15 – 18 år som skal bosettes i Hammerfest i 2016. Det vil bli opprettet en ny avdeling med ansatte som skal føre heldøgns tilsyn med beboerne i dette fellesskapet. Finansiering skjer ved statlige overføringer.

03.E.02 - Økt integreringstilskudd

Som følge av en økning i antall bosatte flyktninger og endringer i satsene vil Hammerfest kommune motta større overføringer fra Staten i perioden enn det som hittil er lagt til grunn i budsjett og økonomiplan. På den andre siden vil derved også kostnadene knyttet til dette området øke, da ulike tjenestoområder må gi et økt og mer omfattende tjenestetilbud.

03.E.03 - Økte kostnader NAV

NAV – arbeidsutprøving og integrering i arbeidslivet for utsatte grupper. NAV har fått ett større ansvar for integrering av innvandrere i arbeidslivet. Det er bebudet aktivitetskrav etter sosialtjenesteloven for ungdom 29 år og yngre, med virkning fra 2017.

03.E.04 - Økning av introduksjonslønn

De siste par årene har det vært en vekst i antall bosatte flyktninger til Hammerfest. Alle som ankommer og bosettes her er pliktig til å gjennomføre et introduksjonsprogram over 2 år. Hensikten med dette er at de skal skaffe seg tilstrekkelig med kunnskaper i norsk og andre forhold for å kunne ta videre utdanning og/eller gå over i en arbeidssituasjon.

Som følge av denne veksten har integreringstilskuddet fra Staten økt mer enn det som ble budsjettet, både i 2015 og 2016. På den andre siden øker også kostnadene ved deltakelse i introduksjonsprogrammet, da disse har rett til lønn ved gjennomføring av programmet. Budsjettposten bør derved økes med kr. 900.000.

03.E.05 - Kommunal egenandel Kafe Nord Vest

Prosjektet er et 3 – årig prosjekt som i utgangspunktet varer til og med 2016. Dersom prosjektet videreføres, er det mulig å søke IMDi om finansiering også utover 2016. I prosjektperioden har det statlige tilskuddet utgjort kr. 800.000 pr. år. For 2016 ble det forøvrig gitt en tilleggsbevilgning på kr. 150.000. Hvordan prosjektet skal organiseres med hensyn til omfang og plassering er ikke avklart dersom det videreføres, men det må forutsettes at Hammerfest kommune må bidra med finansiering for å dekke opp for lønn til deltakerne og til de som er ansatt i prosjektet. Lønn til deltakerne finansieres av NAV og er tilpasset kravet til aktivitetsplikt. Det vil være mulig med fortsatt statlig støtte til finansiering etter søknad, men nivå på eventuell støtte er en ukjent faktor. For 2017 må derfor Hammerfest kommune beregne en kommunal egenandel på kr. 1.000.000. Beløpet gjelder lønn til de som ansettes direkte i prosjektet. Egenandelen kan finansieres ved å benytte økte integreringsinntekter, slik at det netto blir et nullsumspill. Det forutsettes da at variable driftskostnader finansieres med inntekter fra salg av varer og catering fra kafeen.

4. Riktig bolig til alle, trygge bomiljø og nødvendig infrastruktur.

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
4.A	Planlegge og tilrettelegge for en boligstruktur for alle, tilstrekkelig antall boliger og differensierte botilbud som er i samsvar med innbyggernes behov.					
04.A.01	- Opprustning lekeplasser		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		300 000	300 000	300 000	300 000
04.A.02	- Rekrutteringsboliger til nye ansatte					
04.A.03	- Renovering av Isveien - Boliger rus/psykiatri					
04.A.04	- Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi			X		
Inv	Investeringskostnader	-	-	4 500 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	-	45 000	240 000	240 000
04.A.05	- Reguleringsplan nye boligområder	X	X	X	X	X
Inv	Investeringskostnader	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	6 000	38 000	70 000	102 000
04.A.06	- Elvemo					
04.A.07	- Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i distriktet		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		750 000	200 000	200 000	200 000
4.B	Bygge opp under gode nærmiljøer med møteplasser for barn og voksne, og frie ferdselsårer for myke trafikanter.					
04.B.01	- Gang og sykkelvei til Forsøl					
04.B.02	- Trafikksikkerhetstiltak	X	X	X	X	X
Inv	Innvesting	2 160 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Inv	Tilskudd	-864 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	14 500	91 833	169 167	246 500
04.B.03	- Skredsikring	X	X	X	X	X
Inv	Innvesting	16 731 547	500 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Inv	Tilskudd	-6 000 000	-	-9 600 000	-9 600 000	-9 600 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	5 000	50 667	178 667	306 667
4.C	Gjøre en innsats for forskjønnig både privat og på fellesområder i by og bygd.					
04.C.01	- Reingjerde		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		600 000	600 000	600 000	600 000
4.D	Støtte opp under livskraftige bygder med tilgjengelige basistjenester, god infrastruktur som kommunikasjoner og digitale tjenester.					
04.D.01	- Utbygging av bredbånd i distriktene	X		X	X	X
Inv	Investeringskostnader	1 750 000	-	500 000	500 000	500 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	-	5 000	31 667	58 333
04.D.02	- Kombibåtkai i distriktene og i sentrum					
4.E	Gjennom boligpolitisk handlingsplan avklare; kommunens ansvar og rolle, målgrupper, støtteordninger, samt behov for ungdomsboliger, rekrutteringsboliger og utleieboliger.					
04.E.01	- Startlån	X	X	X	X	X
Inv	Innlån for videreutlån	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000

04.A.01 - Opprustning lekeplasser

Videreføre tiltak med oppgradering av lekeplasser/uteområder, jfr lekeplassplan.

04.A.02 - Rekrutteringsboliger til nye ansatte

Leiligheter som kan tilbys nyansatte som skal flytte til Hammerfest på grunn av jobbtilbud i kommunen vurderes å være et godt rekrutteringstiltak. Disse øremerkes til grupper hvor vi har særskilte rekrutteringsutfordringer, spesielt i sektorene helse/omsorg og barn/unge.

04.A.03 - Renovering av Isveien - Boliger rus/psykiatri

Etablere 4 omsorgsboliger til fleksibelt bruk innen rus/psykiatri. Boenheten er nedslitt og trenger renovering som består i renovering av 4 leiligheter; 4 nye inngangsparti, 4 bad og 4 kjøkken, skifte av gulvbelegg, maling innvendig av vegger og himling, el-innstillinger ol.

04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig byggeklare boligtomter, må behovet for opparbeidelse/klargjøring av nye boligområder i kommunal regi vurderes. Ut fra forventet befolkningsvekst er det sannsynlig at minimum ett boligfelt bør klargjøres i kommunal regi i perioden. Per i dag er ett boligfelt ferdigregulert, B21 i Indrefjorddalen. Opparbeidelse gjelder dette feltet.

04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder

For å sikre at Hammerfest har tilstrekkelig tilgang på nye boligtomter utarbeides det en reguleringsplan pr. år, med utgangspunkt i vedtatt delplan for Hammerfest/Rypefjord. De aktuelle områdene vil følge en prioritert liste

04.A.06 - Elvemo

Elvemo er bygget på 70 tallet og har behov for total renovering. Dette bør sees i sammenheng med en vurdering av byggets fremtidige bruk.

04.A.07 - Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i distriktet

Det er økende pågang for å etablere seg i distriktet i kommunen, spesielt i Hønsebyområdet på Seiland og Akkarfjord på Sørøya der det tidligere er regulert inn et nytt område for boligbygging. Oppdrettsgiganten SalMar har bestemt seg for å etablere landbase i Akkarfjord der de så langt som mulig vil ha ansatte som helst bor lokalt i bygda.

I Hønseby er det kommet henvendelser fra 8 familier, heriblant 10 barn i skolepliktig alder, som ønsker å bosette seg i Hønseby. Utfordringen er at det er bolig- eller leilighetsmangel. Det er store problemer med finansiering ved bygging i distriktet og ikke minst vil verdien ved salg være liten. Det er behov for bistand fra kommunen utover det tilskuddet som i dag ytes for å bygge i distriktet.

Det bør sees på en form for kommunale leilighet/boliger for å prøvebo for å se om de trives før de investerer i bolig i bygda. Det er antydning at en kan benytte moduler som i dag er i annen bruk i Hammerfest som avhendes i forbindelse med at virksomheter skal over i annet bygg.

Det settes av et tilskuddsbeløp på kr 150 000 i 2017 og kr 200 000 per år de neste følgende årene for å kunne yte et ekstra tilskudd til de som ønsker å bygge eller renovere fraflyttede hus eller fritidsboliger som kan omgjøres til boligformål. Administrasjonen bes utarbeide forslag til retningslinjer for slike tilskudd. Saken sluttbehandles i kommunestyret i løpet av 1.kvartal 2017.

Kommunestyrevedtak:

I tillegg til beløpet på kr.150.000 som er avsatt i 2017 økes det avsatte beløpet med kr.600.000 slik at det samlet i 2017 avsettes kr.750.000 til dette formålet.

04.B.01 - Gang og sykkelvei til Forsøl

Det gjennomføres for tiden et reguleringsplanarbeid for en sammenhengende gang- og sykkelvei fra Prærien til Forsøl. G/s-veien er tenkt lagt oppå traseen til Goliat-kabelen fram til Kvalfjord. Videre fra Kvalfjord til Forsøl er det forutsatt at g/s-veien og ny 22kW- kabel (Hammerfest Energi) skal gå i felles trase. Kostnadene for tiltaket er svært usikkert, og vil sannsynligvis langt overskride de 6 million som tidligere har vært antydning. Mer eksakte kostnader vil fremkomme når reguleringsplan er ferdig og forprosjekt gjennomført. Det foreslås midler avsatt til forprosjekt i 2017.

04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak

Det er behov for å sette av økte midler til trafikksikring ettersom refusjoner fra andre er redusert og det nå er et etterslep i planen.

04.B.03 - Skredsikring

3 nye prosjekter detalj prosjekteres i 2016 for å kunne søke midler fra NVE høsten 2016. I tillegg detalj prosjekteres og søkes det om midler til Bybo området.

04.C.01 - Reingjerde

Det er lagt inn kr 400.000 til vedlikehold av reingjerdet i 2017. Når tidligere tilskudd fra Innovasjon Norge er falt bort er dette for lite. Reingjerdet har fungert i 10 år og det er nå behov for vedlikehold der blant annet netting god del steder bør skiftes ut. Beløpet som er avsatt på kr 400.000 i 2017 økes med kr 200.000 slik at det til sammen blir kr 600.000 per år og beløpet videreføres i hele økonomiplanperioden.

Det foregår drøftinger med reindriftsadministrasjonen og reinbeitedistriktet der det også er ønske om endring av gjerdetraseen enkelte steder fordi noe av gjerdet ligger i snørike områder som ødelegger gjerdet. Videre ønsker reindrifta traseen omlagt enkelte plasser slik at det blir passasje for reinen der gjerdet er forankret mot høye fjellklipper.

04.D.01 - Utbygging av brebånd i distriktene

Målet med tiltaket er bredbånds-løsning for alle kommunens innbyggere, med særlig fokus på distriktene. Det gjennomføres et forprosjekt i 2016, der eksisterende dekning, muligheter og behov kartlegges. Ubrukte midler bevilget for 2016 kan benyttes i 2017. Ny midler fra 2018 til 2021.

04.D.02 - Kombibåtkai i distriktene og i sentrum

Beløpene forutsettes å dekke kommunens andel i forbindelse med fylkeskommunens bygging av kombibåtkai i Hellefjord, Lotre og Hammerfest sentrum.

04.E.01 - Startlån

Opptak av startlån i Husbanken til videre utlån

Kunnskap og kompetanse

«Sammen former vi morgendagens kompetanse»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Endringen i samfunnet og kunnskapsutviklingen skjer i et stadig høyere tempo og stiller økte krav til endring av kompetansen, både for enkeltindividet, for samfunns- og arbeidslivet, og for skolen. Investeringer i barns og unges oppvekst, læring og modning er kjerneverdier for hver nye generasjon. Hammerfest kommune ønsker å ha kontinuitet i innsatsen for å oppfylle barnehagens og skolens pedagogiske samfunnsmandat. Grunnleggende ferdigheter og tidlig innsats skal være en tydelig gjennomgående rød tråd i læringen fra barnehage fram til videregående opplæring. I våre skoler og barnehager skal fokus på «utvikling», «læring» og «danning» gjennomsyre vårt arbeid. Utfordringer med stort frafall i videregående skole må forbygges fra starten av utdanningsløpet.

Hammerfest som samfunn trenger kompetanse på alle nivåer, og det er derfor viktig å ha et høyt fokus på hvordan vi tilrettelegger for kompetanseutvikling. Vi har valgt ut mål og strategier som både skal fremme helheten i utdanningsløpet og som skal fremme vekst i høyere utdanning. Det er ønskelig å stimulere til rekruttering og strategier som kan bidra til å beholde kompetanse i kommunen.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Kvalitetsplan for barnehage
- Kvalitetsplaner for skole
- Måldokument og handlingsplan for Tidlig innsats
- Folkehelseplanen
- Kulturplanen
- Arbeidsgiverstrategi

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

5. Hammerfest har barnehager og skoler med høy kvalitet og som er rustet til å møte fremtidens krav og utfordringer

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
5.A	Det skal etableres et helhetlig læringsmål med kvalitet fra barnehage til og med universitet gjennom forpliktende samarbeid og felles planverk.					
05.A.01	IKT i skolen		X	X	X	
Inv	Investering	-	1 500 000	1 500 000	1 500 000	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	15 000	95 000	175 000	240 000
05.A.02	Ny barnehage i Baksalen	X	X	X		
Inv	Investering	1 600 000	21 000 000	20 000 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	210 000	1 320 000	2 186 667	2 186 667
5.B	Skape økt oppslutning om betydningen av skole og utdanning hos foreldre, elever, næringsliv og samfunnet for øvrig.					
05.B.01	Frukt i skolen.		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		300 000	300 000	300 000	300 000
05.B.02	Nye Baksalen skole	X	X			
Inv	Investering	212 711 654	30 888 346			
Inv	Tilskudd	-4 200 000	-5 000 000			
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	258 883	1 380 712	1 380 712	1 380 712
05.B.03	Oppgradering av Reindalen skole					
5.C	Bidra til at Hammerfest videregående skole fortsatt skal være et skolesenter i regionen med et bredt utvalg av studieretninger.					
5.D	Sikre god overgang mellom barnehager, skoler og arbeidsliv gjennom forpliktende samarbeid og gode rutiner,					
5.E	Grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og tidlig innsats skal være en tydelig og gjennomgående tråd i hele læringsløpet.					
5.F	Utvikle en skole som oppleves relevant, motiverende, variert og praktisk for den enkelte elev.					
05.F.01	Kompetanseutvikling skole		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		200 000	200 000	200 000	200 000
5.G	Styrke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og unge med sammensatte behov og ha systemer som setter oss i stand til å iverksette tiltak tidligst mulig.					
05.G.01	Tverrfaglig tiltaksteam					

*

05.A.01 - IKT i skolen

Sette skolene i stand til å digitalisere undervisningen gjennom anskaffelse og bruk av tekniske hjelpemidler, digitale lærebøker/ materiell og kompetanseheving (Pilotprosjekt Baksalen, Breilia og Reindalen. Smartboard/tavler til klasserom) Detaljert plan i løpet av 2016. Begrunnelse og gevinst: tilpasset undervisning, variert, praktisk og motiverende undervisning, bedre resultater i skole. IKT satsing i barnehage med oppgradert digitalt utstyr til pedagogisk arbeid (nettbrett, smartboard, opplæring i bruk, trådløst nett i alle barnehager)

05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen

Deler av Gamle Baksalen skole prosjekteres om til ny Elvetun Barnehage. Romprogrammet til Håja Barnehage med plass til 120 plasser brukes som grunnlag.

05.B.01 - Frukt i skolen.

Videreføring gjeldende fruktordning i skolen, som bidrag til et bedre læringsmiljø for elevene.

05.B.02 - Nye Baksalen skole

Baksalen Skoles ferdigstilling høsten 2017 medfører at Elvetun Skole og Baksalen Skole slås sammen i fremtidsrettede og gode lokaler med rom for vekst. Leide lokaler på Elvetun avvikles og ny barnehage bygges i Baksalen skoles gamle lokaler.

05.B.03 - Oppgradering av Reindalen skole

Reindalen skole er bygget i flere trinn på 80 og 90 tallet. Bygningen har behov for omfattende renovering og utvidelser for å kunne fungere optimalt som læringsarena og gi ansatte gode arbeidsvilkår. Mulige bolig utbygninger i området i f.lg. ny reguleringsplan medfører også behov for å vurdere utbyggingsbehovet for å dekke fremtidige behov i området.

05.F.01 - Kompetanseutvikling skole

Styrke lærernes kompetanse i forhold til motiverende og tilpasset undervisning. Videreføre statlig satsning med kommunal andel. Etter- og videreutdanning av barnehagelærere ifht: språk, veiledning, spes.ped. Kompetanseutvikling innen foreldreveiledning. Her foreslås det at reduksjonen reverseres.

05.G.01 - Tverrfaglig tiltaksteam

Prosjektet Tiltak på tvers handler om økt tverrfaglig samarbeid på tvers av tjenester og sektorer. Det er ønskelig å bygge opp et tverrfaglig ressursteam/tiltaksteam overfor barn og unge med hjelpebehov. Teamet planlegges bygd opp med inntil 2 nye stillinger og omgjøring av eksisterende stillinger.

6. Ut med Campus Hammerfest er et senter for høyere utdanning innen flere områder.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
6.A	Samarbeid med næringsliv, universitet og fagmiljø skal vi aktivt arbeide for å etablere flere grunnutdanninger på høyskole, universitet- og fagskolenivå, kurs, konferanser og videre-/etterutdanning på Campus Hammerfest.					
6.B	I samarbeid med andre aktører etablere tilpassede studentboliger, og tilrettelegge for et godt miljø for studenter.					

*

7. Hammerfestsamfunnet har kompetente arbeidstakere både innenfor næringsliv, offentlig og private tjenester

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
7.A	Tilrettelegge for at det skal være mulighet for kompetanseheving gjennom etter- og videreutdanning for å opprettholde og styrke kvaliteten i arbeidslivet.					
7.B	Lage rammer for å sikre norsk språk- og kulturoplæring som bidrar til at innvandrere raskt kan gå inn i arbeidslivet med bruk av sin realkompetanse.					
07.B.01	- Elevmaskiner VO-senteret					
07.B.02	- Leie lokaler VO-senter		X	X	X	X
Drift	Økte kostnader		720 000	720 000	720 000	720 000
7.C	Arbeide for at private og offentlige virksomheter skal forbedre og utvikle lærligeordningen.					
7.D	Utvikle en felles strategi for å få ungdom tilbake til kommunen etter utdanning, og begynne med tiltak allerede i grunnskolen.					
7.E	Legge til rette for innovasjon, forskning ut utvikling.					
7.F	Etablere og delta aktivt i gode kunnskapsnettverk i regionen og utenfor landsdelen.					

*

07.B.01 - Elevmaskiner VO-senteret

Det er behov for å anskaffe flere elevmaskiner til virksomheten som følge av veksten i antall flyktninger som bosettes i kommunen.

07.B.02 - Leie lokaler VO-senter

Da lokalene som VO – senteret disponerer ved Breilia ungdomsskole er for små til å gjennomføre all undervisning, er det inngått leiekontrakt med G. Hagen AS for deler av virksomhetens undervisning. Leiebeløpet utgjør kr. 720.000 pr. år og er tatt med i rådmannens budsjettforslag på prioritert liste.

Verdiskapning og næringsutvikling

«Sammen skaper vi vekst og verdier i Hammerfestsamfunnet»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Prognosene viser en forventet befolkningsvekst på rundt 1900 mennesker de neste 12 årene. Veksten henger sammen med en del sentrale faktorer i samfunnsutviklingen, deriblant hvordan næringslivet utvikler seg. Hammerfest kommune vil gjennom mål og strategier fortsatt bidra til at det satses på både petroleumsindustri, sjømat og lokal handelsnæring. Planer for tilrettelegging av næringsarealer for ønsket vekst, er en nødvendighet. Hammerfest sykehus er en bærebjelke i lokalsamfunnet og et helsemessig knutepunkt i regionen. Et fremtidig godt helsetilbud for alle betinger et lokalt sykehus med spesialisthelsetjenester, og strategier for en god samordning av tjenestene i regionen.

Bolyst og attraktivitet skapes blant annet gjennom mulighet for ulike fritidsaktiviteter, og Hammerfest skal være et senter for kultur, kunnskap og opplevelse. Gode systemer for person- og godstransport er avgjørende for en ønsket utvikling av kommunen som helhet. Det er et overordnet mål at vi arbeider for en best mulig kommunestruktur i regionen og at vi bidrar til å bevare og sikre en robust region i et robust fylke.

DELPLANER OG TEMAPLANER

- Plan for kultur
- Næringsstrategi
- Folkehelseplan

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

8. Hammerfest er senter for petroleumsaktivitet i Barentshavet og industrielt senter for gassbasert produksjon.

	Strategier og tiltak	Tidligere	2017	2018	2019	2020
8.A	Arbeide for å etablere: Sub-Sea senter, drift og vedlikeholdssenter og gasskraftverk med CO2 håndtering.					
8.B	Vurdere etablering av prosessanlegg med gass som innsatsfaktor for industri.					
8.C	Avsette egnede næringsarealer til formålet. Stimulere til de beste miljøteknologiske løsningene.					
8.D	Arbeide for at Hammerfest videreutvikles som knutepunkt for elektrifisering for petroleumsindustrien.					

*

9. Hammerfest er senter for arktisk sjømat som bærekraftig næring.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
9.A	Bygge ut næringsarealer for sjømatpark-formål, og samlokalisere verdikjeden i produksjon av sjømat.					
09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond			X	X	X	X
Drift	Inntekter	-	-8 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-12 000 000
9.B	Stimulere til å øke FOU-aktiviteten innen næringsmidler og medisin fra havet.					
9.C	Arbeide for å sikre råstofftilgang gjennom fiskekvoter og havbrukskonsesjoner og nye arter.					
9.D	Avklare disponering av sjøarealene.					
9.E	Bidra til etablering av grønne arbeidsplasser.					

*

09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond

Stortingets vedtak i Sjømatmeldingen om opprettelse av havbruksfond, gir Hammerfest kommune store inntekter, forsiktig anslått til kr.40 mill de neste 4 år. En ideell andel av vederlaget forutsettes brukt til avbøtende tiltak og videre vekst i næringen. Beløpet overføres investering.

10. Hammerfest har et effektivt system og tilbud for person- og godstransport - både til lands og til vanns og i luften med.

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
10.A	Arbeide for et attraktivt kollektivtransporttilbud, innad i kommunen og til nabokommunene.					
10.A.01	Videreføring av Fly Arctic					
10.A.02	Kollektivplan	X	X			
Inv	Investeringskostnader	900 000	900 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	9 000	48 000	48 000	48 000
10.B	Arbeide videre for en snarlig bygging av ny lufthavn for Hammerfest og Kvalsund.					
10.C	Arbeide videre for bygging av nye og effektive veisystemer i Hammerfestregionen.					
10.C.01	Hovedplan vei	X	X	X	X	X
Inv	Investeringskostnader	4 000 000	2 725 000	3 400 000	2 100 000	3 400 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	27 250	179 333	347 667	472 667
10.C.02	Maskiner til veivedlikehold	X			X	X
Inv	Investeringskostnader	2 800 000	-	-	2 000 000	2 000 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	-	-	20 000	126 667
10.D	Etablere godsterminaler med effektiv godsdristribusjon som knutepunkt for sjø og land.					
10.E	Bidra til mer fokus på sjøtransport og havneutvikling					
10.F	Utrede alternative løsninger for effektiv og miljøvenlig indistrell godstransport.					
10.G	Bidra til utvikling av næringsarealer.					

*

10.A.01 - Videreføring av Fly Arctic

Fly Arctic er et prosjekt for etablering av flyrutetilbud mellom Stavanger og petroleumsbyer i Nord-Norge. Arbeidet startet i 2013, og er et spleiselag mellom petroleumsbyene. Tiltaket foreslås videreført i to år.

10.A.02 - Kollektivplan

Kollektivplan for Hammerfest ble vedtatt i desember 2013. Det foreslås bevilgning for å gjennomføre tiltakene i kollektivplanen i de kommende årene. Aktuelle tiltak er universell utforming av holde-plasser, sentrumsterminal mm,

10.C.01 - Hovedplan vei

Beløpet gjelder nødvendige utbedringstiltak og reasfaltering av de kommunale veiene i samsvar med «Hovedplan vei», som for øvrig er under revisjon. Nivået på de årlige bevilgningene er vesentlig redusert sammenlignet med forrige planperiode. Standarden på de kommunale veiene er imidlertid fremdeles innenfor et akseptabelt nivå.

Kommunestyrevedtak:

Det settes av et ekstraordinært beløp til veivedlikehold i distriktet med kr 625 000 i 2017. Strekningen Hellefjord-Skarfjordhavn skal være i veldig dårlig forfatning og må prioriteres. Dersom det skulle bli midler til overs prioriteres veglys eller andre veistrekninger i distriktet som er i dårlig forfatning.

10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold

Beløpet gjelder investering og fornyelse av maskinparken i samsvar med utskiftningsplan.

11. Et attraktivt bysentrum som et naturlig samlingssted for alle, med lett tilgjengelige offentlige og private tjenester.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
11.A	Utforme en fremtidsrettet sentrumsplan med fokus på variert næringsutøvelse, handel og aktivitet i sentrum for innbyggere i alle aldersgrupper.					
11.B	Byggeskikk, estetikk, kunstsmykking og lyssetting skal vektlegges i byutviklingen.					
11.B.01	- Glasstak AKS					
11.C	Arbeide for å få et mer differensiert tilfang av arbeidsplassen, eksempelvis gjennom nye statlige arbeidsplasser og grundervirksomhet.					
11.D	Sentrum og nærliggende områder må ha grøntarealer og parker som inviterer til opphold og aktivitet.					
11.D.01	- Rehabilitering av Sjøgata			X		
Inv	Investeringskostnader	-	-	15 000 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	-	150 000	800 000	800 000
11.D.02	- Rehabilitering av Rådhusplassen	X	X			
Inv	Investeringskostnader	14 000 000	8 000 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	80 000	426 667	426 667	426 667

*

11.B.01 - Glasstak AKS

Beløpet gjelder kommunal andel ved bygging av glasstak på AKS.

11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata

Rehabilitering av Sjøgata ble tatt ut av økonomiske årsaker, og midlene prioritert til Rådhusplassen. Nye midler må tilføres om Sjøgata skal rehabiliteres.

11.D.02 - Rehabilitering av Rådhusplassen

Rehabilitering av Sjøgata ble tatt ut av økonomiske årsaker, og midlene prioritert til Rådhusplassen. Nye midler må tilføres om Sjøgata skal rehabiliteres.

12. Hammerfest - et senter for næring, kultur, kunnskap og opplevelser.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
12.A	Arbeide for å etablere et tematisk vitensenter for kunnskap og opplevelser, med Barentshavet og Barentsregionen som tema, herunder polarhistorie, maritimt miljø, energi og fauna.					
12.B	Gjennom målrettet samarbeid med involverte institusjoner og aktører sikre økt verdiskapning knyttet til verdensarven Struves meridianbue.					
12.C	Gjennom målrettet destinasjonsutviklingsarbeid skape et fundament for turistnæringer, deriblant øke utnyttelsen av cruisetrafikken.					
12.D	Syrke og gjøre nasjonalparken og verneområdene mer synlig og tilgjengelig.					
12.E	Samarbeide med landbruk og reindriftsnæringen om økt lokal verdiskapning.					
12.F	Bidra til økt verdiskapning, sysselsettning og innovasjon i kulturnæringene.					
12.G	Sikre at Hammerfest fortsatt skal være et regionalt og nasjonalt senter for dans.					
12.H	Stimulere til at Hammerfest fortsatt skal utvikle seg som en god arrangør for et mangfold av kulturarrangementer gjennom hele året.					
12.H.01	- Tilskudd Skaidi Xtreme for bygging lager/garasje		X			
Drift	Tilskudd		150 000	-	-	-
12.I	Utarbeide en kulturminneplan med mål om å bevare materielle og immaterielle lokalhistoriske verdier for kommende generasjoner.					
12.J	Stimulere til økt aktivitet i bygdene gjennom et bygdeutviklingsprosjekt.					

*

12.H.01 - Tilskudd Skaidi Xtreme for bygging lager/garasje

Skaidi Xtreme er blitt et flott arrangement med stor internasjonal og nasjonal deltakelse. I tillegg til barnesykkelløp for ulike aldersgrupper og arrangement for mosjonister.

Deltakerne kommer tidlig inn til Hammerfest og har en rekke arrangement og utflukter også i Hammerfest. De bruker spise- overnattingsstedene i Hammerfest. Dette gir inntekter til lokalt næringsliv og reiselivsbransjen. Dette arrangementet gjør både Hammerfest og Kvalsund kjent også utenfor landegrensene.

Ledelsen og frivillige i tilknytning til arrangementet legger ned en enorm innsats for at dette skal bli så vellykket som det er i dag. De har etter hvert skaffet seg mye utstyr som nå er lagret rundt om i kjellere og garasjer. De ønsker å kunne ha en felles garasje/lager i tilknytning til startstedet på Skaidi og ønsker en kostnadsdeling med 1/3 av kostnadene til materialkjøp på klubben selv, Kvalsund kommune og Hammerfest kommune. Øvrig arbeid gjøres på dugnad. Kommunestyret yter et tilskudd til dette med et beløp på kr 150.000 i 2017.

13. **Hammerfest sykehus har et helsetjenestetilbud av god kvalitet, som yter spesialisthelsetjenester for befolkningen i regionen.**

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
13.A	Arbeide for å bevare, styrke og videreutvikle helsetjenestetilbudet ved Hammerfest sykehus.					
13.B	Bidra i arbeidet for å sikre god fagutvikling, kompetansebygging og videreutvikling av gode fagmiljø ved Hammerfest sykehus.					
13.C	Arbeide videre for en snarlig renovering og utbygging av Nye Hammerfest sykehus.					

*

14. **Hammerfest kommune har en aktiv rolle i utviklingsprosjekter og samarbeid som omfatter regionen og fylket.**

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
14.A	Prioritere deltagelse i interkommunale, regionale og fylkesomspennende prosjekter og samarbeid.					
14.B	Ta initiativ til samarbeid med andre kommuner og være positiv og åpen i forhold til nabokommuner som ønsker et samarbeid.					
14.C	Arbeide for en best mulig kommunestruktur i regionen.					

*

Klima, energi og miljø

«Sammen tar vi ansvar for en bærekraftig samfunnsutvikling»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Miljøet vårt er en integrert og uatskillelig del av vår livskvalitet og trivsel, helse, arbeid og økonomi - alt avhenger av miljøet, nå og i framtiden. Hammerfest må rustes for framtiden, og da krever det omstilling ved at det tas grep på veien mot et tryggere og grønnere samfunn.

Det forventes et varmere, villere og våtere klima fremover. Mye tyder på at måten og hastigheten vi bruker våre naturressurser på, ikke er bærekraftig. Vi forbruker naturressurser i et for høyt tempo og vi slipper ut forurensende stoffer som påvirker vårt miljø, både lokalt, nasjonalt og globalt. De samlede virkningene av dette påvirker vår natur og våre levevilkår i en negativ retning. I det store bildet er naturens tilstand og evne til å forsørge oss allerede svekket. Disse utfordringene kan bare håndteres gjennom en kursendring som krever målrettet planlegging og helhetlige tiltak.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

15. **Hammerfestsamfunnet har kuttet klimagassutslippene i henhold til nasjonale mål frem til 2027. Kommunen fremstår robust med hensyn til klima.**

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
15.A	All byutvikling og infrastruktur skal tilpasses fremtidige klimafordringer ved at det settes krav til klimatilpassing.					
15.B	Gjennom planlegging og myndighetsutdøvelse bidra til reduksjon av klimagasser samt til økt miljøvennlig energiplanlegging.					
15.C	Bidra til å bygge et fullskala anlegg for CO2 håndtering på Melkøya.					
15.D	Redusere transport-, energi, og arealbruk i samfunnsplanleggingen.					
15.E	Kartlegge og gjennomføre energiøkonomiserende tiltak på kommunal bygningsmasse, og benytte støtteordninger for enøk tiltak.					
15.F	Kartlegge og utnytte lokale energikilder på en bedre måte.					
15.G	Ta i bruk miljøvennlige og egnede teknologiske løsninger.					
15.H	Tilrettelegge optimalt for å gå og sykle ved at alle muligheter til snarveier og løyper knyttes mellom boligområder og sentrum.					
15.I	Kommuneorganisasjonen skal være miljøbevisst ved kjøp av varer og tjenester.					

*

16. Hammerfest kommune er en ren, ryddig og trygg kommune hvor alle tar ansvar

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
16.A	Stimulere til økt felles innsats hvor alle innbyggere, næringsliv og kommunen bidrar til en ren, ryddig og trygg kommune.					
16.A.01	Opprustning rundt Breidablikk og Rumpetrollvannet	X	X			
Inv	Investeringskostnader	600 000	200 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	2 000	10 667	10 667	10 667
16.A.02	Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer		X	X		
Inv	Investeringskostnader	-	1 000 000	1 000 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	10 000	63 333	106 667	106 667
16.A.03	Økte vedlikeholdsmidler					
16.B	Rydder opp i gamle miljøsynder					
16.B.01	Avfallsplass Kvalfjord	X	X			
Inv	Investeringskostnader	5 000 000	5 000 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	50 000	266 667	266 667	266 667
16.B.02	Ren havn			X	X	
Inv	Investeringskostnader	-	-	10 000 000	10 000 000	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	-	100 000	633 333	1 066 667
16.C	Ha sterkere fokus på sortering, gjenvinning og gjenbruk av avfall.					
16.D	Redusere kommunens produksjon av avfall, med fokus på innkjøp, forbruk og gjenbruk.					

*

16.A.01 - Opprustning rundt Breidablikk og Rumpetrollvannet

Det er behov for en generell oppgradering. Rumpetrollvannet trenger i tillegg en ny og bredere port og grusing av gjennomgang i reingjerdet for å utnytte området bedre. Det settes opp flere lyspunkter ved Breidablikkvannet. Turstien oppgraderes og forlenges. Andre tiltak alle steder kan være flere sittebenker og gapahuker.

16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer

Beløpet gjelder en generell og kontinuerlig oppgradering/renovering av snøskjermer i kommunen.

16.A.03 - Økte vedlikeholdsmidler

Det er behov for å øke de årlige budsjettene som skal disponeres til vedlikehold av formålsbygg og utleieboliger. De innsparte kostnadene på renhold, jf. eget tiltak om årlige kostnadsreduksjoner, overføres i sin helhet til dette tiltaket, slik at vedlikehold på bygg kan økes tilsvarende.

16.B.01 - Avfallsplass Kvalfjord

Hammerfest kommune har fått pålegg av fylkesmannen i Finnmark å foreta opprydding av tidligere avfallsplass i Kvalfjord mot Forsøl. Med bakgrunn i tilstandsrapporten fra Norconsult, er det bevilget til sammen kr. 10 millioner i investeringsplan/budsjett for årene 2015 - 2017. Gjennomføring av tiltaket skal etter planen være utført innen 2017.

16.B.02 - Ren havn

Tiltaksplan for opprydding av forurensningene er utarbeidet, og 1. prioritet for det videre arbeidet er å deponere massene i kaideponi i en utvidet/ny dampskipskai. Kostnadene for kommunen er avhengig av finansieringsmodellen og den statlige andelen, samt andelen til Hammerfest Havn KF og samt private grunneiere. Det forutsettes at Staten bidrar med 75 % av kostnadene.

17. Vi prioriterer bevaring av naturgrunnlaget og hindrer tap og forringelse av biologisk mangfold og viktige naturområder.

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
17.A	Sikre og bevare tilgang til naturressursene våre - som rent vann, ren luft, høstbare ressurser, utsikt og stillhet.					
17.B	Sikre kontakt med grøntstrukturer og friluftsområder i alle boligområder, også i sentrum.					
17.C	Synliggjøre og skape økt interesse for kommunens store naturverdier og naturmangfold.					
17.D	Oppdatere kunnskapsgrunnlaget for naturtyper og prioriterte arter gjennom kartlegging og kvalitetssikring.					
17.E	Være en viktig aktør i verneprosesser og forvaltning av egne verområder.					

*

Tjenester og demokrati

«Sammen skaper vi gode tjenester og et levende demokrati»

Hentet fra kommuneplanens samfunnsdel:

Gode tjenester til befolkningen er en forutsetning for trivsel og livskvalitet i ethvert lokalsamfunn. Den kommunale tjenesteproduksjonen omfatter de fleste samfunnsfunksjoner og griper inn i alle livsfaser og miljø. Hammerfest kommune skal fortsatt ha god kvalitet på tjenestene både i forhold til tilgjengelighet og forutsigbarhet.

I kommende år forventes vekst i folketallet, økt mangfold, næringsutvikling og forventet endring i kommunestrukturen. Disse sentrale forholdene skaper et særlig behov for strategier slik at vi kan møte endringene med gode og tilpassede tjenester både i byen og i tettstedene.

Hammerfest kommune skal være en attraktiv, kompetent og trygg arbeidsplass. Personell, kompetanse, utstyr og økonomi er viktige bærebjelker i organisasjonen.

Det må sikres at Hammerfest kommune har en sterk og langsiktig økonomistyring, med lavere gjeldsgrad.

Et levende lokaldemokrati er en forutsetning for verdiskapningen og det er viktig at deltakelse skal være mulig for alle. Hammerfest kommune skal fortsatt være opptatt av innbyggernes trivsel, være lydhør og opptre ansvarlig.

DELPLANER OG TEMAPLANER

MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

18. Tjenestene vi leverer har en kvalitet og et resultat som gir Hammerfest kommune et godt omdømme

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
18.A	Vi skal ta i bruk nye metoder, teknologi og hjelpemidler som bidrar til effektivisert tjenesteproduksjon og bedre tjenester for brukeren.					
18.A.01	Oppgradering av sentral infrastruktur					
18.A.02	IT-resurser til helse og omsorg					
18.A.03	Nytt kommunalt lager					
18.A.04	Effektivisering av renholdstjenesten		X	X	X	X
Drift	Kostnadsreduksjon	-	-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-4 000 000
18.A.05	Tilbakeføring av moppevaskeriet		X	X	X	X
Drift	Kostnadsreduksjon	-	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
18.A.06	Diverse økte kostnader IT		X	X	X	X
Drift	Kostnadsøkning	-	400 000	400 000	400 000	400 000
18.A.07	Lisenskostnader ved etablering av arkiv i sikker sone					
18.B	Kommunale tjenester skal tilpasses endrede behov og mangfold i befolkningen.					
18.B.01	Frivillighetsspol - samordning					
18.B.02	Bortfall leiekostnader Parkgata			X	X	X
Drift	Kostnadsreduksjon	-	-	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
18.B.03	Utvildelse av Fjordadalen kirkegård		X	X	X	
Inv	Investeringer	-	1 000 000	8 000 000	11 000 000	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	10 000	133 333	590 000	1 066 667
18.C	Videreutvikle kanaler og metoder som fremmer kommunikasjonen med innbyggerne.					
18.C.01	Nytt magasin museet		X	X		
Inv	Investeringer	-	8 500 000	6 000 000	-	-
Inv	Tilskudd	-	-4 500 000	-2 000 000	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	40 000	253 333	426 667	426 667
18.D	Omfanget av frivillig innsats økes gjennom å utvikle flere samarbeidsformer for å få best mulig tjenester og aktiviteter i kommunesamfunnet.					

*

18.A.01 - Oppgradering av sentral infrastruktur

Bakgrunn for levering av god kvalitet på IT tjenester ligger i en god sentral infrastruktur. Kommunen har de siste årene fokusert på oppgradering av serverparken som leverer tjenestene og ikke på infrastrukturen disse

tjenestene leveres via. Det er i 2016 startet en prosess med oppgradering av sentral komponenter knyttet til infrastruktur og 2 av kommunens nav vil bli oppgradert i løpet av året. Kommune har i dag 8 sentral nav som fordeler vår infrastruktur.

18.A.02 - IT-ressurser til helse og omsorg

Helse og omsorg er en sektor som krever store IT ressurser og med innføring av velferdsteknologi vil behovet øke. En viktig faktor ved satsing på velferdsteknologi er å ha dedikerte ressurser som jobber med dette. Dette gjelder ikke bare faglig men også teknisk. Forslaget er å opprette en stilling som er satt til på fokusere og videreutvikle IKT innen helse og omsorg sektoren.

Gevinster er et strammere fokus på IT innenfor sektoren helse og omsorg. Vi sier opp avtale med EDI-Norge. Beparelse kr.225.000,00.

18.A.03 - Nytt kommunalt lager

Driftsavdelingen har behov for å samle PIF (Park, Idrett og Friluft), Byggdrift, VA avdeling og Teknisk driftsavdeling. Nye krav for skille av ren og skitten sone må oppfylles. Finansieringen av tiltaket forutsetter at deler av dagens bygg selges og lager på Rossmolla selges.

18.A.04 - Effektivisering av renholdstjenesten

Renholdstjenesten i Hammerfest kommune har høyere kostnader enn sammenlignbare kommuner. Noe av dette skyldes at vi disponerer et betydelig større areal pr. innbygger, men også at det generelt er mer kostbart. Det er derfor et mål om å redusere disse kostnadene i løpet av inneværende planperiode ved å se på vaskehypighet, organisering m.v. innenfor en ramme av at renholdet skal utføres i kommunal regi.

18.A.05 - Tilbakeføring av moppevaskeriet

Moppevaskeriet i Strandgt. 71 - 79 har i flere år ikke vært i daglig bruk, da renhold har kjøpt en slik tjeneste av Rens og vask. Ved å gjeninnføre vask av mopper i egen regi er det et betydelig innsparingspotensiale, ved å utnytte ledig kapasitet og samarbeid med tjenesten for funksjonshemmede.

18.A.06 - Diverse økte kostnader IT

Midler til håndtering av nettverk og håndtering av fiberkabling. Dette er sentrale punkter i den digitale infrastrukturen i kommunen.

18.A.07 - Lisenskostnader ved etablering av arkiv i sikker sone

Innføring av helelektronisk saksbehandling og arkivsystem for applikasjoner i sikker sone. Dette gjelder NAV, Barnevern, Pleie og omsorg, voksenopplæringen og flyktningetjenesten. I løsningen er det lagt stor vekt på at man ved parameterstyring og tilgangskontroll kan tilpasse brukergrensesnitt slik at den enkelte ansatt/enhet kan få tilgang til de menyvalg og funksjoner som er relevant i det enkelte tilfelle, og at man legger opp til det sikkerhetsnivå som kommunen ønsker.

18.B.01 - Frivillighetspool - samordning

For å nå målene i kommuneplanen er stimulering av samfunnsnyttig frivillig innsats viktig. Mobilisering av frivillighets ressurser for å møte nye behov som framtidens omsorg krever. Frivillighetsprosjekt med engasjement av frivillighetskoordinator

18.B.02 - Bortfall leiekostnader Parkgata

Leiekostnadene bortfaller fra 2018

18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen kirkegård

Hammerfest kommune har plikt på seg i.flg. gravferdsloven til å ha ledige gravplasser som tilsvarer min 3% av befolkningen. Dette kravet vil ikke kommunen innfri etter 2017 uten utbygning.

18.C.01 - Nytt magasin museet

Til prosjektet er det gitt tilsagn om kr. 2 millioner i tilskudd fra Finnmark fylkeskommune. Videre er det i forslaget til statsbudsjett for 2017 bevilget til sammen kr. 4,5 millioner fra Staten, som utbetales med kr. 2,5 millioner i 2017 og kr. 2,0 millioner i 2018. Prosjektets totale kostnadsramme er på kr. 14,1 millioner. Det innebærer at Hammerfest kommune må finansiere kr. 7,6 millioner. Det foreslås avsatt kr. 4 millioner både i 2017 og 2018 for å sikre full finansiering av prosjektet.

19. Hammerfest kommune har en sunn økonomi som gir rom for vekst og utvikling.

Strategier og tiltak		Tidl.	2017	2018	2019	2020
19.A	Vi skal videreutvikle kompetanse og rutiner som sikrer høy kvalitet i beslutningsgrunnlaget for investeringer og drift.					
19.B	Vi skal være aktiv på arenaer der rammebetingelser for kommuneøkonomien utformes og påvirkes.					
19.C	Budsjett og økonomiplanen skal preges av langsiktige strategier for ressursinnsats og finansiering. Vedtatte handlingsregler for økonomien skal følges.					
19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd			X	X	X	X
Drift	Inntektsøkning		-20 266 000	-20 266 000	-20 266 000	-20 266 000
19.C.02 - Overførsel fra drift til investering		X	X	X	X	X
Inv	Egenkapital investeringsprosjekter		-64 605 000	-60 000 000	-60 000 000	-58 175 000
Drift	Endrede finanskostnader (Renter avdrag lån)		-646 050	-4 045 600	-7 245 600	-10 427 350
19.C.03 - Diverse mindre investeringer		X	X	X	X	X
Inv	Investeringer	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	50 000	316 667	583 333	850 000
19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP		X	X	X	X	X
Inv	Innbetalt egenkapital	2 425 000	2 525 000	2 625 000	2 725 000	2 825 000
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	25 250	160 917	301 917	448 250
19.C.05 - Opprustning av kontorlokaler Bibliotek			X			
Inv	Investeringskostnader	-	2 000 000	-	-	-
Drift	Finanskostnader (Renter og avdrag)	-	20 000	106 667	106 667	106 667
19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån			X	X	X	X
Drift	Endring finanskostnader på eksisterende lån		-2 238 312	-2 238 312	-2 238 312	-2 238 312
19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter			X	X	X	X
Drift	Økte kostnader kjøp av tjenester		1 396 218	1 508 574	1 508 574	1 508 574
19.C.08 - Politisk godtgjørelse			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		190 000	190 000	190 000	190 000
19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter			X	X	X	X
Drift	Økte inntekter salg av tjenester		-222 056	-222 056	-222 056	-222 056
19.C.11 - Generell økning av inntekter / reduserte kostnader vir			X	X	X	X
Drift	Økte brukerbetalinger eller reduserte kostnader		-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
19.D	Handlingsprogram- og økonomiplanleggingen skal styres av kommuneplanens samfunnsdel og gjeldende del- og temaplaner.					

*

19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd

Økningen er basert på KS prognosemodell Oktober 2016.

19.C.02 - Overførsel fra drift til investering

Det overføres årlig 50 mill med tillegg av inntekter fra opprettsfondet fra drift til investering hvert år. Dette utgjør egenkapitalen på kommunens investeringer.

19.C.03 - Diverse mindre investeringer

Brukes til diverse mindre investeringer på mellom 100.000,00 og 500.000,00. Eksempler biler, samhandlingsløsninger, innføring mobilt barnevern og oppgradering av IT nett Reindalen skole

19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen betaler inn egenkapital til KLP basert på størrelsen på våre pensjonsinnbetalinger.

19.C.05 - Opprustning av kontorlokaler Bibliotek

Opprustning av kontorlokaler til Bibliotek er en forutsetning for å flytte ut av leide lokaler i Parkgata.

19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån

Ny beregning av rente og avdragskostnader 2017-2020. Rente som er benyttet i beregningen er 2 % på flytende lån og dagens rente på fastrentelån.

19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter

Denne posten inneholder betaling for tjenester og annet til eksterne samarbeidspartnere som revisjon, kontrollutvalg, KS, IKA Finnmark IKS, kirken, musseet, 110-sentralen, jordmortjenesten og lignende.

19.C.08 - Politisk godtgjørelse

Posten inneholder møtegodtgjørelse, tilskudd politiske partier og andre kostnader tilknyttet politisk arbeid

19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter

Salg IT tjenester, regnskapstjenester, skattoppkreverfunksjonen og lignende til andre kommune og samarbeidspartnere.

19.C.11 - Generell økning av inntekter / reduserte kostnader virksomheter

Med bakgrunn i økning i gebyr og avgiftsregulativet skal innkektene økes noe på de enkelte virksomheter. Alternativt skal kostnadene reduseres. Utgjør om lag 2,1 Mill som skal fordeles. SA: 300' NAV: 50' BU: '800 HO: 550' KS; 400'

20. Et levende lokaldemokrati, klare forventninger til medvirkning og tydelig rollefordeling mellom politisk og administrativt nivå.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
20.A	Aktivt benytte arenaer og metoder for medvirkning fra brukere og innbyggere gjennom undersøkelser, folkemøter, offentlige samtaler og debatter.					
20.B	Kommunal ledelse skal ha høy fokus på sammenhengen mellom ambisjon, plan, prioritering, økonomi og tilgjengelige ressurser gjennom, organisering, struktur og arbeidsmetoder.					
20.C	Vurdere politisk organisering av råd, utvalg og foretak i forhold til hensiktsmessighet og kommunestruktur.					
20.D	Ungdom skal sikres reell innflytelse i saker som angår deres hverdag gjennom gode demokratiske ordninger og brukermidvirkning.					
20.E	Legge praktisk til rette for økt valgdeltagelse ved å benytte løsninger som gjør valg mer tilgjengelig.					
20.E.01 - Valg			X		X	
Drift	Kostnadsendring	-	350 000	-	350 000	-

*

20.E.01 - Valg

Avvikling av henholdsvis stortings- og sametingsvalg i 2017 og kommunestyre- og fylkestingsvalg i 2019

21. Hammerfest kommune er en attraktiv arbeidsplass med høyt fokus på trivsel og friske medarbeidere.

	Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
21.A	Hammerfest kommune skal være konkurransedyktig i arbeidsmarkedet gjennom en fremtidsrettet arbeidsgiverpolitikk.					
21.A.01 - Økning i kostnader seniortiltak og AFP			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring	-	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
21.B	Gode arbeidsplasser skapes gjennom aktiv omdømmebygging, tydelig ledelse og fokus på HMS.					
21.C	Virksomhetenes personalgrupper skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet, med fokus på likestilling, integrering og tilpassede arbeidsplasser.					
21.D	Økt nærvær fremmes gjennom aktiv satsning på virkemidler som er helsefremmende for medarbeidere og arbeidsplass.					
21.D.01 - Felles fokus - Videreføring av prosjekt			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		200 000	200 000	200 000	200 000
21.E	Satse på ungdommer ved å tilby sommerjobber og lærlingeplasser.					
21.E.01 - Prosjekt sommerjobb			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		150 000	150 000	150 000	150 000
21.E.02 - Utvidelse antall lærlingeplasser			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		128 000	128 000	128 000	128 000
21.E.03 - Utpøving med ordning med ungdom til informatør turister			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		50 000	50 000	50 000	50 000
21.F	Opplæring og utvikling av medarbeidere og ledere skjer gjennom systematisk planlegging og tilpassede virkemidler. Kompetanseplaner utarbeides for alle tjenesteområder.					
21.F.01 - Kompetanseplan			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		250 000	500 000	500 000	500 000
21.F.02 - Lån og stipend til vernepleiere og lærere			X	X	X	X
Drift	Kostnadsendring		212 500	212 500	212 500	212 500

*

21.A.01 - Økning i kostnader seniortiltak og AFP

Hammerfest kommune har stort behov for arbeidskraft og det å beholde en dyktig senior i noen år ekstra er ofte den enkleste og beste måten å sikre bemanningen på.

Vår seniorpolitikk med seniortillegg på lønn eller redusert arbeidstid uten lønnsreduksjon er ment å stimulere til at arbeidstakere står lengre i jobb. God seniorpolitikk er også økonomisk lønnsomt fordi kommunen har høye kostnader knyttet til uttak av AFP.

Overføring av ansatte pga. nedleggelse av Hammerfest eiendom samt at flere kvalifiserer for og er innvilget seniortiltak gir et økte kostnader.

21.D.01 - Felles fokus - Videreføring av prosjekt

Prosjektet Felles fokus – fra fravær til nærvær har som mål å øke jobbnærværet og redusere sykefravær i hele organisasjonen. Det har vært behov for å gjøre et krafttak for å redusere et stort sykefravær. For å lykkes må det jobbes systematisk og kontinuerlig med dette arbeidet.

21.E.01 - Prosjekt sommerjobb

Dette prosjektet har vært vurdert i administrasjonen, men det er ikke funnet plass til dette driftstiltaket i rådmannens budsjettforslag. Kommunestyret vedtar at prosjektet legges inn i sin helhet fra 2017 og i hele økonomiplanperioden til og med 2020 med kr 150.000 per år.

21.E.02 - Utvidelse antall lærlingeplasser

Vi har totalt 14 faste lærlingehjemler i Hammerfest kommune, disse fordeler over 5 ulike fagområder. Det er stor etterspørsel etter lærlingeplasser i Hammerfest, de fleste av disse innenfor helsefagarbeiderfaget. Det er derfor behov for å øke antall lærlingehjemler fra 14 til 20 plasser i Hammerfest kommune.

21.E.03 - Utpøving med ordning med ungdom til informatør turister

Det settes av kr 50.000 til forsøk der språkkyndig ungdom kan få sommerjobb som vegviser/byguide i den mest hektiske turist sesongen (juli og deler av august). Ordningen administreres av Hammerfest Turist AS og det gjøres en liten evaluering av nytten når sommersesongen er over.

21.F.01 - Kompetanseplan

Hammerfest kommune skal til enhver tid ha arbeidstakere med rett kompetanse. En kompetanseplan bidrar til langsiktig planlegging mot fastsatte mål. Planen er forankret i Hammerfest kommunes arbeidsgiverpolitikk og skal bidra til å sikre nødvendig kompetanse i hele organisasjonen. Dette for å nå våre mål om kvalitet i tjenestene, innovasjon og utvikling og et godt omdømme som en attraktiv arbeidsplass.

21.F.02 - Lån og stipend til vernepleiere og lærere

De særskilte ordningene knyttet til utdanningsstøtte og utdanningslån til studenter ved vernepleier- og lærerutdanning ønskes videreført for studenter med bostedsadresse Hammerfest som starter sitt utdanningsløp i 2017.

22. Hammerfest kommune har en beredskap og sikkerhet som minimaliserer risikoen for tap av liv og helse, miljø og materielle verdier.

Strategier og tiltak	Tidl.	2017	2018	2019	2020
22.A	I nært samarbeid med ulike berørte aktører videreutvikle Hammerfest som knutepunkt for helsemessig beredskap for Finnmarkskysten og Barentshavet.				
22.B	Arbeide helhetlig og systematisk med beredskap og samfunnssikkerhet på tvers av sektorene, deriblant med beredskapsøvelser.				
22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.1 Drift/					
22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.2. Investering i nytt/					
22.B.02 - Styrket driftsbudsjett brann					
22.C	Videreutvikle kommunalt beredskapsråd.				

*

22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.2. Investering i nytt/

Beløpet gjelder kostnader med å investere i nytt høydeberedskap for brann og redning.

22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.1 Drift/

Beløpet gjelder kostnader med å reparere eksisterende høydeberedskap. Dagens høydeberedskap er fra 1991, og reparasjonen vil gi kortvarig effekt.

22.B.02 - Styrket driftsbudsjett brann

Beløpet gjelder styrking av driftsbudsjettet til Hammerfest brann og redning.

Samlet oversikt over tiltak investering

Tabellene synliggjør en rekke tiltak som foreslås fra rådmannens side. En del av disse er gitt prioritet, og er derfor merket med ✓. Alle beløp som fremkommer i oversikten er nettobeløp etter at tilskudd og andre inntekter er tatt hensyn til.

Investerings tiltak	Tidl.	2 017	2 018	2 019	2 020
✓ 01.A.05 - Mellomvannet omsorgsboliger	198 255	42 000 000	10 000 000		
✓ 01.A.07 - Hovedplan vann og avløp		35 720 000	40 000 000	40 000 000	40 000 000
✓ 01.A.12 - Handicaptaolett Hammerfest kirke		500 000			
✓ 02.D.01 - Ny heis i alpinbakken		4 600 000			
02.D.02 - Opprustning svømmehaller				47 000 000	37 000 000
✓ 02.D.03 - Hammerfest arena	8 600 000	5 000 000			
✓ 02.D.04 - Skianlegg på Prærien		1 505 000			
✓ 03.D.01 - Ny vei/Turveibelysning	400 000	400 000	400 000		
04.A.03 - Renovering av Isveien - Boliger rus/psykiatri		1 000 000			3 000 000
✓ 04.A.04 - Opparbeidelse av boligfelt i kommunal regi			4 500 000		
✓ 04.A.05 - Reguleringsplan nye boligområder	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
04.A.06 - Elvemo					
04.B.01 - Gang og sykkelvei til Forsøl	500 000				
✓ 04.B.02 - Trafikksikkerhetstiltak	1 296 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000
✓ 04.B.03 - Skredsikring	10 731 547	500 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
✓ 04.D.01 - Utbygging av bredbånd i distriktene	1 750 000		500 000	500 000	500 000
04.D.02 - Kombibåtkai i distriktene og i sentrum		600 000	600 000	600 000	
✓ 04.E.01 - Startlån	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000	50 000 000
✓ 05.A.01 - IKT i skolen		1 500 000	1 500 000	1 500 000	
✓ 05.A.02 - Ny barnehage i Baksalen	1 600 000	21 000 000	20 000 000		
✓ 05.B.02 - Nye Baksalen skole	208 511 654	25 888 346			
05.B.03 - Oppgradering av Reindalen skole			10 000 000	20 000 000	
✓ 10.A.02 - Kollektivplan	900 000	900 000			
✓ 10.C.01 - Hovedplan vei	4 000 000	2 725 000	3 400 000	2 100 000	3 400 000
✓ 10.C.02 - Maskiner til veivedlikehold	2 800 000			2 000 000	2 000 000
11.B.01 - Glasstak AKS		3 800 000			
✓ 11.D.01 - Rehabilitering av Sjøgata			15 000 000		
✓ 11.D.02 - Rehabilitering av Rådhusplassen	14 000 000	8 000 000			
✓ 16.A.01 - Opprustning rundt Breidablikk og Rumpetrollvannet	600 000	200 000			
✓ 16.A.02 - Rehabilitering og oppgradering av sneskjermer		1 000 000	1 000 000		
✓ 16.B.01 - Avfallsplass Kvalfjord	5 000 000	5 000 000			
✓ 16.B.02 - Ren havn			10 000 000	10 000 000	
18.A.03 - Nytt kommunalt lager		28 000 000	-4 200 000		
✓ 18.B.03 - Utvidelse av Fjordadalen kirkegård		1 000 000	8 000 000	11 000 000	
✓ 18.C.01 - Nytt magasin museet		4 000 000	4 000 000		
✓ 19.C.03 - Diverse mindre investeringer	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
✓ 19.C.04 - Egenkapitalinnskudd KLP	2 425 000	2 525 000	2 625 000	2 725 000	2 825 000
✓ 19.C.05 - Opprustning av kontorlokaler Bibliotek		2 000 000			
22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.2. Investering i nytt/		7 000 000			
Totalt	318 912 456	263 413 346	186 775 000	196 875 000	148 175 000
Totalt prioriterte tiltak	318 412 456	223 013 346	180 375 000	129 275 000	108 175 000
✓ 19.C.02 - Overførsel fra drift til investering	-53 095 000	-64 605 000	-60 000 000	-60 000 000	-58 175 000
Lånebehov	265 317 456	158 408 346	120 375 000	69 275 000	50 000 000

Samlet oversikt over tiltak drift

Driftstiltak	Tidl.	2 017	2 018	2 019	2 020
01.A.01 - Utvikle og ta i bruk velferdsteknologi		200 000	200 000	200 000	200 000
✓ 01.A.02 - Utvikle praktisk bistand og hjemmetjenesten		250 000	250 000		
✓ 01.A.03 - Omsorgslønn		500 000	500 000	500 000	500 000
01.A.05 - Avlastning for pårørende		2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
✓ 01.A.06 - Økt tilskudd ressurskrevende brukere		-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000	-18 000 000
✓ 01.A.08 - 9 årsverk på forsterket skjermet enhet Rypefjord sykehjem		5 400 000	5 400 000	5 400 000	5 400 000
✓ 01.A.09 - 11,89 årsverk sykehjemsplasser KOS		6 360 000	6 360 000	6 360 000	6 360 000
01.A.10 - Økt grunnbemanning i Hjemmetjenesten med 7, 5 årsverk		3 550 000	3 550 000	3 550 000	3 550 000
01.A.11 - Tiltak folkehelse		500 000			
✓ 01.C.01 - KAD-senger		950 000	950 000	950 000	950 000
✓ 01.E.01 - Kommunepsykolog		-300 000	-300 000	-300 000	
✓ 01.F.01 - Rus og psykiatri - 9 årsverk		1 860 000	3 740 000	3 740 000	3 740 000
02.A.01 - Styrke PPT		350 000	350 000	350 000	350 000
✓ 02.A.02 - Styrket barneverntjenesten		1 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
✓ 02.A.03 - Søskensmoderasjon mellom SFO og barnehage			350 000	350 000	350 000
02.B.01 - Økt lærertetthet 1.-4.trinn		300 000	600 000	600 000	600 000
✓ 02.B.02 - Opprettholdelse av lærerstillinger Breilia		875 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
✓ 02.C.01 - Styrke helsestasjon, skolehelsetjenesten og barselsc		600 000	600 000	600 000	600 000
✓ 02.C.02 - Et årsverk øremerket Tili:Ut		600 000	600 000	600 000	600 000
02.D.05 - Bortfall av inntekter kulturskolen		648 000	648 000	648 000	648 000
03.B.01 - Økt tilskudd til frivillighetssentralen		100 000	100 000	100 000	100 000
03.C.01 - Utvikle TFF (Nytt dagsenter Soria Moria)			970 000	970 000	970 000
✓ 03.E.01 - Bofelleskap Midnattsol		0	0	0	0
✓ 03.E.02 - Økt integreringstilskudd		-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000
✓ 03.E.03 - Økte kostnader NAV		2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
03.E.04 - Økning av introduksjonslønn		900 000	900 000	900 000	900 000
03.E.05 - Kommunal egenandel Kafe Nord Vest		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
✓ 04.A.01 - Opprustning lekeplasser		300 000	300 000	300 000	300 000
04.A.02 - Rekrutteringsboliger til nye ansatte					
✓ 04.C.01 - Reingjerde		600 000	600 000	600 000	600 000
✓ 04.A.07 - Tilskuddsmidler for stimulering til boligbygging i distriktet		750 000	200 000	200 000	200 000
✓ 05.B.01 - Frukt i skolen.		300 000	300 000	300 000	300 000
✓ 05.F.01 - Kompetanseutvikling skole		200 000	200 000	200 000	200 000
05.G.01 - Tverrfaglig tiltaksteam			1 000 000	1 000 000	1 000 000
07.B.01 - Elevmaskiner VO-senteret		50 000	50 000	50 000	50 000
✓ 07.B.02 - Leie lokaler VO-senter		720 000	720 000	720 000	720 000
✓ 09.A.01 - Inntekter fra havbruksfond		-8 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-12 000 000
10.A.01 - Videreføring av Fly Arctic		130 000	130 000		
✓ 12.H.01 - Tilskudd Skaidi Xtreme for bygging lager/garasje		150 000			
16.A.03 - Økte vedlikeholdsmidler					
18.A.01 - Oppgradering av sentral infrastruktur		300 000	300 000		
18.A.02 - IT-resurser til helse og omsorg		275 000	275 000	275 000	275 000
✓ 18.A.04 - Effektivisering av renholdstjenesten		-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-4 000 000
✓ 18.A.05 - Tilbakeføring av moppevaskeriet		-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
✓ 18.A.06 - Diverse økte kostnader IT		400 000	400 000	400 000	400 000
18.A.07 - Lisenskostnader ved etablering av arkiv i sikker sone		160 000	160 000	160 000	160 000
18.B.01 - Frivillighetspool - samordning		300 000	300 000	300 000	300 000
✓ 18.B.02 - Bortfall leiekostnader Parkgata			-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
✓ 19.C.01 - Økning i skatt og rammetilskudd		-20 266 000	-20 266 000	-20 266 000	-20 266 000
✓ 19.C.06 - Justering renter og avdrag eksisterende lån		-2 238 312	-2 238 312	-2 238 312	-2 238 312
✓ 19.C.07 - Justering kostnader fra eksterne parter		1 396 218	1 508 574	1 508 574	1 508 574
✓ 19.C.08 - Politisk godtgjørelse		190 000	190 000	190 000	190 000
✓ 19.C.09 - Justeringer av inntekter fra eksterne parter		-222 056	-222 056	-222 056	-222 056
✓ 19.C.11 - Generell økning av inntekter / reduserte kostnader virksomheter		-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000	-2 100 000
✓ 20.E.01 - Valg		350 000		350 000	
✓ 21.A.01 - Økning i kostnader seniortiltak og AFP		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
✓ 21.D.01 - Felles fokus - Videreføring av prosjekt		200 000	200 000	200 000	200 000
✓ 21.E.01 - Prosjekt sommerjobb		150 000	150 000	150 000	150 000
✓ 21.E.02 - Utvidelse antall lærlingeplasser		128 000	128 000	128 000	128 000
✓ 21.E.03 - Utprøving med ordning med ungdom til informatør turister		50 000	50 000	50 000	50 000
✓ 21.F.01 - Kompetanseplan		250 000	500 000	500 000	500 000
✓ 21.F.02 - Lån og stipend til vernepleiere og lærere		212 500	212 500	212 500	212 500
22.B.01 - Høydeberedskap brann /Alt.1 Drift/		500 000			
22.B.02 - Styrket driftsbudsjett brann		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Totalt		-14 571 650	-14 534 294	-15 864 294	-18 914 294
Totalt prioriterte tiltak		-27 234 650	-28 467 294	-29 367 294	-32 417 294

Økonomi

ØKONOMIPLAN 2017-2020

Økonomiplan (Tall i hele tusen)	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	36 974	37 092	37 349	36 999	37 499	37 499
Andre salgs- og leieinntekter	95 318	109 974	105 921	105 921	106 001	106 001
Overføringer med krav til motytelse	169 928	88 476	108 359	106 079	106 129	105 829
Rammetilskudd	302 083	318 528	321 596	324 147	324 690	324 978
Andre statlige overføringer	34 302	33 982	47 582	49 582	49 582	51 582
Andre overføringer						
Skatt på inntekt og formue	271 230	283 165	300 059	300 059	300 059	300 059
Eiendomsskatt	216 042	216 094	216 094	216 094	216 094	216 094
Andre direkte og indirekte skatter						
Sum driftsinntekter	1 125 876	1 087 311	1 136 960	1 138 881	1 140 054	1 142 042
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	558 140	562 472	599 253	600 264	604 318	603 234
Sosiale utgifter	66 097	78 973	80 084	80 353	80 954	80 818
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	129 704	152 696	153 617	152 037	152 299	152 169
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	152 344	98 312	101 344	97 956	96 815	96 815
Overføringer	59 762	42 700	45 070	44 970	45 020	45 020
Avskrivninger	70 881					
Fordelte utgifter	-13 598	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835	-10 835
Sum driftsutgifter	1 023 330	924 319	968 532	964 744	968 570	967 220
Brutto driftsresultat	102 546	162 993	168 428	174 137	171 484	174 822
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	36 003	13 461	11 061	11 061	11 061	11 061
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Mottatte avdrag på utlån	17	40	40	40	40	40
Sum eksterne finansinntekter	36 020	13 501	11 101	11 101	11 101	11 101
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	49 906	57 746	56 638	58 369	59 266	59 440
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)						
Avdrag på lån	62 469	67 722	64 369	67 962	70 308	70 871
Utlån		90	90	90	90	90
Sum eksterne finansutgifter	112 376	125 558	121 097	126 421	129 664	130 401
Resultat eksterne finansransaksjoner	-76 356	-112 057	-109 996	-115 320	-118 563	-119 300
Motpost avskrivninger	70 881					
Netto driftsresultat	97 071	50 936	58 432	58 817	52 921	55 522
Interne finansransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk						
Bruk av disposisjonsfond		1 328	6 605		589	
Bruk av bundne fond	8 572	2 807	5 595	6 974	7 942	8 971
Sum bruk av avsetninger	8 572	4 135	12 200	6 974	8 531	8 971
Overført til investeringsregnskapet	38 394	53 095	64 605	60 000	60 000	58 175
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk						
Avsatt til disposisjonsfond	49 580	-0	4 700	4 352		4 851
Avsatt til bundne fond	17 669	1 977	1 327	1 438	1 453	1 467
Sum avsetninger	105 644	55 071	70 633	65 790	61 453	64 493
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	-0	-0	0	-0

HOVEDOVERSIKT INVESTERING

Investering (Tall i hele tusen)	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
Inntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	342	3 500				
Andre salgsinntekter						
Overføringer med krav til motytelse	97 129	17 264	10 800	49 650	9 650	9 650
Kompensasjon for merverdiavgift	31 654					
Statlige overføringer						
Andre overføringer						
Renteinntekter og utbytte						
Sum inntekter	129 125	20 764	10 800	49 650	9 650	9 650
Utgifter						
Lønnsutgifter						
Sosiale utgifter						
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	223 932	302 635	180 663	177 400	86 200	65 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	2 227	1 000				
Overføringer	31 689					
Renteutgifter og omkostninger	13					
Fordelte utgifter	11 405					
Sum utgifter	269 265	303 635	180 663	177 400	86 200	65 000
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	44 192	10 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Utlån	54 798	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kjøp av aksjer og andeler	2 213	2 425	2 525	2 625	2 725	2 825
Dekning av tidligere års udekket						
Avsatt til ubundne investeringsfond						
Avsatt til bundne investeringsfond						
Sum finanstransaksjoner	101 202	62 425	72 525	72 625	72 725	72 825
Finansieringsbehov	241 342	345 296	242 388	200 375	149 275	128 175
Dekkes slik						
Bruk av lån	154 687	274 921	157 783	120 375	69 275	50 000
Salg av aksjer og andeler						
Mottatte avdrag på utlån	48 261	10 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Overført fra driftsregnskapet	38 394	53 095	64 605	60 000	60 000	58 175
Bruk av tidligere års udisponert						
Bruk av disposisjonsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Bruk av ubundne investeringsfond		7 280				
Bruk av bundne investeringsfond						
Sum finansiering	241 342	345 296	242 388	200 375	149 275	128 175
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk						

Bruk av lån inneholder 50 Mill som gjelder startlån.

ENDRINGER GJELD.

Utvikling gjeld	2017	2018	2019	2020
Gjeld 1/1	2 380 850	2 424 888	2 427 301	2 376 268
Nedbetaling	-64 369	-67 962	-70 308	-70 871
Nedbetaling startlån	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Nye lån til videreutlån	50 000	50 000	50 000	50 000
Nye lån til investering	108 408	70 375	19 275	
Ny gjeld 31/12	2 424 888	2 427 301	2 376 268	2 305 398

* Tall i hele tusen

Nedbetaling startlån er noe usikker. Varierer sterkt med hvor mange som selger boligene sine eller refinansierer sine lån.

Sammen for Hammerfest!

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjon	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
FOLKEVALGTE STYRINGS- OG KONTROLLORGANE	7 273 480	6 828 563	8 450 479	8 093 541	8 443 541	8 093 541
STRATEGISK LEDELSE	73 158 792	16 245 137	16 279 622	16 269 137	16 269 137	16 269 137
SERVICE OG INTERN UTVIKLING	13 254 202	13 257 660	12 136 394	12 228 763	12 228 763	12 228 763
PROSJEKTAVDELINGEN	-5 461 621	-3 198 385	-3 339 847	-3 360 385	-3 360 385	-3 360 385
BOLIG OG EIENDOMSFORVALTNINGEN	-	-8 207 680	-4 858 461	-6 362 941	-6 362 941	-6 362 941
ØKONOMIAVDELINGEN	6 192 976	8 183 766	8 263 444	8 252 387	8 252 387	8 252 387
IT - AVDELINGEN	12 517 956	13 224 930	13 414 069	14 110 411	14 110 411	14 110 348
LØNN OG PERSONALAVDELINGEN	20 866 916	36 963 936	30 819 900	30 468 833	30 468 833	30 468 833
PLAN- OG UTVIKLINGS-AVDELINGEN	20 826 637	22 942 745	23 092 246	23 121 745	23 121 745	23 121 745
Totalt	148 629 338	106 240 672	104 257 846	102 821 491	103 171 491	102 821 428

Sentraladministrasjon	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
LØNN I FASTE STILLINGER	46 308 670	60 331 000	64 721 000	64 221 000	64 221 000	64 221 000
VIKARER	659 717	103 740	103 740	103 740	103 740	103 740
VARIABEL LØNN	8 834 208	9 096 787	10 261 468	10 096 468	10 261 468	10 096 468
SOSIALE UTGIFTER	16 705 860	11 516 820	4 484 820	4 384 820	4 384 820	4 384 820
KJØP AV VARER OG TJENESTER I TJENESTEP.	32 796 504	50 077 309	49 923 583	49 089 872	49 274 872	49 089 872
KJØP AV VARER OG TJENESTER UTENOM T.J.P.	61 511 089	6 062 682	5 976 337	6 088 693	6 088 693	6 088 693
OVERFØRINGER	7 014 589	8 714 000	8 914 000	8 964 000	8 964 000	8 964 000
MERVERDIAVGIFT	5 309 096	1 531 000	1 531 000	1 531 000	1 531 000	1 531 000
FINANSUTGIFTER	1 929 415	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000
Sum utgifter	181 069 148	148 183 338	146 665 948	145 229 593	145 579 593	145 229 593
SALGSINNTEKTER	-12 576 626	-26 281 080	-26 281 080	-26 281 080	-26 281 080	-26 281 080
REFUSJONER FRA STATEN	-3 836 497	-896 000	-896 000	-896 000	-896 000	-896 000
REFUSJONER SYKELØNN	-1 938 284	-	-	-	-	-
REF. MERVERDIAVGIFT	-5 309 096	-1 531 000	-1 531 000	-1 531 000	-1 531 000	-1 531 000
REFUSJONER FRA ANDRE	-15 314 981	-12 276 658	-12 742 094	-12 742 094	-12 742 094	-12 742 157
FINANSINNTEKTER	-2 370 166	-957 928	-957 928	-957 928	-957 928	-957 928
Sum inntekter	-41 345 650	-41 942 666	-42 408 102	-42 408 102	-42 408 102	-42 408 165
Totalt	139 723 498	106 240 672	104 257 846	102 821 491	103 171 491	102 821 428

NAV

NAV	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
LØNN I FASTE STILLINGER	3 644 734	3 960 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
VIKARER	158 197	4 203	4 203	4 203	4 203	4 203
VARIABEL LØNN	1 457 256	1 496 750	1 496 750	1 496 750	1 496 750	1 496 750
SOSIALE UTGIFTER	516 423	658 000	698 000	698 000	698 000	698 000
KJØP AV VARER OG TJENESTER I TJENESTEP.	167 372	-	-	-	-	-
KJØP AV VARER OG TJENESTER UTENOM TJ.P.	232 056	780 320	780 320	780 320	780 320	780 320
OVERFØRINGER	14 884 051	7 525 000	9 525 000	9 525 000	9 525 000	9 525 000
MERVERDIAVGIFT	27 541	-	-	-	-	-
FINANSUTGIFTER	314 232	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Sum utgifter	21 401 862	14 514 273	16 599 273	16 599 273	16 599 273	16 599 273
SALGSINNTEKTER	172 000	-	-	-	-	-
REFUSJONER FRA STATEN	-1 280 741	-	-	-	-	-
REFUSJONER SYKELØNN	-378 381	-	-	-	-	-
REF. MERVERDIAVGIFT	-27 541	-	-	-	-	-
REFUSJONER FRA ANDRE	-19 228	-395 000	-395 000	-395 000	-395 000	-395 000
FINANSINNTEKTER	-16 976	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Sum inntekter	-1 550 867	-435 000	-435 000	-435 000	-435 000	-435 000
Totalt	19 850 995	14 079 273	16 164 273	16 164 273	16 164 273	16 164 273

Barn og unge

Barn og unge	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
ADM BARN/UNGE/FOREBYGG TJE	4 516 603	5 584 706	5 415 361	5 407 706	5 407 706	5 407 706
BARNEH/IKKE-KOM BARNEH	87 574 208	95 938 783	97 535 602	97 518 783	101 614 783	101 614 783
GRUNNSKOLE/OPPVEKSTSENTER	118 579 416	118 833 822	124 021 113	123 986 822	123 986 822	123 986 822
SKOLEFRITIDSORDNING	5 327 647	5 185 241	5 131 339	5 476 241	5 476 241	5 476 241
PPT	5 544 391	5 925 082	8 020 082	8 020 082	8 020 082	8 020 082
BARNEVERN	30 468 503	21 026 574	23 249 654	23 730 574	23 730 574	23 730 574
HELSESTØTERTJENESTEN	6 094 643	6 612 064	7 892 469	7 889 064	7 889 064	7 889 064
Totalt	258 105 411	259 106 272	271 265 620	272 029 272	276 125 272	276 125 272

Barn og unge	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
LØNN I FASTE STILLINGER	173 129 780	181 428 000	191 654 000	191 654 000	196 205 000	196 205 000
VIKARER	16 170 019	1 587 604	1 548 604	1 548 604	1 587 604	1 587 604
VARIABEL LØNN	11 896 968	6 242 296	6 048 628	6 048 628	6 092 296	6 092 296
SOSIALE UTGIFTER	21 871 461	27 180 000	27 689 000	27 689 000	28 487 000	28 487 000
KJØP AV VARER OG TJENESTER I TJENESTEP.	32 179 902	23 806 362	23 882 560	23 796 212	24 181 362	24 181 362
KJØP AV VARER OG TJENESTER UTENOM TJ.P.	46 228 170	39 792 912	41 300 730	41 800 730	40 659 912	40 659 912
OVERFØRINGER	1 057 838	91 883	91 883	91 883	91 883	91 883
MERVERDIAVGIFT	3 474 290	1 432 000	1 382 000	1 382 000	1 432 000	1 432 000
FINANSUTGIFTER	3 315 398	-	-	-	-	-
Sum utgifter	309 323 826	281 561 057	293 597 405	294 011 057	298 737 057	298 737 057
SALGSINNTEKTER	-19 635 252	-18 732 785	-18 659 785	-18 309 785	-18 889 785	-18 889 785
REFUSJONER FRA STATEN	-5 780 423	-2 065 000	-2 065 000	-2 065 000	-2 065 000	-2 065 000
REFUSJONER SYKELØNN	-17 159 148	-	-	-	-	-
REF. MERVERDIAVGIFT	-3 474 290	-1 432 000	-1 382 000	-1 382 000	-1 432 000	-1 432 000
REFUSJONER FRA ANDRE	-1 793 017	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000
FINANSINNTEKTER	-3 376 284	-	-	-	-	-
Sum inntekter	-51 218 414	-22 454 785	-22 331 785	-21 981 785	-22 611 785	-22 611 785
Totalt	258 105 412	259 106 272	271 265 620	272 029 272	276 125 272	276 125 272

Helse og omsorg

Helse og omsorg	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
FAGSTAB HELSE OG PLEIE	11 453 908	9 541 466	10 322 917	10 312 466	10 062 466	10 062 466
SAMHANDLINGSREFORMEN	2 569 676	-	-	-	-	-
LEGETJENESTEN	20 907 123	21 298 142	23 651 968	23 619 142	23 619 142	23 619 142
ERGO- OG FYSIOTERAPITJENESTEN	6 862 938	7 273 960	7 518 291	7 499 960	7 499 960	7 499 960
HJEMMETJENESTEN	24 407 430	26 426 992	26 177 366	26 147 727	26 147 727	26 147 727
TJENESTE FOR FUNKSJONSHEMMEDE	30 498 143	34 475 543	22 929 451	22 891 931	22 891 931	22 891 931
RUS/PSYKIATRITJENESTEN	11 711 091	18 160 258	17 622 116	19 476 417	19 476 417	19 776 417
RYPEFJORD SYKEHJEM	27 599 233	24 136 454	29 654 803	29 647 454	29 647 454	29 647 454
RYPEFJORD ALDERPENSJONAT OG BOKOLLEKTIV	10 195 590	-	-	-	-	-
HAMMERFEST PENSJONÆRHJEM	4 442 392	-	-	-	-	-
KJØKKENTJENESTEN	5 576 334	5 531 631	5 409 631	5 409 631	5 409 631	5 409 631
KIRKEPARKEN OMSORGSSENTER	8 610 752	32 939 517	40 312 881	40 268 235	40 268 235	40 268 235
Totalt	164 834 610	179 783 963	183 599 424	185 272 963	185 022 963	185 322 963

Helse og omsorg	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
LØNN I FASTE STILLINGER	146 577 323	166 545 729	182 179 729	185 219 729	185 219 729	185 219 729
VIKARER	23 611 743	6 627 191	6 627 191	6 627 191	6 627 191	6 627 191
VARIABEL LØNN	33 684 164	13 475 302	13 220 302	13 220 302	13 220 302	13 220 302
SOSIALE UTGIFTER	19 070 259	25 876 000	31 546 000	32 106 000	32 106 000	32 106 000
KJØP AV VARER OG TJENESTER I TJENESTEP.	23 558 691	16 656 466	17 302 927	17 096 466	16 846 466	16 846 466
KJØP AV VARER OG TJENESTER UTENOM TJ.P.	19 366 714	28 743 556	29 393 556	25 393 556	25 393 556	25 393 556
OVERFØRINGER	2 365 111	1 905 220	1 925 220	1 925 220	1 925 220	1 925 220
MERVERDIAVGIFT	3 295 531	1 864 000	1 864 000	1 864 000	1 864 000	1 864 000
FINANSUTGIFTER	3 440 253	-	-	-	-	-
Sum utgifter	274 969 789	261 693 464	284 058 925	283 452 464	283 202 464	283 202 464
SALGSINNTEKTER	-23 057 401	-22 344 881	-22 594 881	-22 594 881	-22 594 881	-22 594 881
REFUSJONER FRA STATEN	-66 344 075	-56 035 620	-74 035 620	-71 755 620	-71 755 620	-71 755 620
REFUSJONER SYKELØNN	-13 106 604	-	-	-	-	-
REF. MERVERDIAVGIFT	-3 295 531	-1 864 000	-1 864 000	-1 864 000	-1 864 000	-1 864 000
REFUSJONER FRA ANDRE	-1 867 102	-1 665 000	-1 965 000	-1 965 000	-1 965 000	-1 665 000
FINANSINNTEKTER	-2 464 468	-	-	-	-	-
Sum inntekter	-110 135 180	-81 909 501	-100 459 501	-98 179 501	-98 179 501	-97 879 501
Totalt	164 834 609	179 783 963	183 599 424	185 272 963	185 022 963	185 322 963

Kultur og samfunn

Kultur og samfunn	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
VO-SENTER OG INVANDRERTJENESTE	17 222 537	19 186 515	19 574 460	19 063 515	19 063 515	19 063 515
ALMEN KULTUR/KIRKEN/MUSEET	10 494 031	10 799 039	11 566 564	11 564 039	11 564 039	11 564 039
ARKTISK KULTURSENTER	3 534 303	3 425 427	3 813 623	3 805 427	3 805 427	3 805 427
HANMMERFEST BIBLIOTEK	4 489 674	4 817 019	4 800 404	4 790 019	4 790 019	4 790 019
KULTURSKOLEN	5 392 937	4 688 431	5 029 872	5 017 431	5 017 431	5 017 431
UNGDOMSTJENESTEN	2 888 428	3 118 847	3 162 818	3 155 847	3 155 847	3 155 847
PARK OG IDRETT	7 041 256	7 603 258	7 403 384	7 038 458	7 038 458	7 038 458
KOMMUNALTEKNISK PROSJEKT OG DRIFT	17 209 656	19 121 573	19 190 235	19 143 953	19 143 953	19 143 953
BRANN OG BEREDSKAP	17 773 884	16 146 125	17 715 141	17 649 125	17 649 125	17 649 125
SELVKOST	-19 420 298	-27 349 989	-26 288 036	-27 634 856	-28 588 562	-29 602 643
VAKTMESTER/VEDLIKEHOLD	-	43 952 097	43 857 750	43 813 097	43 813 097	43 813 097
RENHOLD	-	23 423 346	24 467 282	23 461 546	22 461 546	21 461 546
Totalt	66 626 408	128 931 688	134 293 497	130 867 601	128 913 895	126 899 814

Kultur og samfunn	R:2015	B:2016	B:2017	B:2018	B:2019	B:2020
LØNN I FASTE STILLINGER	56 789 056	88 727 341	94 448 341	93 639 341	92 836 341	91 972 341
VIKARER	2 664 308	1 138 093	1 138 093	1 138 093	1 138 093	1 138 093
VARIABEL LØNN	19 150 931	17 418 585	17 454 585	16 954 585	16 954 585	16 954 585
SOSIALE UTGIFTER	7 194 622	13 742 600	15 666 000	15 475 000	15 278 000	15 142 000
KJØP AV VARER OG TJENESTER I TJENESTEP.	38 826 947	66 445 561	66 849 041	66 340 561	66 340 561	66 340 561
KJØP AV VARER OG TJENESTER UTENOM TJ.P.	24 537 917	22 932 612	23 892 612	23 892 612	23 892 612	23 892 612
OVERFØRINGER	10 474 757	10 785 085	10 985 085	10 835 085	10 835 085	10 835 085
MERVERDIAVGIFT	5 019 826	8 852 000	8 852 000	8 852 000	8 852 000	8 852 000
FINANSUTGIFTER	7 372 141	1 226 636	577 233	688 120	702 499	717 165
Sum utgifter	172 030 505	231 268 513	239 862 990	237 815 397	236 829 776	235 844 442
SALGSINNTEKTER	-75 561 949	-72 552 196	-68 578 994	-68 578 994	-68 578 994	-68 578 994
REFUSJONER FRA STATEN	-12 046 466	-9 074 021	-10 235 021	-10 235 021	-10 235 021	-10 235 021
REFUSJONER SYKELØNN	-3 071 323	-	-	-	-	-
REF. MERVERDIAVGIFT	-5 019 826	-8 852 000	-8 852 000	-8 852 000	-8 852 000	-8 852 000
REFUSJONER FRA ANDRE	-2 518 521	-2 011 172	-2 017 792	-2 017 792	-2 017 792	-2 017 792
OVERFØRINGER	-6 857 641	-7 790 230	-11 040 230	-11 040 230	-11 040 230	-11 040 230
FINANSINNTEKTER	-290 011	-2 057 206	-4 845 456	-6 223 759	-7 191 844	-8 220 591
Sum inntekter	-105 365 737	-102 336 825	-105 569 493	-106 947 796	-107 915 881	-108 944 628
Totalt	66 664 768	128 931 688	134 293 497	130 867 601	128 913 895	126 899 814

TIDLIGERE POLITISKE VEDTAK

Ressurser til etter- og videreutdanning

Nasjonal satsning på kompetanseheving i skolen, betegnet som varig videreutdanning, betinger delfinansiering i kommunene. For 2017 er dette nå kommet opp i kr 200 000 totalt.

Frukt i skolen

Frukt i skolen ble fjernet fra statsbudsjettet 2015, men kommunestyret ønsket denne videreført i Hammerfest. Ble videreført for 2 år.

Barnevern, økte utgifter

Utfordringene innenfor barnevern gjorde at det fra 2013 og videre ble lagt inn en økning på utgiftene til barnevern.

Styrking naturfagstime i grunnskolen (5 – 7 trinn)

Regjeringen økte med 1 naturfagstime (50 %) til mellomtrinnet i forbindelse med satsning på realfag og lesing/skriving. Ble lagt inn med halvårsvirkning for 2016 og videreføres her med helårsvirkning.

Midlertidig nedleggelse Breidablikk barnehage

Tiltaket kom inn i 2016 – i hht politisk vedtak legges Breidablikk barnehage ned i 2,5 år. Driftsreduksjon blir derfor 0,5 mill for 2016 og 1,4 mill for 2017 og 2018.

Stilling forebyggende tjenester

Satsning på helsestasjon og skolehelsetjenesten førte til økt stilling i forebyggende tjenester. For 2016 med halvårsvirkning og fra 2017 og videre med helårsvirkning.

Fagskole rus og psykiatri for 1 assistent

Fagskole rus og psykiatri for 1 assistent, kr. 35 000,-. Faller bort fra 2017.

Prosjekt Hverdagsmestring

Kommunal egenandel på kr. 200 000,- til prosjekt Hverdagsmestring faller bort fra 2017.

Kompetanseheving intermedial enhet

Opplæring og kurs til den nye intermedialenheten i forbindelse med oppstart av Kirkeparken omsorgssenter. Midlene på kr. 100 000,- faller bort fra 2017.

Et årsverk øremerket Tili:Ut

Dette er et treårig prosjekt som var ferdig i 2014. Dette har vært et vellykket prosjekt for tidlig intervensjon for aldersgruppen 13 til 24 år. Det har blitt lagt inn kommunale midler på kr. 600 000,- for å videreføre dette i perioden 2015- 2016. Midlene faller bort fra 2017.

Leasingkostnader

Kommunen har kjøpt ut en rekke av de leasede bilene. På Ergo- og fysioterapitjenesten reduseres leasingkostnadene med kr. 50 000,- fra 2017.

Hjemmel kommunepsykolog holdes vakant i 2016

Hjemmelen tilbakeføres i 2017, kr. 900 000,-.

Rus og psykiatri; 9 årsverk i nye Idrettsveien fra 2017

Nye Idrettsveien 56-58 skal gjenoppbygges og bli et tilbud med heldøgns bemanning for ROP brukere. Dette tilsier 9 nye årsverk i tjenesten som vil beløpe seg til kr. 4 950 000,- fra 2017.

Kjøp av tjenester i påvente av at Idrettsveien ferdigstilles

Kjøp av tjenester da kommunen ikke har kapasitet og kompetanse til å håndtere dette selv. Når Idrettsveien 56-58 er ferdigstilt vil kommunen håndtere dette selv. Netto kostnad beløper seg til kr. 1 720 000,-.

Opprustning lekeplasser, balløkker og grusbaner

Det er satt av kr. 250 000,- i driftsmidler i perioden 2015-2016 for nødvendig vedlikehold og opprustning av lekeplasser. Midlene faller bort fra 2017.

Helårsvirkning av nytt årsverk som boveileder for perioden 2015-2017

Det ble i sak PS 42/15 fattet vedtak om å opprette midlertidig stilling som boveileder i tidsrommet 01.07.2015 - 31.12.2017 som følge av vedtaket om å øke antall bosatte flyktninger fra Syria og de som fortsatt sitter i mottak. Det ble ved en inkurie ikke beregnet årsvirkning for tiltaket utover budsjettåret 2015. Derfor ble det foreslått å øke den økonomiske virkningen av tiltaket med kr. 300 000,- pr. år for perioden 2016-2017. Midlene faller bort fra 2018. Tiltaket må sees i sammenheng med tiltak TV.2017.41 nedenfor.

Dagsturhytter på Storfjellet og Tyven

Det foreligger et prosjekt fra Hammerfest og omegn turlag der det er søkt om støtte fra Hammerfest kommune. I første fase av prosjektet finansierer Hammerfest kommune kr. 150 000,-. Midlene faller bort fra 2017.

Vedlikehold av lekeapparater

Det settes av en pott på kr. 200 000,- til vedlikehold av lekeapparater i årene 2016 og 2017. Midlene faller bort fra 2018.

Rekruttering; utvidelse av prosjekt sommerjobb 16-18 år

Prosjektet ble utvidet til å gjelde perioden 2015-2016. Tiltaket er med på å presentere Hammerfest kommunes arbeidsplasser ovenfor potensielle fremtidige arbeidstakere. Midlene på kr. 150 000,- faller bort fra 2017.

Felles fokus-utvikling av arbeidsmetodikk

Tiltaksmidler til prosjektet Felles fokus for reduksjon av sykefraværet i regi av personalavdelingen som blant annet skal innebære kompetanseheving, individuelle tiltak i virksomheter, samtalegrupper, arbeidsmiljøprosjekt og andre HMS tiltak. Midlene på kr. 200 000,- faller bort fra 2017.

Inkludering og mangfold

Det er ønskelig med et tiltak i regi av personalavdelingen som skal ha til hensikt å styrke våre minoritetsspråklige medarbeidere ved å gi mulighet til å lære bedre norsk, og få en større kulturell- og samfunnsmessig forståelse. Det er viktig å bidra til hjelp med fortolkning av lokal kultur, arbeidskultur, koder og forventninger i det daglige arbeidet når man introduserer den nyansatte. Midlene på kr. 150 000,- faller bort fra 2017.

Prosjekt Ren havn

Egenandeler i 2015 (vår) til undersøkelser i havneområdet etter anbefalingene i Tiltaksplanen. I framdriftsplanen vil detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsdokumenter kunne skje i løpet av 2015/2016. Utlysning og kontrahering vil også kunne gjennomføres i løpet av vinteren 2015-16. Prosessen vil imidlertid være avhengig av framdriften i tiltaksplanleggingen og statlige garantier. Noe usikkerhet mht. kostnadsvurderingene i denne prosessen og størrelsen på den kommunale andelen. Midlene på kr. 200 000,- faller bort fra 2017.

Reingjerde

Tidligere ordning med kr.400.000 i tilskudd fra Staten til vedlikehold av reingjerdet har opphørt. Det er derfor behov for tilføring av ekstra midler i årene 2015 og 2016. Hva som skjer etter dette, vil avhenge av resultatet i forhandlinger om ny gjerdeavtale. Tilskuddet på kr. 400 000,- på vedlikehold av reingjerdet faller bort fra 2017.

Fly Artic

I 2013 ble det startet opp et arbeid med nye flyrutetilbud mellom Stavanger og petroleumsbyer i Nord-Norge. Arbeidet har ført til at det har blitt opprettet nye direkteruter. Dette arbeidet er et spleiselag mellom petroleumsbyene og foreslås videreført de kommende årene. Midlene på kr. 160 000,- faller bort fra 2017.

IT-utstyr; elevmaskiner VO-senteret

Det har vært behov for nye elevmaskiner på VO-senteret. Midlene på kr. 50 000,- faller bort fra 2017.

Utdanningsstøtte/ lån (tilskudd fra sektorene) jmfr. KS sak 75/15

Utdanningsstøtte og utdanningslån til lærer- og vernepleierutdanning og andre utdanninger for å sikre rekruttering og stabilisere bemanning. Kommunestyrevedtak 75/15. Tiltaket er delvis finansiert med sentralisering av midler fra sektorene. Tilskuddet øker med kr. 50 000,- fra 2017.

Kjøp av samferdselstjenester

Det er satt av en post på kr. 300 000,- til kjøp av samferdselstjenester ved spesielle behov i ytterdistriktene. Midlene fjernes fra 2017.

Bosetting av flyktninger

Det ble i sak PS 42/15 fattet vedtak om å opprette midlertidig stilling som boveileder i tidsrommet 01.07.2015 - 31.12.2017 som følge av vedtaket om å øke antall bosatte flyktninger fra Syria og de som fortsatt sitter i mottak. Det ble ved en inkurie ikke beregnet årsvirkning for tiltaket utover budsjettåret 2015. Derfor ble det foreslått å

øke den økonomiske virkningen av tiltaket med kr. 300 000,- pr. år for perioden 2016-2017. For 2015 ble det lagt inn et beløp på kr. 200 000,-. Midlene faller bort fra 2018. Tiltaket må sees i sammenheng med tiltak «Helårsvirkning av nytt årsverk boveileder» ovenfor.

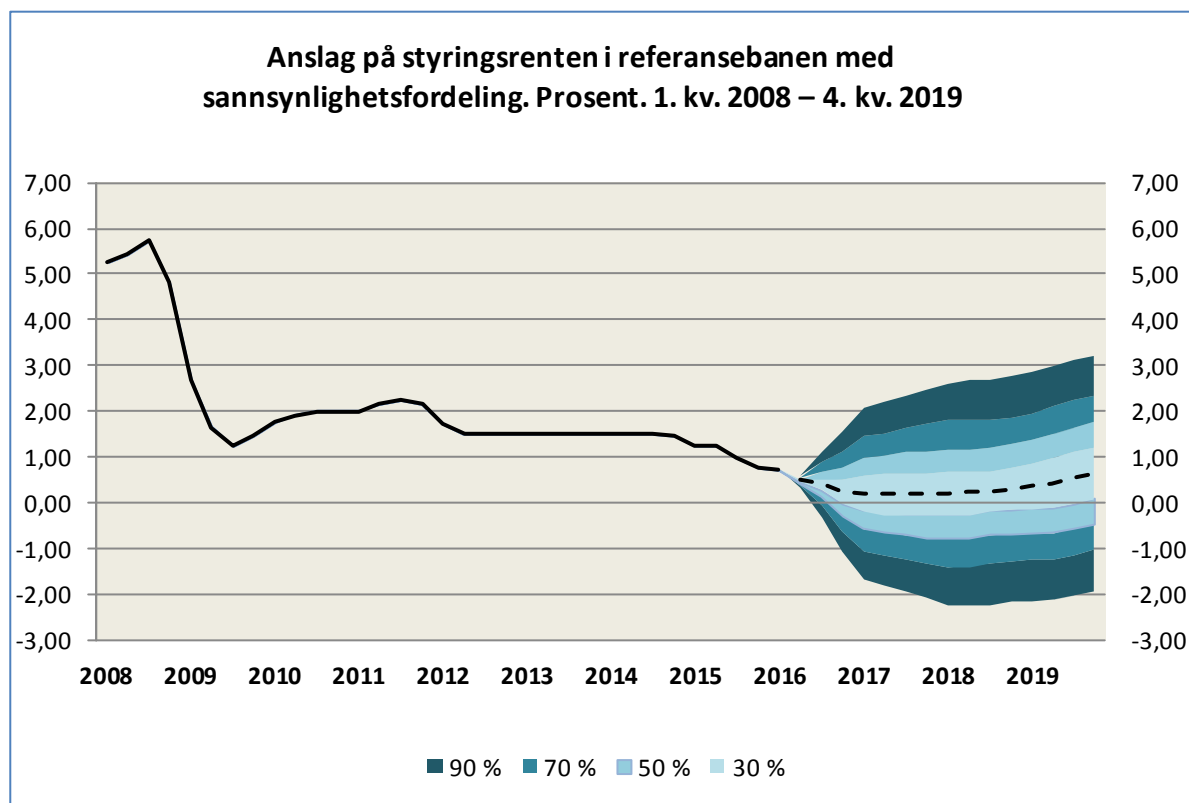
Midler til sanering av bedehus i Kårhamn

Det settes av kr. 175 000,- i 2016 til sanering av det felleferdige bedehuset i Kårhamn. Midlene fjernes fra 2017.

Finansanalyse

Vurdering av gjeldssituasjonen. Renteutvikling osv.

NORGES BANKS ANSLAG FOR STYRINGSRENTEN

Grafen viser Norges Banks vurdering av utsikten for renteutvikling i årene fremover. Det er 70% sannsynlighet for at renten vil ligge mellom minus 1,04 % og pluss 2,26 % i 2019.

Långiver	Restlån	Rente	Forfall fast.	Rente	Avdrag	Totalt
Kommunalbanken	225 362 998	2,00 %		4 507 260	14 085 200	18 592 460
Kommunalbanken	44 550 000	2,00 %		891 000	1 800 000	2 691 000
Kommunalbanken	30 408 000	2,00 %		608 160	1 228 600	1 836 760
Kommunalbanken	29 266 116	2,00 %		585 322	1 984 152	2 569 474
Kommunalbanken	10 094 780	2,00 %		201 896	412 040	613 936
Kommunalbanken	600 000 000	2,00 %		12 000 000	25 000 000	37 000 000
Kommunalbanken	20 734 930	2,00 %		414 699	1 063 340	1 478 039
Kommunalbanken	21 299 950	2,00 %		425 999	1 183 320	1 609 319
Kommunalbanken	7 436 620	2,00 %		148 732	323 340	472 072
Kommunalbanken	5 136 620	2,00 %		102 732	223 340	326 072
Kommunalbanken	2 741 710	2,00 %		54 834	116 660	171 494
Kommunalbanken	120 022 130	2,00 %		2 400 443	4 898 860	7 299 303
Kommunalbanken	19 776 350	2,00 %		395 527	760 620	1 156 147
Kommunalbanken	12 541 610	2,00 %		250 832	583 340	834 172
Sertifikatlån DNB	199 541 000	2,00 %		3 990 820		3 990 820
Sertifikatlån DNB	229 799 100	2,00 %		4 595 982		4 595 982
Sertifikatlån DNB	95 000 000	2,00 %		1 900 000		1 900 000
Nytt lån 2016	224 921 000	2,00 %		4 498 420		4 498 420
KLP Kreditt AS	12 180 100	2,00 %		243 602	948 332	1 191 934
KLP Kreditt AS	15 647 497	2,00 %		312 950	948 332	1 261 282
KLP Kreditt AS	31 370 000	4,00 %	10.10.2017	1 110 220	1 210 000	2 320 220
KLP Kreditt AS	78 750 000	4,94 %	02.02.2017	1 772 888	7 500 000	9 272 888
Totalt eks startlån	2 036 580 511			41 412 319	64 269 476	105 681 795
Startlån						
Husbanken	14 090 902	2,00 %		281 818	909 092	1 190 910
Husbanken	7 109 658	2,00 %		142 193	446 098	588 291
Husbanken	16 676 442	2,00 %		333 529	1 040 000	1 373 529
Husbanken	59 147 653	2,00 %		1 182 953	3 409 388	4 592 341
Husbanken	60 000 000	2,00 %		1 200 000	750 000	1 950 000
Husbanken	45 500 000	2,00 %		910 000	379 630	1 289 630
Husbanken	41 744 444	2,00 %		834 889	1 111 112	1 946 001
Husbanken	50 000 000	2,00 %		1 000 000		1 000 000
Nytt lån Husbanken 2016	50 000 000	2,00 %		1 000 000		1 000 000
Totale startlån	344 269 099			6 885 382	8 045 320	14 930 702
Totale lån	2 380 849 610			48 297 701	72 314 796	120 612 497
Rentebytteavtaler						
Nordea	91 726 600	4,71 %	15.05.2018	2 485 791		2 485 791
Totale rentebytteavtaler	91 726 600			2 485 791	-	2 485 791
Totale lån	2 380 849 610		Lån invest	43 898 109	64 269 476	108 167 585
Fastrentelån	201 846 600		Startlån	6 885 382		6 885 382
			Totalt	50 783 491	64 269 476	115 052 967
Renteinntekter				8 885 382		8 885 382
Netto finanskostnader drift				41 898 109	64 269 476	106 167 585
Investering						
Betalte avdrag startlån					8 045 320	
Mottatte avdrag startlån					-8 045 320	
Andel fastrentelån	8,48 %					

I tillegg til ordinære avdrag på startlån kommer ekstraordinære innfrielser, blant annet som følge av salg og refinansiering.

Hammerfest kommune

Rådhusplassen 1
Postboks 1224
9616 Hammerfest

www.hammerfest.kommune.no